

LIITE NO 3
KHALL./KVALT. 24/6 2014
§ 37

LIITE NO 2
KHALL./KVALT. 24/3 2014
§ 77 JL M.S!

KUUSAMON KAUPUNKI

Tilinpäätös ja toimintakertomus

2013

Sisällys

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	12
1.4. Olennaiset muutokset taloudessa ja toiminnassa	15
1.5. Henkilöstö	19
1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	20
1.7. Ympäristötekijät	21
2. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	22
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	23
4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	27
5. KOKONAISTULOT JA –MENOT.....	29
6. KUUSAMO-KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	30
6.1. Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	30
6.2. Olennaiset, konsernia koskevat tapahtumat	30
6.3. Konsernin toiminnan ohjaus ja konsernivalvonnan järjestäminen	30
6.4. Konsernin henkilöstö.....	31
6.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	32
7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY.....	35
8. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	37
8.1. Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen.....	37
8.2. Investointiosan toteutuminen.....	117
8.3. Rahoitusosan toteutuminen.....	122
9. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	125
10. LIITETIEDOT	134
11. ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	145
12. LUETTELOT JA SELVITYKSET	156

Toimintakertomus

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vaikeuksien kautta voittoon

Kertomusvuoden 2013 kuvailu vuoden mittaan oli mollivoittoista. Euroopan taloudessa odotettiin suhdannekäänteen merkkejä, mutta selvää käännettä nousuun ei ollut havaittavissa. Euroopan työttömyys oli korkealla tasolla ja julkiset taloudet olivat suurissa vaikeuksissa. Taantumien pitkittymisen syyt olivat paitsi suhdannetilanteesta myös samanaikaisesti kohdatusta väestön ikääntymisestä johtuvassa palvelurakennemuutoksessa ja erityisesti Suomen teollisen pohjan murroksessa. Valtiot ja kunnat ovatkin jo useamman vuoden ajan kamppailleet elinkeinoelämän vaikeuksien myötä kapenevien verotulojen ja ikääntymisen myötä kasvavien käyttötalousmenojen aiheuttaman epäsuhdan kanssa. Toistaiseksi Suomen poliittinen päätöksenteko ei ole kyennyt sopeuttamaan kansantalouttamme: kansakunta velkaantuu jo toista vaalikautta.

Kuusamon kaupungin talouden kehitys kertomusvuonna oli kaksijakoinen. Veronkertymä laahasi alkuvuonna merkittävästi jäljessä aikaisempia vuosia, mutta loppuvuoden kehitys oli myönteinen jopa niin, että lopulta verotulot ylittivät talousarviossa ennakoitun määrän. Kaupungin menoihin on myös pyritty vaikuttamaan aktiivisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi loppukeväästä talouden sopeutusohjelman. Vaikka käyttötalousmenojen ylityspaineet olivat kovat, monissa kohdin onnistuttiin tekemään menojen kasvua hillitseviä toimenpiteitä. Erityisen ilahduttavaa oli erikoissairaanhoidon menokasvun pysähtyminen. Kaupungin vuositulo nousi 1,9 miljoonaa euroa voitolliseksi osin satunnaisten rahoitustuottojen ansiosta. Haastavassa tilanteesta myös käyttötalouden pysyminen tasapainossa vahvasti uskoa omaan tekemiseen ja aktiiviseen sopeutus- ja kehittämistyöhön. Tulevaisuuden mittavat muutospainemat kysyvät juuri tämänkaltaisia, taloutta sopeuttavia myönteisiä toiminnallisia muutoksia.

Merkittävä tulevaisuuteen tähtäävä toimenpide oli kaupungin uuden kehittämisstrategian laadinta. Kaikkien aikojen Kuusamo -kaupunkistrategiassa asetettiin kunnianhimoiset tavoitteet Kuusamon palvelukyvyyn ja elinvoiman säilyttämiseksi. Uusi kaupunginvaltuusto onnistui strategian laadintaprosessissa hyvin. Toivottavasti strategian täytäntöönpanossa – strategian tärkeimmässä vaiheessa – onnistutaan säilyttämään samankaltainen eteenpäin katsova yksimielisyys. Uudet työpaikat ja väestökehityksen kääntäminen vaativat meidän kaikkien osaamista ja panosta. Uuden, kertomusvuoden alusta työskentelynsä aloittaneen kaupunginvaltuuston alkutaival on ollut poikkeuksellisen hankala. Suomalainen kuntakenttä on todellisessa murroksessa. Kunnallisvaalien mukaan tuoma poliittisten voimasuhteiden muutos on pakottanut eri osapuolia pohtimaan rooliaan ja hakemaan uudenlaista yhteistyöasetelmaa. Toivottavasti strategiaprosessin henki tarttuu myös muuhun päätöksentekoon, sillä toimintaympäristömme suuret muutokset kaipaavat ratkaisuja riitojen sijaan.

Koko suomalaisen avoimen sektorin tavoin myös Kuusamon elinkeinoelämä on kovassa paineessa. Suhdannetilanteelle tyypilliset viestit yritysten tilanteesta ja näköaloista ovat sekä kielteisiä että myönteisiä. Vaikeasta tilanteesta kertoo työttömyys, joka kohosi vuoden loppuun jo yli 16 %:n tasolle. Samoin lomautukset ovat laajentuneet, logistiikka-alalla on nähty konkurssseja ja rakennusinvestoinnit ovat laskeneet selvästi. Positiivisuutta harmaaseen ja epävarmaan arkeen ovat tuoneet mekaanisen metsäteollisuuden myönteiset uutiset: Pölkyn yritysostot ja aiemmat investoinnit ovat kirittäneet yhtiön kasvuun. Myös Kuusamo Hirsitalojen onnistumiset vahvistavat puista tukijalkaamme. Entinen Juusto Kaira, nykyinen Kuusamon Juusto aloitti itsenäisen toimintansa. Liikkeelle lähtö on ollut lupaava, mutta alan pääomavaltaisuus, jakelukanavien varmistaminen ja tunnettuuden lisääminen teettävät jatkuvasti kovasti työtä. Matkailuelinkeino on myös joutunut kamppailemaan monissa vaikeuksissa: heikentyneet lentoyhteydet, verotuskäytäntöjen muutokset, majoituspaikkojen

lisääntymisen myötä laskeneet käyttöasteet ja asiakasrakenteen muutokset. Elinkeino on vastannut tilanteeseen tiivistämällä rivejään ja päivittämällä matkailustrategian linjauksia. Uskoa tulevaisuuteen antaa vuoden lopulla tullut tieto paranevista lentoyhteyksistä talvikaudelle 2014 – 2015. Uutta luottamusta tulevaisuuteen synnyttää myös Petäjäkankaan golfkentän valmistuminen syksyllä 2013.

Omassa palvelutuotannossaan kaupungilla ei kertomusvuonna ollut ylipääsemättömiä ongelmia ja palvelut kyettiin antamaan suunnitellusti. Loppuvuodesta julkaistu selvitys suorastaan mairitteli Kuusamoa: Kuusamolaiset olivat kuudenneksi tyytyväisimpiä kotikuntansa palveluihin koko maassa. Henkilöstölle tehdyn työilmapiirikartoituksen tulokset olivat niin ikään myönteisiä. Meillä on työssään viihtyvä ja motivoitunut henkilöstö. Murheita aiheuttanut, korkealla tasolla ollut sairastavuus kääntyi kertomusvuonna myös selvään laskuun. Tulevia palvelutuotannon muutoksia ennakoitiin syksyllä tehty oppilasmäärän laskusta johtuva Torangin ja Nilon yläkoulujen yhdistämispäätös lukuvuoden 2014 – 2015 alusta. Kaupungin konserniyhtiöiden ympärillä käyty keskustelu oli huomattavasti maltillisempaa kuin vuotta aiemmin. Kuitenkin yhtiöiden taloudenpito on vaatinut tiukkuutta ja toimintojen sopeuttamista. Kokonsa vuoksi Vuokratalo Oy on ollut erityisen huomion kohteena. Patistelujen jälkeen yhtiössä on käynnissä talouden sopeuttamisohjelman laadinta.

Kunnallispolitiikan kuuma puheenaihe Kuusamossa oli luonnollisesti kaupungin suhtautuminen Juomasuon kaivoshankkeeseen. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin valmistuminen siirtyi useita kertoja myöhemmäksi. Lopulta joulukuulla ympäristövaikutusten arvio viimein saatiin myös kaupungin päättäjien tarkasteltavaksi. Kertomusvuonna asiasta ei kuitenkaan ennätetty tekemään mitään linjauksia.

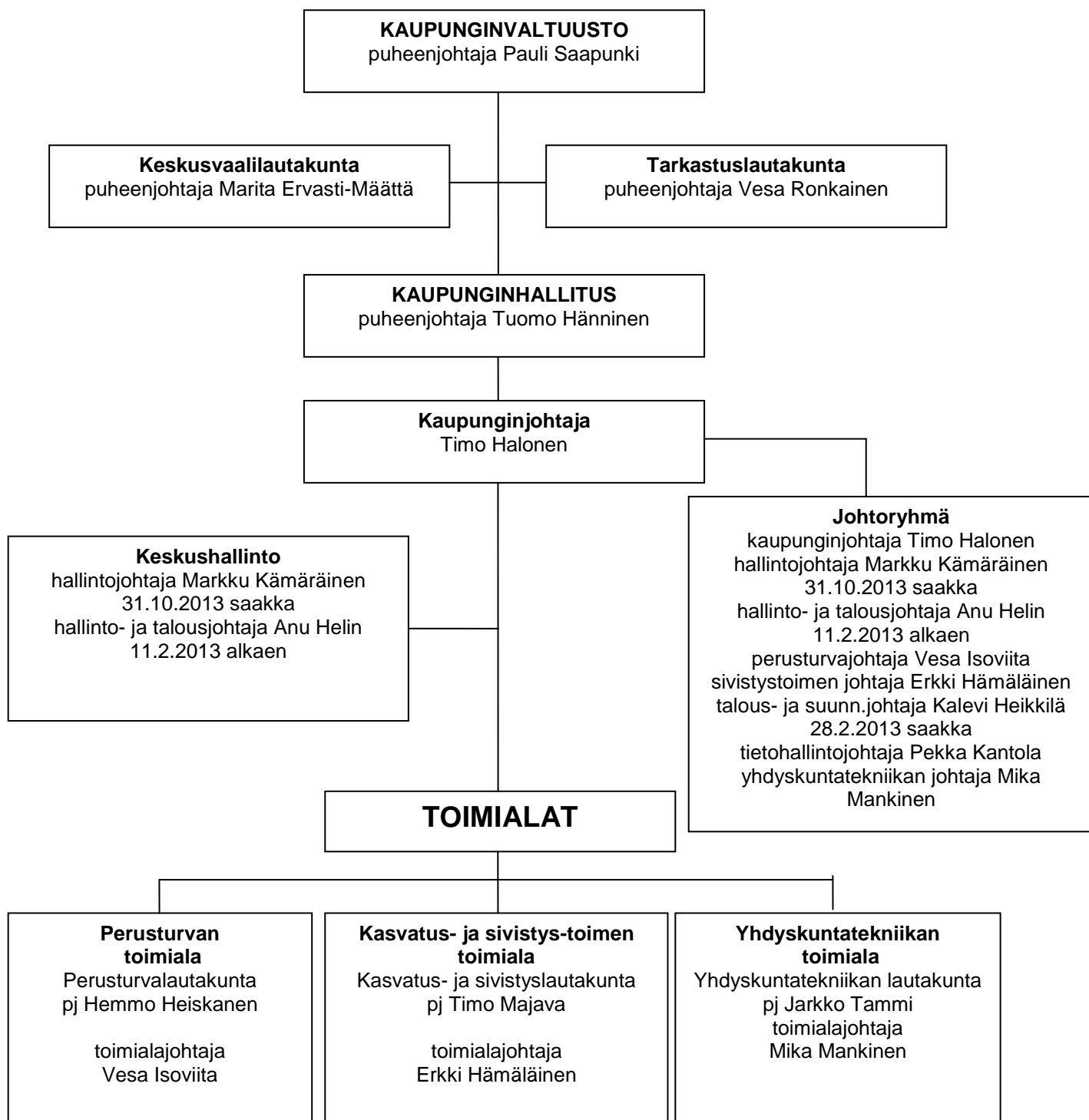
Kuntauudistuskeskustelu ei Koillismaalla synnyttänyt sen paremmin yhteistyö- kuin liitostunnustelujakaan. Naapurikuntiemme kielteiset kannat kaikkeen asian yhteydessä esitettyyn eivät synnytä pohjaa minkäänlaisen yhteistyökeskustelun käymiseen. Pakolla ei hyvää synny, eikä Kuusamon kannata narulla työntää.

Kertomusvuosi osoitti, että ennemmin tai myöhemmin määrätietoinen ja pitkäjänteinen palkitsee. Asioita kärjistämällä voidaan epäkohtia nostaa esiin, mutta todellinen muutos lähtee yhteisistä näkemyksistä. Vaikeuksiin ei kannata jäädä rypemään, vaan nokan pitää osoittaa eteenpäin. Tulevaisuutta tehdään yhteistyöllä.

Kiitokset kaikille Kuusamon eteen töitä tehneille vuodelta 2013 ja menestystä vuodelle 2014.

Timo Halonen
kaupunginjohtaja

Kuusamon kaupungin organisaatio 1.1.2013

1.2. Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2013 kokouksessa Kuusamon kaupunkistrategian vision vuoteen 2021, menestystekijät ja painopisteet. Strategian valmisteluprosessi käynnistyi toukokuussa väestön, elinkeinojen ja kaupungin palvelujen lähtökohtien kartoittamisella. Kesäkuussa valtuusto määritteli vision elementtejä, menestystekijöitä ja kipupisteitä. Analyysi- ja valmisteluvaiheessa työstettiin strategian keskeisiä valintoja kuntalaisten hyvinvoinnin, alueen elinkeinojen kehittämisen, kuntatalouden, tuottavuuden ja henkilöstön sekä kuntayhteistyön ja palvelujen järjestämisen osalta. Syyskuun valtuuston linjausten pohjalta strategia viimeisteltiin ja ne sisällytettiin vuoden 2014 talousarvion valmisteluun.

Strategiaprosessin aikana valtuusto piti useita työseminaareja, teki yritysvierailuja ja kuuli eri tahojen kuten nuorten ja yritysten näkemyksiä Kuusamon ja alueen tulevaisuudesta. Henkilöstön osallistumisessa hyödynnettiin linjaorganisaation yhteistoimintakäytäntöjä. Strategian ulkoisessa ja sisäisessä viestinnässä hyödynnettiin paikallislehtiä ja sähköisiä kanavia. Prosessissa ja sen analyseissa hyödynnettiin kuntien yhteistyöhankkeen (USO2) asiantuntijatukea.

VISIO

**Kaikkien aikojen Kuusamo.
Elinvoimainen edelläkävijä ja moniarvoinen
Pohjolan luontopääkaupunki.***

Kuusamo on rajoja ylittävä, omatoimisten ja yritteliäiden ihmisten vieraanvarainen alueensa keskus. Innostus ja rohkeus ovat yhteistyön perustana - täällä asiat tehdään vähän eri tavalla. Hyvä elämä kukoistaa kansainvälisessä ja luovassa ympäristössä. Kuusamon menestyminen perustuu toimiviin palveluihin, ympärivuotiseen matkailuun, puhtaan luonnon ja sen raaka-aineiden kestäväan käyttöön.

*www.kuusamo.fi/ymparistojulistus1993

Hyvinvointi

Aktiivinen ja hyvinvoiva kuusamolainen
Tasapainoinen väestörakenne
Suvaitsevainen ja hyväksyvä ilmapiiri
Toimivat yhteisöt ja palvelut

Elinvoima

Kuusamo –maineen hallinta
Yrittäjyys ja työllisyyden nostaminen
Kestävä ja monipuolinen puhtaan luonnon ja luonnonvarojen hyödyntäminen
Osaaminen ja koulutus
Hyvät yhteydet ja kehittyvä toimintaympäristö

Kehittyvä kaupunki

Kansainvälinen, kilpailukykyinen ja verkostoitunut seutukeskus
Kaupunkikonsernin talouden tasapaino ja ohjaus
Uusiutuva ja innovatiivinen palvelukaupunki
Muutosjohtaminen ja tuottava henkilöstö

MENESTYSTEKIJÄT

Vision toteuttamiseksi kaupunkistrategian menestystekijöiksi kaupunginvaltuusto valitsi;

Hyvinvointi – näkökulman menestystekijät; Aktiivinen ja hyvinvoiva kuusamolainen, Tasapainoinen väestörakenne, Suvaitsevainen ja hyväksyvä ilmapiiri ja Toimivat yhteisöt ja palvelut.

Elinvoima – näkökulman menestystekijät; Kuusamo – maineen hallinta, Yrittäjyys ja työllisyyden nostaminen, Kestävä ja monipuolinen puhtaan luonnon ja luonnonvarojen hyödyntäminen, Osaaminen ja koulutus sekä Hyvät yhteydet ja kehittyvä toimintaympäristö

Kehittyvä kaupunki – näkökulman menestystekijät; Kansainvälinen, kilpailukykyinen ja verkostoitunut seutukeskus, Kaupunkikonsernin talouden tasapaino ja ohjaus, Uusiutuva ja innovatiivinen palvelukaupunki sekä Muutosjohtaminen ja tuottava henkilöstö

Uusi kaupungin strategia toimii kaupunginvaltuuston antamana strategisena ohjenuorana kaupunginhallitukselle ja strategiaa toteuttavalle toimielin- ja henkilöstöorganisaatiolle konsernin laajuisesti. Kaupunkistrategia, sen keskeiset linjaukset ja tavoitteet sisällytettiin vuoden 2014 talousarvioon. Kaupungin uuden tuloskortin ensimmäinen versio laadittiin strategian perusteella. Tuloskorttia on tarpeen edelleen kehittää.

Kaupunginvaltuusto 2013–2016

Kaupunginvaltuusto käyttää ylintä päätösvaltaa kaupungin organisaatiossa.

Valtuustokaudelle 2013 – 2016 valitussa kaupunginvaltuustossa on yhteensä 43 jäsentä, joista uusia valtuutettuja 16 ja naisia valtuutetuista on 13. Valtuutetut jakautuvat puolueittain seuraavasti: Suomen Keskusta 25, Perussuomalaiset 5, Kansallinen Kokoomus 5, Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue 3, Vihreä Liitto 3 ja Vasemmistoliitto 2 valtuutettua.

Kaupunginvaltuuston kokoonpano vuonna 2013:

Puheenjohtaja Pauli Saapunki, keskusta

1. varapuheenjohtaja Matti Ervasti, kokoomus

2. varapuheenjohtaja Henna Hentilä-Määttä, keskusta

Suomen Keskusta: Heiskanen Hemmo, Hokkinen Antti, Hänninen Tuomo, Härkönen Heikki, Juutinen Pertti, Kallunki Heikki, Karvonen Kirsti, Kempainen Elina, Majava Timo, Määttä Juhani, Määttä Mika, Määttä Taisto, Määttä Veli, Parviainen Ulla, Poussu Hannu, Ronkainen Vesa, Saarela Jyrki, Siikaluoma Liisa, Säkkinen Juha, Säkkinen Osmo, Tammi Jarkko, Tornberg Marja ja Tuovila Hannu

Perussuomalaiset: Karjalainen Kimmo, Kortesalmi Joukamo, Käsmä Vuokko, Poutanen Krista ja Törmänen Esko

Kansallinen Kokoomus: Ervasti Hannu, Hiltula Hannu, Mustonen Tuula ja Turunen Martti
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue: Jurmu Jaana, Käkelä Päivi ja Mustonen Leena

Vihreä Liitto: Flöjt Mika, Mäkelä Jyrki ja Virtanen Pekka

Vasemmistoliitto: Murto Anne ja Raatikainen Tarmo

Kaupunginvaltuuston sihteerinä ovat toimineet hallintojohtaja Markku Kämäräinen 31.7.2013 asti ja hallintosihteeriksi Kaisu Palosaari 1.8.2013 alkaen.

Valtuuston kokoukset ja käsitellyt asiat v. 2008 - 2013:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kokouksia	8	10	7	6	8	8
Käsiteltyjä asioita	58	72	67	56	70	83

Lisäksi kaupunginvaltuusto on pitänyt kokousten yhteydessä seminaareja tai erillisiä iltakouluja seuraavasti: 15.4. Matkailuseminaari Rukalla, 27.5. Maaseutukierros, 17.6. Strategia- ja talousseminaari, 30.9. Strategiaseminaari, 4.12. iltakoulu laajakaista-asioista Porkkapirtillä ja 11.12.2013 Juomasuon kultakaivoshankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin esittely. Syyskuussa kaupunginvaltuusto teki tutustumis- ja opintomatkan Murmanskin alueelle Venäjälle.

Lisäksi uudelle valtuustolle järjestettiin yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopiston Kuusamon toimipisteen kanssa vuoden 2013 aikana muun muassa seuraavat koulutukset:

- kunnallishallinnon keskeiset kysymykset
- kuntatalouden perusteet
- kuntalain taloussäännösten uudistus
- kunnallisten osakeyhtiöiden ohjaus
- tarkastuslautakuntien koulutus
- Asioiden valmistelusta päätöksentekoon

Valtuusto teki päätökset v. 2013 mm. seuraavista asioista:

- lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta
- Kirkkosaaren ja Lahdentauksen välisen siltayhteyden toteuttaminen
- maahanmuuttajien kotouttamisohjelma
- Omavelkainen takaus Kuusamon Osuuspankin Koillismaan Palveluyhdistys ry:lle myöntämälle lainalle
- Kuusamon kaupungin ja sen tytäryhtiöiden tilintarkastuspalvelujen hankinta tilivuosille 2013 – 2015 ja optio vuosille 2016 – 2017
- Vuoden 2012 talousarvion ylitykset ja alitukset yhdyskuntatekniikan toimialalla investointien osalta
- Vuoden 2012 talousarvion ylitykset keskushallinnon ja perusturvan toimialalla irtaimiston osalta
- Lisämäärärahaesitys kaavoitushankkeisiin
- Vanhusten ryhmäkotihankkeen peruuntumisesta aiheutuneiden kustannusten korvaaminen Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloille
- Investointiohjelman muutos ja lisämäärärahaesitys OnKuusamo Työhönvalmennuskeskuksen tilamuutoshankkeeseen
- Pohjois-Pohjanmaan liiton perussopimuksen uusiminen
- Kaupunkistrategian ja toimenpideohjelmien laadinta
- Tilinpäätös vuodelta 2012
- Arviointikertomus vuodelta 2012
- Henkilöstökertomus vuodelta 2012
- Hyvinvointikertomus vuodelta 2012
- Kaupunkistrategiatyön käynnistäminen
- Naatikkaniemen ranta-asemakaavan muutos
- Kuusamon keskustaajaman peruskoulun rakenne
- Nilon koulun näyttämösalisiiven peruskorjauksen sekä keskustaajaman yhden yläkoulun laajennuksen rahoitus
- Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen tertier-laina
- Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen anomus omavelkaisen takauksen myöntämiseksi kuntayritysohjelman alla liikkeeseen laskettavalle kuntayritystodistukselle

- Omavelkaisen takauksen myöntäminen Takkusalmen vesiosuuskunnan lainalle uuden vedenottamon rakentamiseksi Kivilahteen
- Takkusalmen vesiosuuskunnan vesijohtolinjan rakentamisen avustus
- Omavelkaisen takauksen myöntäminen Käylän seudun vesiosuuskunnalle
- Henkilöstön kehittämisrahaston sääntöjen tarkistaminen
- Kunnallisen tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosenttien vahvistaminen vuodelle 2014
- Kunnan ilmoitus kuntarakenneuudistukseen liittyvästä selvitysalueesta
- Tarkastussäännön tarkistaminen
- Kaupunkistrategian ja toimenpideohjelmien laadinta
- Lisämäärärahat vuoden 2013 talousarvioon perusturvalautakunnalle ja yhdyskuntatekniikan lautakunnalle
- Kuusamon kaupungin talousarvio vuodelle 2014 ja taloussuunnitelma vuosille 2015 - 2016

Tasavallan presidentin 6.12.2012 myöntämät kunniamerkit luovutti kaupunginhallituksen puheenjohtaja Tuomo Hänninen valtuuston kokouksessa 25.2.2013. Palkitut vasemmalta kaupunginvaltuutettu Tarmo Polojärvi, kaupungin varavaltuutettu Aimo Hekkala, musiikin lehtori Kari Alajuuma ja kaupunginjohtaja Timo Halonen

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan on KuntaL 71 §:n mukaan valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Kaupungin tilintarkastusyhtiönä on ollut KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy ja vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHTT Paula Hellén-Toivanen. KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy on toiminut kaupungin tilintarkastusyhtiönä vuodesta 2009 lähtien.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuonna 2013:

Varsinainen jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Vesa Ronkainen, puheenjohtaja	Keijo Lehtinen
Tuula Mustonen, varapuheenjohtaja	Riitta Kivimäki
Ritva Karkama	Kaisa A. Kurtti
Viljo Määttä	Pentti Kurvinen
Miika Veteläinen	Veikko Määttä

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut hallintosihteeri Kaisu Palosaari.

Edelliselle valtuustokaudelle valittu tarkastuslautakunta on pitänyt vielä vuoden 2013 alkupuoliskolla kolme kokousta, joissa on laadittu vuodelta 2012 arviointikertomus, joka on esitelty valtuuston tilinpäätöskokouksessa kesäkuussa 2013. Valtuustokaudelle 2013 – 2016 valittu tarkastuslautakunta on puolestaan pitänyt vuoden 2013 aikana neljä kokousta. Merkittävimpana asiana kokouksissa on käsitelty Kuusamon kaupungin ja sen tytäryhtiöiden tilintarkastuspalveluiden kilpailuttamista, jonka pohjalta lautakunta teki esityksen valtuustolle palveluiden hankinnasta. Tilintarkastusyhteisönä jatkaa KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy ja vastuullisena tilintarkastajana JHTT Paula Hellén-Toivanen, sopimuskausi vuosille 2013 – 2015 ja optio palveluista vuosille 2016- 2017. Lisäksi kokouksissa on hyväksytty tilintarkastajan tarkastussuunnitelma kaudelle 2013 – 2015 ja tarkastuslautakunnan arviointityön suunnitelma kaudelle 2013 – 2016.

Tarkastuslautakunnan jäseniä on osallistunut Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopiston Kuusamon toimipisteen järjestämiin kunnallisten osakeyhtiöiden ohjaus ja tarkastuslautakuntien koulutuksiin.

Tilivelvollisuus

Tilivelvollisia ovat toimielinten jäsenten (pl. kaupunginvaltuusto ja tarkastuslautakunta) lisäksi:

Kaupunginjohtaja Timo Halonen
Hallintojohtaja Markku Kämäräinen 31.10.2013 asti
Talous- ja suunnittelujohtaja Kalevi Heikkilä 28.2.2013 asti
Hallinto- ja talousjohtaja Anu Helin 11.2.2013 alkaen
Perusturvajohtaja Vesa Isoviita
Tulosaluejohtaja Niilo Keränen
Tulosaluejohtaja Annikki Paloniemi
Tulosaluejohtaja Arja Kemppainen
Sivistystoimenjohtaja Erkki Hämäläinen
Tulosaluejohtaja Aini Naumanen
Tulosaluejohtaja Pekka Pirhonen
Yhdyskuntatekniikan toimialajohtaja Mika Mankinen
Tulosaluejohtaja Tarmo Pätsi
Tulosaluejohtaja Anne-Kaisa Olva
Tulosaluejohtaja Pasi Pohjola
Tulosaluejohtaja Vesa Kuosku

1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Enemmän kuin koskaan aiemmin on kuntasektori ollut suurten muutosten ja odotusten ytimessä. Onko koskaan aiemmin ollut samanaikaisesti valmistelussa valtiosuusuudistus, kuntalain uudistaminen, sote-uudistus, rakennepoliittinen ohjelma sekä kuntarakenteen muutos? Ensi vuonna lähes samat haasteet tulevat jatkumaan kuntien ympärillä mutta sillä poikkeuksella, että kuntatalous todennäköisesti heikentyessään luo vielä lisää haastekerrointa näihin mittaviin koitoksiin.

Vuonna 2013 kuntatalous on ollut olosuhteisiin nähden kohtalaisessa kunnossa. Merkittävänä positiivisena tekijänä ovat olleet kuntien verotulojen kasvu, mikä näyttää kokonaisuutena kohtalaista kehitystä vuodelle 2013. Kasvua on tuonut mm. tilitysuudistuksen muutokset ja ryhmäosuuden korotuksesta sekä kuntakohtaisten jako-osuuksien oikaisu. Vuosi 2014 tuonee mukanaan paljon vaatimattomamman verotulojen kasvun. Kansantalouden kehityksen ennusteet ovat kerta toisensa jälkeen heikentyneet kun tarkastelemme vuotta 2014 ja 2015.

Kuntatalouden piirteisiin näyttää kuuluvan, että se kulkee hieman yleisen talouden kehityksen jälkisyklissä. Kunnat ovat reagoineet heikkeneviin verotuloihin ja valtiosuusleikkauksiin korottamalla veroprosenttejaan vuodelle 2014. Keskimääräinen tuloveroprosentti nousi korotusten jälkeen 19,74 %:iin, kasvua edelliseen vuoteen on 0,36 % -yksikköä.

Lisäksi huomattaviakin sopeutuksia menoihin on odotettavissa lähes kaikissa kunnissa. Taloudellisen tilanteen heikkeneminen on tiedostettu kunnissa hyvin. Julkisen talouden kestävyysvajeen kuromiseksi maan hallitus teki 29.11.2013 päätöksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta, joka tuo kunnille 2 mrd. säästötavoitteen vuoden 2017 tasossa sekä 3 mrd. suuruisen pitemmän ajan tehostamistavoitteen.

Ohjelman mukaan yksi miljardi näistä kahdesta tulee kuntien saada kasaan omin toimin, lähinnä veronkorotuksin ja toiminnan tehostamisen kautta. Toinen miljardi tulee kuntien tehtäviä ja velvoitteita purkamalla. Yhtenä merkittävänä tekijänä kunnille on ohjelmassa esitelty kuntataloudenohjausjärjestelmä, joka hyvin toteutuessaan voi olla ratkaisu kuntien tehtävien ja rahoituksen epätasapainoon.

Vaikka taloustilanne Suomessa on epävarma, luottamus Suomen kuntiin pysyy kokonaisuutena tarkastellen korkealla tasolla. Standard & Poor's ja Moodies luokittelivat Kuntien Takauskeskuksen ja Kuntarahoituksen kolmen A:n arvoiseksi marras-, joulukuussa. Tämä on tärkeä viesti siitä, että epävarmassa maailmassa niin Suomen valtioon kuin Suomen luotetaan.

Lähde: Kuntaliiton Kuntataloustiedote 4/2013

Verotulojen kehitys Kuusamossa

Vuonna 2013 ensimmäisen puolen vuoden aikana verotulojen kertyminen aiheutti epävarmuutta ja kaupunginhallitus teki talouden tasapainottamistoimenpiteitä kokouksessaan 3.6.2013. Vuoden loppupuoliskolla verotulojen kertyminen kääntyi nousuun ja Kuusamon kaupungin kokonaisverotulojen kertymä oli vuodelta 2013 yhteensä 49.922.941,83 euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna kasvua tapahtui 6 % eli 2.828.598.83 euroa (vuoden 2013 verotulojen kokonaiskertymä oli 47.094.343 euroa).

Kunnallisverokertymä kasvoi 4,2 % eli 1.635.372 euroa. Yhteisövero kasvoi 0,1 % (3.717 euroa) ja kiinteistöverotulon kasvu oli peräti 23,2 % eli 1.189.509 euroa. Kuntaliiton valtakunnan ennuste lokakuulta 2013 arvioi, että vuonna 2013 kuntien verotulot kehittyvät 6,8 % kasvun mukaisesti.

Taulukko 1. Kuusamo, tilitykset kuukausittain, kalenterivuosi 2013

	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	Yhteensä
Tammikuu	4 023 672	67 141	48 624	4 139 437
Helmikuu	3 545 580	260 049	12 516	3 818 145
Maaliskuu	3 927 554	232 874	20 480	4 180 908
Huhtikuu	3 549 620	147 761	19 482	3 716 863
Toukokuu	3 788 179	641 947	19 183	4 449 309
Kesäkuu	3 411 773	248 246	14 533	3 674 551
Heinäkuu	3 969 996	215 907	14 942	4 200 844
Elokuu	4 147 109	276 211	20 099	4 443 418
Syyskuu	3 371 996	231 588	2 863 332	6 466 916
Lokakuu	3 268 843	241 342	464 822	3 975 006
Marraskuu	-19 059	258 192	2 679 678	2 918 811
Joulukuu	3 667 126	135 944	135 661	3 938 732
Yhteensä	40 652 388	2 957 202	6 313 351	49 922 942
Oikaisukorko	-3 928	0	-28	-3 955

Taulukko 2. Kuusamo, tilitykset kuukausittain, kalenterivuosi 2012

	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	Yhteensä
Tammikuu	4 085 175	97 726	17 384	4 200 285
Helmikuu	3 934 355	274 295	3 726	4 212 376
Maaliskuu	3 944 264	244 093	21 834	4 210 190
Huhtikuu	3 697 356	170 244	22 687	3 890 286
Toukokuu	3 724 727	683 614	19 278	4 427 620
Kesäkuu	3 403 934	176 554	17 057	3 597 546
Heinäkuu	4 005 282	194 659	8 765	4 208 705
Elokuu	3 637 901	237 937	17 449	3 893 288
Syyskuu	3 329 166	232 503	102 645	3 664 315
Lokakuu	3 268 768	224 532	2 438 389	5 931 689
Marraskuu	-441 672	16 327	2 309 330	1 883 985
Joulukuu	2 427 758	401 000	145 298	2 974 057
Yhteensä	39 017 016	2 953 485	5 123 842	47 094 343
Oikaisukorko	27 462	0	51	27 513

Kuusamon kaupungin kunnallisveroprosentti vuonna 2013 oli 19.50.

Verovuonna 2013 kiinteistöveroprosentit olivat:

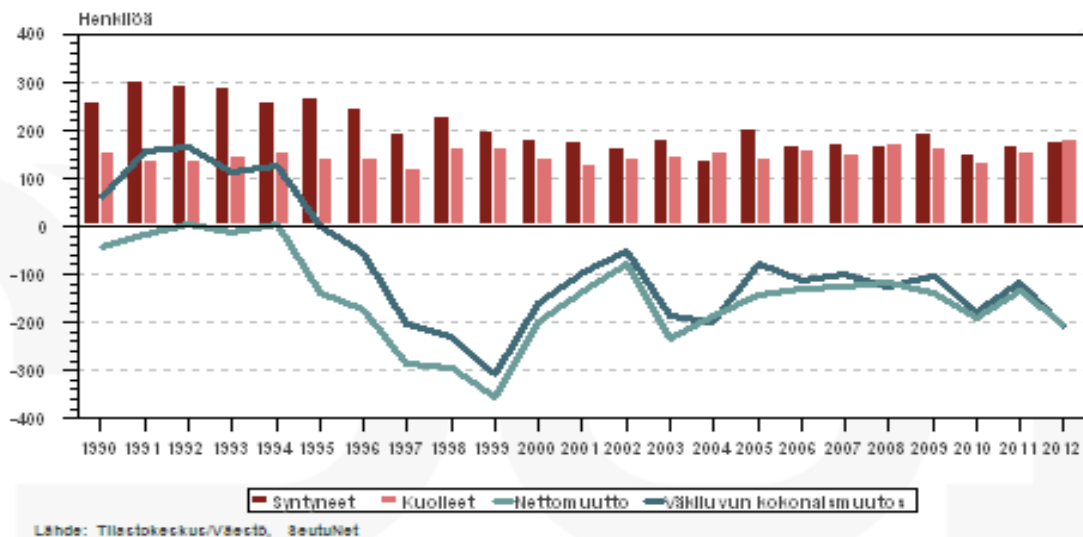
* yleinen kiinteistövero	1,10
* vakituiset asuinrakennukset	0,50
* muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,10
* voimalaitokset	2,50
* yleishyödylliset yhteisöt	0,00

Rakentamattomista rakennuspaikoista ei peritty erityistä kiinteistöveroä vuonna 2013.

Vuonna 2013 keskimääräinen työttömyysaste Kuusamossa oli 14,39 prosenttia. Kuusamon kaupungin asukasluku joulukuussa oli Tilastokeskuksen mukaan 15 952 henkeä eli 215 vähemmän kuin vuonna 2012 jolloin asukkaita oli 16 167. Väestön prosentuaalinen vähentyminen vuodesta 2013 vuoteen 2012 oli 1,3 %. Myös verrattaessa vuotta 2012 vuoteen 2011 väestön väheneminen oli 1,3 %.

Kuusamo	Ajankohta	Työttömyysaste
	tammikuu	14,3
	helmikuu	14,2
	maaliskuu	14,1
	huhtikuu	14,7
	toukokuu	13,9
	kesäkuu	14,7
	heinäkuu	15,0
	elokuu	13,4
	syyskuu	13,5
	lokakuu	14,1
	marraskuu	14,4
	joulukuu	16,0

Taulukko 3. Työttömyysasteen kehittyminen Kuusamossa kuukausittain 1.1.–31.12.2013

Kuvio 1. Väestönmuutokset Kuusamossa 1990 - 2012 Lähde: Tilastokeskus/Väestö, SeutuNet

Rakentamisen määrä pieneni Kuusamossa vuonna 2013. Rakennuslupien kokonaismäärä on jäänyt 16,5 % edellisvuotta pienemmäksi (vuosi 2012 rakennuslupia 301/vuosi 2013 rakennuslupia 251). Rakennus- ja toimenpidelupien määrä on laskenut 7,0 % edellisvuodesta (vuosi 2012 yhteensä 402/vuonna 2013 yhteensä 374). Rakennustarkastajien käsittelemien ilmoitusten ja lupien kokonaismäärä on jäänyt 1,2 % edellisvuotta pienemmäksi (559 / 566).

Rakennusten kerrosala on 48 % pienempi kuin edellisvuonna (vuonna 2012 kerrosala oli 41075 m² / 21348 m² vuonna 2013), johtuen isojen rakennusten lupien reilusta vähenemisestä.

1.4. Olennaiset muutokset taloudessa ja toiminnassa

Kuusamon kaupungin tilinpäätös vuodelta 2013 on 1.860.098,14 euroa ylijäämäinen. Vuoden 2013 tilinpäätöksen toimintakate oli 90.839.725,85 euroa. Muutetun talousarvion mukainen toimintakate oli 92.925.000 euroa. Alitusta muutettuun talousarvioon nähden tuli 2.085.274,15 euroa.

	Talousarvio 2013	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama (toteuma-muutettu talousarvio)
Toimintatuotot	18.687.117	18.687.117	20.538.415,43	1.851.298,43
Toimintakulut	110.487.117	112.212.117	112.011.968,14	200.148,86
Toimintakate	91.200.000	92.925.000	90.839.725,85	2.085.274,15

Taulukko 4. Toimintatuottojen, toimintakulujen ja toimintakatteen muutokset ja toteuma vuonna 2013

Ulkoiset toteutuneet toimintakulut olivat 112.011.968,14 euroa ja ulkoiset toimintatuotot 20.538.415,43 euroa ja valmistus omaan käyttöön 633.826,86 euroa.

Talousarviomäärärahojen muutokset vuonna 2013

Investoinnit

kv:n päätös		€
25.2.2013 § 23	Määrärahasiirto kp:lta 960070 (Kmon kaup. ympäristöhankeohj) kp:lle 910020 (omaisuuden hankinta)	250 000,00
27.5.2013 § 40	Lisämääräraha teoll.halli II/ ON-tuotteen laajennukselle	200 000,00
9.9.2013 § 62	Lisämääräraha omaisuuden hankintaan	60 000,00
	Lisämääräraha yht.	260 000,00

Käyttötalous

15.4.2013 § 33	Lisämääräraha kp:lle 710014 maankäyttö	130 000,00
9.12.2013 § 79	Lisämääräraha perusturvalle	1 100 000,00
9.12.2013 § 80	Lisämääräraha yhdyskuntatekniikalle	250 000,00
3.2.2014 § 4	Lisämääräraha keskushallinnolle	245 000,00
	Lisämääräraha yht.	1 725 000,00

Investointien määrärahaylitykset lisämäärärahoista huolimatta

Kustannuspaikka/osasto	€
930100 Irtaimisto perusturva	107 977,76
940064 Nilon koulun peruskorjaus (näyttämösalisiipi) Useampivuotinen hanke, sitovuustaso kokonaiskustannusarvio	37 605,85
910020 Omaisuuden hankinta	3 402,73
960075 Katu- ja aluevalaistuksen muutos	12 957,25
9600057 Liikenneväylät ja alueet	113 733,71
9600058 Kuusamo kaupungin ympäristöhankeohjelma	19 815,58
9500036 Nuorisokeskus Oivanki Useampivuotinen hanke, sitovuustaso kokonaiskustannusarvio	41 482,79
900000 Käyttöomaisuuden myynti Tulojen alitus	39 997,12

Ulkoinen ja sisäinen toteuma toimintakatteen osalta vuodelta 2013:

Kaupunginhallitus alitti muutetun talousarvion 118.679,09 eurolla.
Perusturva alitti muutetun talousarvion 549.185,47 eurolla
Kasvatus- ja sivistystoimi alitti alkuperäisen talousarvio 608.915,83 eurolla
Yhdyskuntatekniikka alitti muutetun talousarvion 179.763,15 eurolla.

Verorahoitus eli valtionosuus- ja verotulot kasvoivat kokonaisuutena edellisvuodesta 5,4 prosenttia eli 4.860.715 euroa. Vuoden 2013 talousarvioon oli arvioitu kokonaisverorahoituksen (verotulot + valtionosuudet) määräksi 95.150.000 euroa. Talousarvioon nähden verotuloja kertyi 322.941,83 euroa arvioitua enemmän. Verotulojen muutokset johtuivat muun muassa seuraavista seikoista: Joulukuussa oikaistiin verovuoden 2013 ennakkoperinnän jako-osuuksia. Tarkistuksissa oikaistiin siihenastinen verovuoden kertymä vastaamaan uusia jako-osuuksia. Oikaisut perustuivat verovuoden 2012 verotuksen päättymisestä saatuihin tietoihin, joita Valtiovarainministeriö on laskennassaan muokannut mm. palkkojen ja eläkkeiden ansiotasoa- ja indeksimuutoksilla. Marraskuun maksuunpanotilityksessä verovuoden 2012 kertyneet ansio- ja pääomatuloverojen määrät oikaistiin vastaamaan maksuunpanosuhteita. Kunnat saivat noin 63,8 miljoonan euron positiivisen oikaisun ja Kansaneläkelaitos noin 17,5 miljoonaa euroa. Valtiolle oikaisu oli noin -70 milj. euroa ja seurakunnille noin -10,9 milj. euroa.

Vastaavasti valtionosuustulot alittuivat 4.748 eurolla talousarvioon nähden (talousarvioon valtionosuudeksi arvioitu 45.550.000). Vuosikate oli 5.851.688,97 euroa eli 366,72 euroa/asukas, tilinpäätösarvioiden mukaan koko maan keskiarvo vuonna 2013 oli 371 euroa/asukas. Kumulatiivinen ylijäämä on vuoden 2013 tilinpäätöksen tulos huomioiden 7.574.898,77 euroa.

Bruttoinvestoinnit olivat 7.542.456,96 euroa ja nettoinvestoinnit 4.025.690,13 euroa. Nettoinvestoinnit muutettuun talousarvioon verrattuna alittuivat 204.309,87 eurolla (lisämääräraha 60.000 euroa, kv 9.9.2013 § 62 sekä lisämääräraha 200.000 euroa kv 27.5.2013 § 40)

Uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2013. Pitkäaikaista lainaa 31.12.2013 oli 20.497.651,06 euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 2.913.427,72 eurolla. Lyhytaikaista lainaa 31.12.2013 oli 4.453.416,53 euroa sekä lyhytaikaista kuntatodistusluottoa samana ajankohtana 2.000.000 euroa. Vaihtuvakorkoisten lainojen osuus oli 6.245.283 euroa. Kaupungin rahastosijoitusten markkina-arvo vuoden 2013 lopussa oli 19.611.503 euroa. Vastaavasti vuoden 2012 lopussa markkina-arvo oli 18.628.340 euroa. Rahastosalkkujen markkina-arvo kasvoi 5,3 prosenttia vuoden aikana.

Kuusamon kaupungin lainakanta

Kuusamon kaupungin vaihtuvakorkoiset lainat per 31.12.2013

Lainanumero	Pääoma	Korko&sidonnaisuus	Lyhennys/v	Lyhennyspvm	Eräpvä	Duraatio	Osuus salkusta
Nordea Pankki 181520-12335	466 665,90	Euribor 6kk +0,10 %	133 333,00	24.1. & 24.7.	24.1.2017	1,86	7,56
Kuntarahoitus Oyj 13971/09	1 200 000,00	Euribor 6kk +0,60 %	200 000,00	4.3. & 4.9.	4.9.2019	2,86	19,44
Kuntarahoitus Oyj 15081/11	3 000 000,00	Euribor 6kk +0,50 %	0,00	15.3. & 15.9.	15.3.2021	3,69	48,60
Kuntarahoitus Oyj 15260/11	546 553,00	Euribor 6kk +0,50 %	1 558,00	23.4. & 23.10.	23.4.2052	9,19	8,85
Kuusamon OP 519407-83463396	960 000,00	Euribor 6kk +0,49 %	120 000,00	18.2. & 18.8.	18.8.2021	4,02	15,55
	6 173 218,90		454 891,00				100,00

Kuntatodistukset	Käytössä	Korko	Limitti
Kuntarahoitus Oyj	0,00		2 500 000,00
Pohjola Pankki Oyj	0,00		2 500 000,00
Sampo Pankki Oyj	0,00		2 500 000,00
Nordea Pankki Oyj	2 000 000,00	1,20 % / 3.12.13-3.4.14	2 500 000,00

Kuusamon kaupungin kiinteäkorkoiset lainat per 31.12.2013

	Pääoma	Korko&sidonnaisuus	Lyhennys/v	Lyhennyspvm	Eräpvä	Osuus salkusta
Nordea Pankki 110920-6039444	255 000,00	10v 3,819 %	255 000,00	26.2. & 26.8.	26.8.2014	1,36
Nordea Pankki 110920-6041770	210 000,00	10v 3,424 %	140 000,00	2.3. & 2.9.	2.3.2015	1,12
Kuntarahoitus Oyj 12508/07	2 549 995,00	26v 4,995 %	130 770,00	19.6. & 19.12.	19.6.2033	13,58
Valtiokonttori 1310-150	72 063,69	ARAlaina 2,60 %	2 585,00	29.6. & 29.12.	29.6.2016	0,38
Kuntarahoitus Oyj 13911/09	1 500 000,00	5 v Bullet, 3,334%	0,00		4.3.2014	7,99
Kuntarahoitus Oyj 14152/09	600 000,00	10v laina 5v varainh.korko 3,163 %	100 000,00	12.5. & 12.11.	12.11.2019	3,20
Kuntarahoitus Oyj 14738/10	3 500 000,00	10v 2,773%	500 000,00	20.3. & 20.9.	20.9.2020	18,64
Kuntarahoitus Oyj 15518/11	1 200 000,00	10v laina 5v varainh.korko 2,24 %	150 000,00	27.4. & 27.10.	27.10.2021	6,39
Kuntarahoitus Oyj 15649/12	2 550 000,00	10v 2,559%	300 000,00	23.1. & 23.7.	23.1.2022	13,58
Kuntarahoitus Oyj 16132/12	3 315 790,00	10v 2,068%	368 420,00	16.2. & 16.8.	16.8.2022	17,66
OKO 598001-80532999	400 000,00	10v 3,29 %	200 000,00	29.5. & 29.11.	29.11.2015	2,13
Sampo Pankki 881997-10001277	2 625 000,00	10v 3,34%	350 000,00	20.1. & 20.7.	20.1.2021	13,98
	18 777 848,69		2 496 775,00			100,00

Vaihtuvakorkoisista lainoista on korkosuojattu 3,0 miljoonan euron suuruinen kertalyhenteinen bullet- luotto.

Aikaisempaa tilikautta koskevan virheen oikaisu

Kaupunginhallitus käsitteli 13.1.2014 § 10 aikaisempaa tilikautta (talousarviovuosi 2012) koskevan virheen oikaisun. Vuoden 2012 kirjanpitoon on virheellisesti kirjattu Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin tasausrahastolaskutus. Virheellinen kirjaus havaittiin joulukuussa 2013. Virheellinen kirjaus on yhteensä 544.823,72 euroa. Työ- ja elinkeinoministeriön kirjanpitolautakunnan ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntojen mukaan tilinpäätösperiaatteiden muutokset ja aikaisempia tilikausia koskevien olennaisten virheiden oikaisut tehdään oman pääoman erää Edellisten tilikausien yli-/alijäämää oikaisemalla. Oikaisuja tehdessä olennaisuuden periaate tulee ottaa huomioon. Vähäiset aikaisemmille tilikausille kuuluvat erät merkitään tuloslaskelmassa ja taseessa nimikettään vastaavaan erään. Lisäksi on todettu, ettei jaksotuksesta aiheutuvia eroja katsota edellä tarkoitetuiksi virheiksi. Kirjaus on oikaistu tilintarkastajan ohjeen mukaisesti joulukuussa 2013. Kaupunginhallitus oikaisi oman pääoman erää Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 544.823,72 eurolla. Oikaisun jälkeen taseeseen jää ylijäämää 5.714.800,63 euroa.

Kaupunginvaltuusto teki 27.5.2013 § 39 päätöksen korvata Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloille Vanhusten ryhmäkotihankkeen peruuntumisesta aiheutuneet kustannukset 150.000 euroa. Ko. kustannukset kohdistettiin perusturvalautakunnalle.

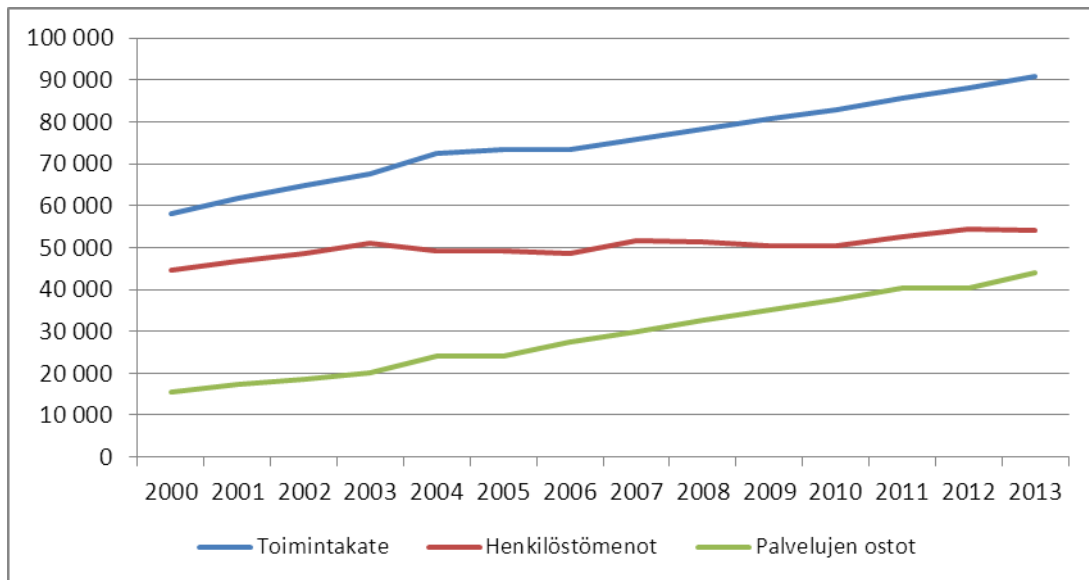
Merkittäviä toiminnallisia muutoksia olivat:

- Nuorisokeskus Oivangin yhtiöittämisprosessin aloittaminen
- Rukan uusi päiväkotitoiminta
- Lastensuojelun palvelujen painopistettä siirretty avopalvelujen suuntaan
- koululaitos sai 250.000 € erillisiä valtion avustuksia, joilla on voitu kehittää toimintaa
- päätökset taajaman peruskoulurakenteesta
- Yhteistyössä Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa käynnistettiin tradenomitutkintoon tähtäävä koulutus
- Yhteistyössä Sotkamon kunnan kanssa käynnistettiin Vuokatti-Ruka urheiluakatemia kehittäminen
- Etsivä nuorisotyö siirtyi osaksi nuorisotoimea
- Yhdyskuntatekniikan toimialalla muuttunut organisaatorakenne, maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue ja vuokrataloyhtiön kiinteistöjen kunnossapidon järjestelyt
- Jätehuolto: jätteenkuljetusjärjestelmän tarkastelu, polttokelpoisen jätteen hyödyntäminen
- Lisäksi hoidon ja kunnossapidon yhteisalueurakka- sopimus on purettu tilaaja-vastuulain velvoitteisiin liittyneistä syistä. Talvikauden 2013 – 2014 työt on kilpailutettu ns. pikakilpailutuksena ELY- keskuksen toimesta.
- henkilövaihdokset keskushallinnon johdon tehtävissä

1.5. Henkilöstö

Kuusamon kaupungin pysyväisluontoisen ja määräaikaisen henkilöstön lukumäärä (31.12.) on vuosina 2008 – 2013 ollut toimialoittain alla olevan taulukon mukainen.

	v. 2013	v.2012	v.2011	v.2010	v.2009
Kaupunginhallitus	111	115	38	38	38
Perusturvalautakunta	505	497	497	485	465
Kasvatus- ja sivistysltk	465	452	504	495	481
Yhdyskuntatekniikan ltk	128	131	138	104	97
Tukipalvelukeskus			87	114	129
Yhteensä	1209	1195	1264	1236	1210
- joista määräaikaisia	274	294	351	323	257

Kuvio 2. Kuusamon kaupungin toimintakate, henkilöstömenot ja palvelujen ostomenot vuosina 2000 – 2013

Henkilöstömenot ovat vuodesta 2000 vuoteen 2013 kasvaneet 9.560.689 euroa eli 22 prosenttia. Palvelujen ostot ovat vastaavasti nousseet vuodesta 2000 vuoteen 2013 28.422.989 euroa eli 183 prosenttia. Toimintakatteen nousu vuodesta 2000 vuoteen 2013 on 32.651.861 euroa (56 prosenttia). Aikajaksoon sisältyy mm. ammatillisen koulutuksen siirtäminen Kainuun ammattiopiston hoidettavaksi ja useita toimintojen ulkoistamisia. Huomioitavaa on, että esimerkiksi vuonna 2000 ei ole vielä käsitelty investointien palkkakustannuksia valmistus omaan käyttöön menettelyn kautta.

Vuodelta 2013 laaditaan erillinen henkilöstötilinpäätös.

1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kansainvälisen talouden epävarmuus heijastuu myös Suomen talouteen. Julkista taloutta joudutaan tasapainottamaan lisää, jotta valtion velkasuhde saadaan kääntymään alenevalle uralle ja valtion talouden alijäämä pysymään riittävän alhaisena.

KT Kuntatyönantajien tekemän säästöselvityksen mukaan kunta-alalla leikattiin vuonna 2013 henkilöstömenoista keskimäärin 1,9 prosenttia. Tämä on yli 400 miljoonaa euroa koko kunta-alan työvoimakustannuksista. Kunta-alan palkkasumma on henkilösivukuluineen vuonna 2013 lähes 22 miljardia euroa.

Vuonna 2014 kuntatyönantajat leikkaavat henkilöstömenoistaan aiempaa enemmän. Henkilöstömenoissa varaudutaan 2,8 prosentin eli yli 600 miljoonan euron säästöihin. KT Kuntatyönantajan selvityksen mukaan säästötarvetta on lähes kaikissa kunnissa ja kuntayhtymissä.

Kuntasektorilla lomautusten ja irtisanomisten määrä lisääntyy tulevina vuosina. Yhteistoimintaneuvotteluja säästötoimenpiteistä on käyty 87 kunnassa/kuntayhtymässä vuonna 2013. Vuonna 2014 niitä käydään selvityksen mukaan 88 kunnassa/kuntayhtymässä. Vuonna 2013 yhteistoimintaneuvottelut lopulta johtivat lomautuksiin vain 19 kunnassa/kuntayhtymässä.

Vuonna 2013 kunnissa ja kuntayhtymissä lomautettiin selvityksen mukaan noin 7 200 henkilöä, mikä on 1,8 % koko kunta-alan henkilöstöstä. Lomautuksen pituus oli keskimäärin 13 kalenteripäivää. Yksikään kunta tai kuntayhtymä ei lomauttanut koko henkilöstöään ja osassa lomautettiin vain muutama henkilö. Keskimäärin lomautetuksi joutuu joka viides lomautuskunnassa/-kuntayhtymässä työskentelevä.

Vuonna 2014 lomautettavien määrän arvioidaan yli nelinkertaistuvan. Vuonna 2014 41 kuntaa/kuntayhtymää arvioi joutuvansa lomauttamaan yhteensä 31 400 henkilöä keskimäärin 11 kalenteripäiväksi. Lomautusten arvioidaan koskevan noin joka toista lomautuskunnassa/-kuntayhtymässä työskentelevää henkilöä. Tätä suurempiin lomautuksiin on kuntasektorilla jouduttu viimeksi 1990-luvun alun laman aikana.

Taloudellisin perustein tapahtuvia irtisanomisia oli vuonna 2013 vähän, mutta vuonna 2014 irtisanomiset selvityksen mukaan lisääntyvät. Vuonna 2013 irtisanotuksi joutui 15 kunnassa yhteensä noin 300 henkilöä. Toteutuessaan irtisanomiset koskisivat 36 kuntatyönantajaa vuonna 2014 ja näissä yhteensä noin 1 000 henkilöä.

Lomautuksilla, irtisanomisilla, lomarahoja vapaaksi vaihtamalla sekä vapaaehtoisilla palkattomilla vapailta säästetään vain pieni osa kokonaissäästötarpeesta.

Valtaosa säästöistä savutetaan esimerkiksi töiden ja toimintojen uudelleen järjestelyillä ja tehostamisella sekä hyödyntämällä luonnollista poistumaa. Työvoimakustannusten sopeuttamisen taustalla on myös se, että kunnilla on nykyisin aivan liikaa tehtäviä ja velvoitteita taloudelliseen kantokykyynsä nähden.

Lähde: KT Kuntatyönantajat tiedote 11.12.2013

Kuntasektorin keskeisin haaste on ikäsidonnaisten menojen kasvun hillintä. Lähivuosina kunnissa tarvitaan sopeutustoimia sekä suhdannetaantumana että pitkän aikavälin rakenteellisen epätasapainon korjaamiseksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon merkitys korostuu entisestään. Väestön ikääntymisestä johtuva palvelutarpeen kysynnän kasvu ja siitä johtuva menorasitus kohdistuu ensisijaisesti kuntiin.

Kuusamon kaupunki teetti keväällä 2013 FCG:llä palvelutarpeiden kartoituksen aina vuoteen 2021 asti. Samalla rinnalle laadittiin talouden tasapainotuslaskelma samalle ajanjaksolle, joka otti huomioon myös palvelutarpeiden muutoksen.

Talouden tasapainon saavuttaminen vaatii paitsi toiminnan tehokkuuden ja tuottavuuden lisäämistä myös rakenteellisia ratkaisuja palvelutuotantoon. Talouden ohjauksessa tulee varautua entistä tehokkaammin väestön muuttoliikkeen ja erityisesti väestön ikärakenteen muutoksen aiheuttamiin talouden tasapainottamisongelmiin.

Riski ja epävarmuus ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön riittävydestä tulee kasvamaan lähivuosina merkittävästi suurten ikäluokkien siirtyessä eläkeikään. Tulevien vuosien riskitekijäksi on muodostumassa ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön saatavuus. Erityisenä riskinä on riippuvuus kriittisten osaamisalueiden avainhenkilöistä. Työkuntoutukseen ja henkilöstön työmotivaatioon resurssien vähetessä on kiinnitetty lisääntyvää huomiota mm. kaupungin henkilöstön työhyvinvointiohjelmassa.

Kuusamon kuntakonsernin vakuutusyhtiönä on Pohjola Vakuutus Oy.

1.7. Ympäristötekijät

Ympäristöasioiden toteutuminen on esitetty kaupungin tulokortin "vihreällä sivulla".

2. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Säännöksiä, päätöksiä ja määräyksiä on noudatettu hyvin. Muutamia oikaisuvaatimuksia ja toimielimien toimintaan kohdistuneita valituksia on vuoden 2013 aikana tehty. Toimivaltuuksien noudattamista on pystytty valvomaan ja otto-oikeutta on käytetty. Päätösten toimeenpanoa seurataan ja päätöksistä tiedotetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Kaupungin hallintokunnat ja tytäryhtiöt ovat raportoineet toiminnastaan, tavoitteiden toteutumisesta ja taloustilanteestaan 30.4.2013 ja 31.8.2013 päivätyissä osavuosikatsauksissa. Kaupunginhallitukselle on lisäksi raportoitu kuukausittain taloustilanteesta.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 14.5.2012 Sisäisen valvonnan ohjeistuksen päivityksen, johon on sisällytetty sisäisen valvonnan eri kohdealueet. Lisäksi kaupunginvaltuusto on 3.2.2014 § 6 hyväksynyt Kuusamon kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä päivittänyt hallintosäännön ja konserniohjeen näitä perusteita vastaavaksi. Sisäisen valvonnan ohjeistus päivitetään vuoden 2014 aikana.

Kuusamon kaupungissa ei ole erillistä sisäistä valvontaa. Kaupungin tilintarkastusyhtiö KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy on tarkastanut Kuusamon kaupungin tytäryhtiöiden kirjanpidon ja hallinnon tilikaudelta 2013 maaliskuun 2014 aikana.

Sähköisen asioinnin ja verkkopalvelujen laajentuminen sekä tietotekniikan hyödyntäminen palveluprosesseissa edistävät tuottavuutta, helpottavat asiointia ja kuntalaisten osallistumista. Samalla riippuvuus tietotekniikasta, tietoturvallisuusriskit ja alttius toimintahäiriöille kasvavat. Kuusamon kaupungin toiminnassa em. kehityksen tuomat haasteet on huomioitu kaupungin riskienhallinta- ja tietoturvatyössä. Kaupungin riskienhallintaa on koordinoitunut kaupunginhallituksen nimeämä riskienhallintatyöryhmä, jossa eri toimialat ovat edustettuina. Kuntalakiin on tullut velvoite 1.1.2014 järjestää kunnan riskienhallinta. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 27.1.2014 nimennyt kaupungille uuden riskienhallintatyöryhmän vuosille 2014 - 2016. Kuusamon kaupungin riskienhallintapolitiikkaa päivitetään vuoden 2014 aikana yhteistyössä vakuutusmeklariyhtiö Marsh Oy:n kanssa.

Sisäistä valvontaa ovat tehostaneet ja kontrollia helpottaneet viime vuosina tehdyt taloushallinnon sähköistämisen- ja keskittämistoimenpiteet; laskujen sähköinen kierrätysjärjestelmä Rondo, sähköinen matkalaskuohjelmisto Populus, perintätoimen ulkoistaminen ja sähköistäminen jne.

Kaupungin sopimuksista on pidetty sopimusrekisteriä keskushallinnossa ja toimialoilla. Tweb-sopimusrekisteri -ohjelma on käytössä hankintasopimusten osalta. Käytön laajentaminen on yhteydessä sähköiseen arkistonmuodostussuunnitelmaan ja arkistointiin. Ohjelman laajempi käyttö etenee yhdessä sähköisen arkiston käyttöönottohankkeen aikataulun mukaisesti.

Sisäisen valvonnan järjestämisvastuu on kaupunginhallituksella, joka antaa yleiset ohjeet sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Kannanotto sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta

Kaupungin sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty ottaen huomioon voimassa olevat kaupungin hallintosääntö, sisäisen valvonnan ohjeistus, hankintaohje, konserniohje, talousarvio ja täytäntöönpanomääräykset, raportointimenettelyt sekä strategia-asiakirjat. Kaupungin johtamis- ja hallintojärjestelmä kokonaisuutena on asianmukainen. Hallitus- ja lautakuntatyöskentely on hyvän hallintotavan mukaista ja tehokasta.

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoinen	2013 1 000 €	2012 1 000 €
Toimintatuotot	20 538	19 263
Valmistus omaan käyttöön	634	1 070
Toimintakulut	-112 012	-108 293
Toimintakate	-90 840	-87 959
Verotulot	49 923	47 094
Valtionosuudet	45 545	43 513
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	66	91
Muut rahoitustuotot	1 916	1 326
Korkokulut	-681	-748
Muut rahoituskulut	-78	-38
Vuosikate	5 852	3 278
Poistot ja arvonalentumiset	-4 347	-4 009
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	1 505	-731
Rahastojen lisäys/vähennys	355	290
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 860	-441

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	18,4	18,0
Vuosikate/Poistot, %	134,6	81,8
Vuosikate, euroa/asukas	367	203
Asukasmäärä	15 957	16 176

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tilikauden tulorahoitus riittää palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ns. ulkoiset erät eli kaupungin ulkopuolelta saadut tuotot ja ulkopuolelta syntyneistä hankinnoista ja muista eristä syntyneet kulut. Toimintakertomuksessa laskelmat esitetään kokonaiskuvan saamiseksi tuhansina euroina. Lisäksi laskelmat esitetään sentin tarkkuudella tasekirjan tilinpäätöslaskelmat -osassa.

Tuotot

Kuusamon kaupungin tuottojen kokonaismäärä (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot) oli yhteensä 117.988.000 miljoonaa euroa. Tuottojen määrä oli 6.701.000 euroa suurempi kuin vuonna 2012 johtuen toimintatuottojen, verotulojen, valtionosuuksien ja rahoitustuottojen kasvusta.

- Toimintatuotot nousivat vuonna 2013 vuoteen 2012 verrattuna 1.275.000 euroa eli 6,6 %.
- Verotulot nousivat vuonna 2013 vuoteen 2012 verrattuna 2.829.000 eli 6 %.
- Valtionosuudet nousivat vuonna 2013 vuoteen 2012 verrattuna 2.032.000 eli 4,7 %.
- Rahoitustuotot (korkotuotot sekä muut rahoitustuotot) nousivat vuonna 2013 vuoteen 2012 verrattuna 565.0000 euroa eli 39,9 %. Muut rahoitustuotot nousivat merkittävästi vuonna 2013 rahastosalkkujen rakenteellisen järjestelyn johdosta.

Kulut

Vuonna 2013 kaupungin kulujen kokonaismäärä oli 112.012.000 euroa. Kulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 3.719.000 euroa eli 3,4 %. Merkittävimpien erän muodostivat henkilöstökulut, yhteensä 54.026.000 euroa. Henkilöstökulut laskivat vuoden 2012 toteumasta 421.392,73 eurolla eli 0,8 % edellisvuodesta. Vuonna 2013 palvelujen ostoihin käytettiin 43.946.013,17 euroa ja ne kasvoivat edellisvuoteen nähden 3.709.601,32 euroa (9,2 %).

Toimintakate ja vuosikate

Toimintakatteella osoitetaan, paljonko kuluista saadaan katetuksi palvelutoiminnan myynti- ja maksutuloilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä vero- ja valtionosuustuloilla. Kunnissa toimintakate on negatiivinen. Toimintakate heikkeni 2.881.000 euroa verrattaessa vuotta 2013 vuoteen 2012.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Tulorahoituksen riittävyttä arvioitaessa vuosikate on keskeinen luku. Perusoletuksen mukaan tulorahoitus on riittävä, mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot vastaavat vuotuista investointitasoa. Vuonna 2013 Kuusamon kaupungin vuosikate oli 5.852.000 euroa, poistot 4.347.000 euroa ja nettoinvestoinnit 4.025.690 euroa. Vuosikate kattoi 134,6 prosenttia poistoista.

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2013	2012
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 852	3 278
Satunnaiset erät, netto		
Tulorahoituksen korjauserät	-773	-167
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 542	-5 188
Rahoitusosuudet investointeihin	1 516	978
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 758	427
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 810	-672
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-234	
Antolainasaamisten vähennykset	159	73
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		6 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 913	-2 758
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	-1 000
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 565	1 029
Rahoituksen rahavirta	-423	3 844
Rahavarojen muutos	1 387	3 172
Rahavarat 31.12.	21 869	21 027
Rahavarat 1.1.	21 027	17 855

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investoinnin rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-3 514	-8 929
Investointien tulorahoitus, %	97,1	77,9
Lainanhoitokate	1,8	1,2
Kassan riittävyys, pv	65	66
Asukasmäärä	15 957	16 176

Investointien tulorahoitus, %
 = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate
 =(Vuosikate + Korkokulut / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)
 = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus investointien omahankintamenosta on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella. Jos tunnusluku on alle 100, joudutaan osa investoinneista rahoittamaan pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai kassavaroilla. Kuusamon kaupungissa prosenttiosuus vuonna 2013 oli 97,1.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku lainanhoitokate on suurempi kuin 1. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kuusamon kaupungin lainanhoitokate oli 2,41 vielä vuonna 2008 ja 1,9 vuonna 2009. Vuoden 2010 tilinpäätöksessä lainanhoitokate laski 0,7:ään ja edelleen vuoden 2011 tilinpäätöksessä 0,6:een. Vuonna 2012 lainanhoitokate oli 1,2 ja vuoden 2013 tilinpäätöksessä 1,8.

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivässä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla, joihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kuusamon kaupungin kassan riittävyys oli vuoden 2013 lopussa 65 päivää. Maksuvalmiuden turvaamiseksi käytettiin vuonna 2013 ajoittain kuntatodistusrahoitusta, jossa korkotaso oli edelleen alhainen.

4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Tarkemmin eritelty sentin tarkkuudella laadittu tase esitetään tilinpäätöslaskelmat -osassa.

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2013	2012	VASTATTAVAA	2013	2012
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	90 960	91 206	OMA PÄÄOMA	74 440	73 480
Aineettomat hyödykkeet	2 214	1 841	Peruspääoma	54 182	54 182
Aineettomat oikeudet	47	94	Arvonkorotusrahas	2 425	2 425
Muut pitkävaikutteiset menot	2 167	1 715	Muut omat rahastot	10 258	10 613
Ennakkomaksut		32	Edell. tilik. yli-/alijäämä	5 715	6 701
			Tilikauden yli-/alijäämä	1 860	-441
Aineelliset hyödykkeet	74 625	75 389			
Maa- ja vesialueet	15 454	15 077	PAKOLLISET VAARAUKSET	393	409
Rakennukset	48 306	49 558	Muut pakolliset varaukset	393	409
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 559	7 313			
Koneet ja kalusto	2 039	2 169	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	519	169
Muut aineelliset hyödykkeet	52	52	Valtion toimeksiannot	402	52
Ennakkomaks. ja keskener. hank.	1 215	1 219	Lahjoitusrahastojen pääomat	116	117
Sijoitukset	14 121	13 977	VIERAS PÄÄOMA	44 372	45 640
Osakkeet ja osuudet	7 407	7 337	Pitkäaikainen	20 498	24 952
Muut lainasaamiset	6 482	6 407	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	20 430	24 879
Muut saamiset	232	232	Lainat julkisyhteisöiltä	68	73
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	438	89	Lyhytaikainen	23 874	20 688
Valtion toimeksiannot	402	52	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	6 449	3 910
Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	36	36	Lainat julkisyhteisöiltä	4	2
			Saadut ennakot	2 286	3 504
VAIHTUVAT VASTAAVAT	28 325	28 402	Ostovelat	5 694	4 287
Vaihto-omaisuus	372	383	Muut velat	878	833
Aineet ja tarvikkeet	317	329	Siirtovelat	8 562	8 151
Valmiit tuotteet ja tavarat	55	55			
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	119 724	119 697
Saamiset	6 084	6 992			
Pitkäaikaiset saamiset	2 595	2 848			
Myyntisaamiset	1 237	1 490			
Muut saamiset	1 358	1 358			
Lyhytaikaiset saamiset	3 489	4 144			
Myyntisaamiset	1 802	2 028			
Muut saamiset	838	903			
Siirtosaamiset	850	1 212			
Rahoitusarvopaperit	18 134	16 359			
Osakkeet ja osuudet	18 117	16 353			
Muut arvopaperit	17	6			
Rahat ja pankkisaamiset	3 735	4 668			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	119 724	119 697			

Taseen tunnusluvut

	2013	2012
Omavaraisuusaste, %	63,4	63,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	36,3	38,4
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	7 575	6 260
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	474,7	387,0
Lainakanta 31.12., 1000 €	26 951	28 864
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 688,98	1 784,40
Lainasaamiset, 1000 €	6 482	6 407
Asukasmäärä	15 957	16 176

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakanta 31.12./asukas

= $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})) / \text{Asukasmäärä}$

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoiuksiin merkityt jvk - lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Kuusamon kaupungin taseen loppusumma oli n. 120 miljoonaa euroa, vain 92.000 euroa suurempi kuin edellisenä vuonna. Taseen kumulatiivinen ylijäämä ottaen huomioon vuoden 2013 tilinpäätöksen tuloksen oli 7.574.898,77 euroa.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. Kuusamon kaupungin omavaraisuusaste oli hieman alle tavoitetason 63,4 prosenttia. Lainakanta laski vuoden 2012 tasosta (28.864.000) 26.951.000 euroon, ollen näin 1.688,98 euroa asukasta kohti. Asukaskohtainen lainamäärä on 864,02 euroa alhaisempi kuin koko maassa keskimäärin. Keskimäärin kunnissa on lainaa per asukas 2.553 euroa (vuoden 2013 tilinpäätösarvotieto)

Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista (toimintatuotot, verotulot, valtionosuudet) tarvittaisiin vieraan pääoman takaisin maksuun. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selvittää velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Kuusamon kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku vuoden 2013 tilinpäätöksessä oli 36,3 prosenttia.

5. KOKONAISTULOT JA –MENOT

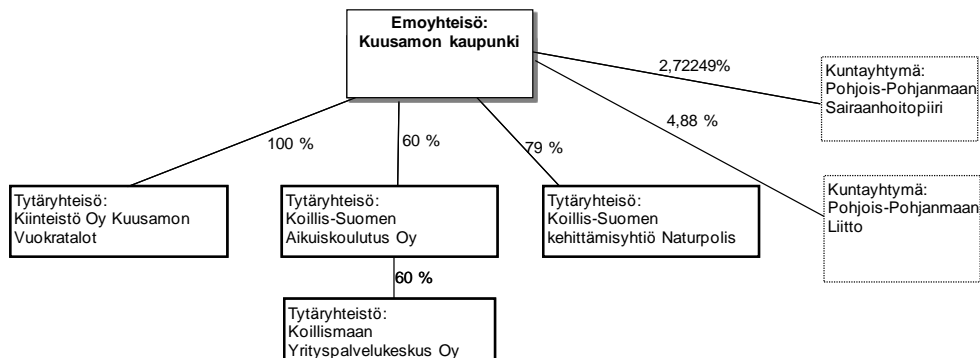
Kuusamon kaupungin kokonaistulot- ja menot

TULOT	teur	MENOT	teur
Varsinainen toiminta		Varsinainen toiminta	
Toimintatuotot	20 538	Toimintakulut	112 012
Verotulot	49 923	-Valmistus omaan käyttöön	-634
Valtionosuudet	45 545	Korkokulut	681
Korkotuotot	66	Muut rahoituskulut	78
Muut rahoitustuotot	1 916	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödyk-	-896	- Pakoll. varausten lis.(+), väh.(-)	16
keiden luovutusvoitot		- Pysyvien vastaavien hyödyk-	-139
Investoinnit		keiden luovutustappiot	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 516	Investoinnit	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	2 758	Investointimenot	7 542
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	159	Antolainasaamisten lisäykset	234
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 913
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 000	Lyhytaikaisen lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	
Kokonaistulot yhteensä	122 526	Kokonaismenot yhteensä	122 704

6. KUUSAMO-KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

6.1. Konsernitilin päätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuusamon konsernirakenne

Kuusamon kuntakonserniin kuuluvat yhtiöistä Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot, Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy, Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy sekä sen tytäryhtiö Koillismaan Yrityspalvelukeskus Oy ja kuntayhtymistä Pohjois-Pohjanmaan Liitto ja Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiiri.

6.2. Olennaiset, konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhteisöjen toiminnasta on raportoitu tarkemmin toimintakertomuksen luvussa 8.1.

6.3. Konsernin toiminnan ohjaus ja konsernivalvonnan järjestäminen

Kuntalain mukaan yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin.

Tytäryhtiöt ja niille asetetut tavoitteet on sisällytetty vuosittain kaupungin talousarvioon lukuun ottamatta kuntayhtymiä. Kuusamon kaupungin päivitetty konserniohjeet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 3.2.2014 § 9. Hyväksytyt ohjeet pitävät sisällään 1.1.2014 voimaan tulleet kuntalain muutokset koskien sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Konserniohjeissa on määritelty konsernijohto ja sen vastuut. Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia. Konsernin operatiivinen johtaminen on kaupunginjohtajan vastuulla.

Kaupungin tytäryhteisöt ovat raportoineet toiminnastaan, taloudestaan ja tavoitteiden toteutumisesta kaupunginvaltuustolle osavuosikatsauksissa kolmannesvuosittain. Konsernijohtamista - ja omistajaohjausta on tehostettu tytäryhtiöiden tilanteen esittelyllä kaupunginhallituksessa ja yhtiökokousedustajien ja kaupunginhallituksen asettamien hallitusten jäsenten evästämällä.

Konsernissa hoidetaan keskitetysti Koillis-Suomen Kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:n ja Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n taloushallinto ja maksuliikenne. Sijoitusten ja vakuutusten sekä tilintarkastuspalvelujen kilpailutusprosessit on aikanaan tehty yhteistyössä kaupungin ja tytäryhtiöiden kanssa.

6.4. Konsernin henkilöstö

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen henkilöstömäärä 31.12.2013 oli 1265. Kaupungin henkilöstömäärä oli 1209, Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen 16, Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n 23 ja Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy:n 17.

6.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2013	2012
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	44 895	42 260
Toimintakulut	-132 210	-127 120
Osuus osakkuusyhteistöjen voitosta (tappiosta)	3	3
Toimintakate	-87 312	-84 857
Verotulot	49 923	47 094
Valtionosuudet	45 545	43 513
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	100	311
Muut rahoitustuotot	1 937	1 390
Korkokulut	-1 457	-1 809
Muut rahoituskulut	-89	-309
Vuosikate	8 648	5 334
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 310	-6 057
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0	0
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	2 337	-723
Rahastojen lisäys/vähennys	38	-34
Vähemmistöosuudet	-124	-58
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 251	-814

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	34,0	33,2
Vuosikate/Poistot, %	137,0	88,1
Vuosikate, euroa/asukas	541,94	329,73
Asukasmäärä	15 957	16 176

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista
= 100 * Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2013 1 000 €	2012 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 648	5 334
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-709	-143
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 719	-12 236
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 098	978
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 789	434
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 108	-5 634
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksetn muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		-3
Antolainasaamisten vähennykset	2	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 650	8 188
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 925	-5 025
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 181	-1 264
Oman pääoman muutokset	-278	56
Muut maksuvlamiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1	1
Vaihto-omaisuuden muutos	0	155
Saamisten muutokset	62	827
Korottomien velkojen muutokset	796	737
Rahoituksen rahavirta	-1 511	3 672
Rahavarojen muutos	597	-1 962
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	24 509	23 078
Rahavarat 1.1.	23 912	25 040
	597	-1 962

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investoinnin rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-7 776	-13 759
Investointien tulorahoitus, %	100,3	47,4
Lainanhoitokate	1,4	1,1
Kassan riittävyys, pv	49,8	51,1

Investointien tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Pääomamenojen tulorahoitus, %
= 100 * Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate
=(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2013 1 000 €	2012 1 000 €	VASTATTAVAA	2013 1 000 €	2012 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	125 878	125 510	OMA PÄÄOMA	75 386	73 778
Aineettomat hyödykkeet	2 411	2 034	Peruspääoma	54 182	54 182
Aineettomat oikeudet	171	214	Yhdistysten ja säätiöiden perusj	5	5
Muut pitkävaikutteiset meno	2 183	1 734	Arvonkorotusrahasto	2 425	2 425
Ennakkomaksut	57	86	Muut omat rahastot	11 841	12 085
Aineelliset hyödykkeet	119 057	119 091	Edell. tilik. yli-/alijäämä	4 683	5 896
Maa- ja vesialueet	17 208	16 741	Tilikauden yli-/alijäämä	2 251	-814
Rakennukset	89 056	89 431	VÄHEMMISTÖOSUUDET	1 274	1 078
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 622	7 380	POISTOERO JA VAPAA-		
Koneet ja kalusto	3 749	3 937	EHTOISET VARAUKSET	1 724	1 399
Muut aineelliset hyödykkeet	61	54	Poistoero	100	4
Ennakkomaksut ja			Vapaaehtoiset varaukset	1 623	1 396
keskeneräiset hankkeet	1 360	1 549	PAKOLLISET VARAUKSET	830	767
Sijoitukset	4 409	4 386	Eläkevaraukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	24	25	Muut pakolliset varaukset	830	767
Muut osakkeet ja osuudet	2 573	2 547	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 871	1 573
Muut lainasaamiset	1 580	1 582	VIERAS PÄÄOMA	81 757	83 192
Muut saamiset	232	232	Pitkäaik. korollinen vpo	49 635	55 469
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 788	1 490	Pitkäaik. koroton vpo		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	35 176	34 787	Lyhytaik. korollinen vpo	10 055	6 305
Vaihto-omaisuus	518	518	Lyhytaik. koroton vpo	22 067	21 418
Saamiset	10 149	10 362	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	162 841	161 787
Pitkäaikaiset saamiset	2 595	2 848			
Lyhytaikaiset saamiset	7 555	7 514			
Rahoitusarvopaperit	18 432	17 394			
Rahat ja pankkisaamiset	6 077	6 514			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	162 841	161 787			

Konsernitaseen tunnusluvut

	2013	2012
Omavaraisuusaste, %	48,1	47,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	56,3	59,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	6 934	5 081
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	435	314
Konsernin lainat, €/asukas	3 645	3 773
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	59 690	61 774
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	1 580	1 582
Kunnan asukasmäärä	15 957	16 176

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut saamiset

7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tulokseen 1.504.706,83 euroon lisätään 333.325,25 euroa Kuusamon kehittämisrahastosta seudullisiin kehittämishankkeisiin käytettyjen menojen kattamiseksi, edelleen tulokseen lisätään 22.066,06 euroa henkilöstön kehittämisrahastosta henkilöstön kehittämiseen käytettyjen menojen kattamiseksi. Tilikauden ylijäämä 1.860.098,14 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämätilille. Tuloksen jälkeen kaupungin taseeseen jää 7.574.898,77 euroa ylijäämää.

Toteutumisvertailu

8. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

8.1. Toimielimille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin tulokortti

Vaikuttavuus ja asiakkuudet

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Ihmisten omatoimisuus ja hyvinvointi				
Lasten ja nuorten terve kasvu	Lasten ja nuorten hyvinvointi	Lastensuojelun palvelurakenteen muuttaminen avohoidon suuntaan	Avohoidon suhteellisen osuuden lisääminen, yli puolet huostaan otetuista avohoidossa	31.12.2013 perhehoidossa oli 26 lasta ja laitoshoidossa 21 lasta
		Ennaltaehkäisevä tuki perheille nykyistä parempi	Tuetaan Varhainen vanhemmuus -toimintamallin avulla aikuissosiaalityön asiakkaina olevia lapsiperheitä	Lapsiperheen tukimallia on pilotoitu. Toiminta jatkuu Virta II Syli -hankkeena
			Tuetaan vanhemmuutta lapsen terveyden näkökulmasta	Perusturvasta annettu lääkäri työvoimaa neuvolatoimintaan, kouluterveydenhoitoon ja perheneuvolaan.
			Lisätään työntekijöiden tietoisuutta päihteiden käytön ehkäisystä	Ei erityisiä toimenpiteitä
		Neuvolatoiminnan koordinaation parantaminen	Jatketaan terveydenhoitajien ja lääkäreiden työnjaon kehittämistä	Kouluterveydenhuollon lääkäripalvelujen saanti parani loppuvuotta kohden.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
	Nuorten yhteis- yhteiskuntatakuun toteutuminen	Kaikilla nuorilla (alle 25 v) toisen asteen tutkinto ja nuorten työttömyysaste alentunut	Etsitään ja aloitetaan uusia keinoja ilman koulutus- tai työpaikkaa jääneiden nuorten työllistämiseksi	Toimintansa aloitti Nuorten yhteiskuntatakuun monialainen työryhmä Nuorten työttömyysaste 12/2013 oli 26,4 % (Pohjois-Pohjanmaa 23,3 %). Työttömänä oli 170 alle 25-vuotiasta nuorta. Vuonna 2013 oli kuukausittain keskimäärin 141 työtöntä alle 25-vuotiasta. Kaikkien työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,4 % (keskimäärin 1031 työtöntä) (Lähde TEM, työnvälitystilasto)
			Asiakaspalvelu Askeleen toimintaa kehitetään edelleen	Askeleen toimintaa monipuolistettu. Uraluotsauksella mukaututeille työmarkkinoille –hankkeessa rakennetaan vaihtoehtoja vaikeimmin työllistettäville joko koulutukseen/työelämään/työkyky selvityksiin/eläkeselvityksiin.
				Työttömiä (20 henkilöä) valmennetaan kuntoavustajiksi ikäihmisille.
			Kaikki peruskoulun päättäneet 2.asteen koulutuksessa	Kaikki peruskoulun päättäneet hakeutuivat toisen asteen koulutukseen
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämishjelman toteutuminen	Kansalaistoiminnan edellytysten vahvistaminen	Kansalaistoiminnan koordinaation parantaminen	

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
		Kansalaistoinnin juurruttaminen	Jatketaan korttelitoimintaa ja ystävätoimintaa	Monialaista toimintaa ja yhteistyötä eri toimialojen ja järjestöjen ja kansalaisten kanssa tukee ”Ikäihminen toimijana” –hanke
		Kuusamolaisten sairastavuus laskee alle maan keskiarvon	Kuusamolaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävien toimenpiteiden jatkaminen ja uusien kehittäminen	
			Kaikki ikäihmiset pääsevät terveysneuvontaan, liikuntaneuvontaan ja sen kautta ohjattuun liikuntaan	Kaikilla yli 65-vuotiailla on mahdollisuus osallistua. Erityisesti kutsutaan kaikki 75 vuotta täyttävät.
			Kehitetään ryhmätoimintaa (esim. olkapääryhmät, sydänryhmät)	Vuoden aikana on ollut olkapää-, selkä- ja sydänryhmiä.
			Hyödynnetään terveyshyötymallia terveydenhuollon palveluja runsaasti käyttävien asiakkaisen kohdalla.	Terveyshyötymallin mukainen toiminta on aloitettu.
			Sähköisen hyvinvointikertomuksen hyödyntäminen vaikutusten arvioinnissa ja toimenpiteiden kohdentamisessa	Sähköinen työhyvinvointikertomus tehtiin. Kertomuksen hyödyntäminen on vielä alkuvaiheessa
		Lasten ja nuorten hyvinvointi	2.asteen keskeyttäneiden määrä alle 4 % (alle maan keskitason)	Lv 2012-2013 tavoite toteutunut

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Ikääntyneiden ja vammaisten toimintakykyisyys	Vanhusten kotona asuminen ja palveluasuminen	Varmistetaan ennaltaehkäisevän työn jatkuminen	Vähintään 91 % yli 75-vuotiaista asuu kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa	31.12.2013 kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa asui 91,0 %, laitoshoidossa oli 1,8 % ja tehostetussa palveluasumisissa 7,2 %.
			Tarjotaan kaikille ikääntyneille lihas-, voima- ja tasapaino-ohjelmia sekä ohjattua liikuntaa myös ulkona	Erilaisiin järjestöjen/ liikuntatoimen ja sosiaalitoimen järjestämään voima- ja tasapainoharjoitteluun osallistui arviolta noin 600 ikäihmistä.
	Vammaisten henkilöiden osallisuus	Vammaisilla henkilöillä on oikeus yhdenvertaisuuteen, osallisuuteen ja syrjimättömyyteen	Julkiset palvelut suunnitellaan kaikille sopiviksi ja ympäristö esteettömäksi	

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Ajattelutapana yrittäjyys				
Yrittäjämäinen toimintakulttuuri ja ilmapiiri	Yritysvaikutusten arviointi päätöksenteossa osana kaikkien vaikutusten arviointia	Vaikutusten arviointi luonteva osa päätöksentekoa	Kuusamon kaupungin päätöksentekijöiden ja valmistelijoiden perehdyttäminen vaikutusten arviointiin. * Keskushallinto valmistelee perehdyttämisen * Yritysvaikutusten arviointimenetelmä yhteistyössä Naturpolis Oy:n kanssa	Vaikutusten arviointimenetelmän laadinta aloitettu keväällä 2013, valmistelu jatkuu vuoden 2014 tuloskortin hyväksymisen jälkeen keväällä 2014, arviointimenetelmä jatkuu kesällä 2014
		Haetaan uusia tapoja yhteistyöhön nykyisten ja uusien palvelutuottajien kanssa	Järjestetään Hyvän elämän vallankumoustaapahtuma	Hyvän elämän vallankumous –johtamiskoulutuksen päätöstilaisuuteen osallistui esimiehiä, työntekijöitä ja luottamushenkilöitä.
	Yritysneuvonta	Yrittäjien, yrittäjäksi aikovien ja yrittäjyydestä kiinnostuneiden avuksi yhteistoinnallinen järjestely: Yritys-Suomi Koillismaata.	Kuusamon kaupungin yrityspalveluiden vakiinnuttaminen osana Yritys-Suomi Koillismaata. Yritysneuvonta vastaa kysyntää.	Naturpolis Oy:n yrityspalvelut ovat osa Yritys-Suomi Koillismaata. Naturpolis Oy koordinoi Yritys-Suomi Koillismaan toimintaa. Naturpolis Oy on vastannut yrityspalveluiden kysyntään kahdella yritysneuvojalla; toinen Kuusamossa ja toinen Taivalkoskella. Lisäksi yritysneuvojat ovat tasanneet palvelujen kysyntähuippuja osallistumalla ristikäin toistensa työs kentelyyn tarvittaessa. Yrityskehittäjillä on ollut vuoden 2013 aikana yhteensä 454 yritysneuvontatapahtumaa 146 yrityksessä.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
				Lisäksi Naturpolis Oy:n kehittämishankkeilla on ollut yhteistyötä noin 100:n yrityksen kanssa.
Luovuutta edistävä paikallis-kulttuuri				
Ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksen hyödyntäminen (luonto ihmisen hyvinvoinnin lähteenä)	Paikallisen kulttuuri-identiteetin esille nostaminen	Paikallisen kulttuuritoiminnan toiminta-edellytysten parantaminen	Ympäristö- ja luontokuvausakatemia -hankkeen loppuun saattaminen	Hankkeelle myönnetty jatkoaika 31.3.2014 saakka.
			Karhuntassun jatkokehittäminen kulttuuri/historia-keskukseksi yhteistyössä Kuusamo-opiston kanssa	Hankkeelle myönnetty v. 2012 50.000 euroa suunnittelurahaa. Hankkeen suunnittelulle haettu jatkoaikaa 31.3.2014 saakka. Historiaosuuden suunnittelu käynnistetty ja tilasuunnittelu valmistunut.
Hyvät yhteydet ja toimivat verkostot				
Liikenneyhteydet	Lentoliikenteen edellytysten turvaaminen	Päivittäisen asiointiyhteyden luominen Helsinkiin ja kansainvälisen reitin avaaminen	Useiden toimijoiden ja destinaatioiden vakiinnuttaminen Kuusamoon yhteistyössä muiden pohjoisten kenttien kanssa.	Finnair ja matkailutoimijat ovat sopineet kolmivuotisesta yhteistyöstä Kuusamon ja Lapin lentojen sekä markkinoinnillisen yhteistyön lisäämiseksi. Lennot lisääntyvät ensi marraskuusta lähtien. Helsingistä lentää kone viikon jokaisena päivänä Kuusamoon.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
	Rautatieliikenne	Kansallinen periaatepäätös ja linjaus ratayhteyden kunnostamisesta sekä mahdollisen jatkoraikentamisen toteuttamisesta	Rautatieliikenteeseen tukeutuvien toimialojen tarveselvitykset mm. metsä-, metalli- ja kaivos-teollisuus. Alueelliseen ja kansalliseen tahtotilaan vaikuttaminen.	<p>Periaatepäätöksessä Pohjois-Suomen kaivosten kuljetusten osalta on huomioitu Kontiomäki-Taivalkoski –radan kunnostus sekä radan jatkaminen Mustavaaraan saakka, mutta se ei ole ensimmäiseksi toteutettavien kaivosraiteiden listalla. Rautatien rakentaminen Sokliin ja radan kunnostus Kemijärvi-Salla välillä on Liikenneviraston ja Yaran muodostaman työryhmän pohdittavana. Tästä odotetaan tuloksia keväällä 2014. Toinen suuria tonnimääriä tarvitseva kaivoshteys on toteutuessaan Hannukaisen kaivos Kolarissa.</p> <p>Alueelliseen ja kansalliseen tahtotilaan vaikutetaan ensisijaisesti ”Koillisen raideliikennetyöryhmän” toiminnalla. Siinä yksilöidyillä periaatteilla on tavattu viimeisen vuoden aikana mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> • liikenneministeri Kyllönen • MMM-ministeri Koskinen • työministeri Ihalainen • TEM-ministeri Vapaavuori • liikenneministeriön edustaja.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
				<p>Lisäksi työryhmämme puheenjohtaja Jukka Mikkonen osallistui Liikenneviraston työryhmätyöhön, jossa arvioitiin Pohjois-Suomen kaivosten raiderahditarpeita.</p> <p>Ongelmana on, että yleensä kuljetustarpeita arvioidaan toimialoittain:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaivokset • metsä ja bioenergia • matkailu • metalli <p>Koillismaalla mikään näistä ei yksinään riitä raidekuljetusten edellyttämään tonnimäärään, mutta näiden yhteiset tarpeet ovat lähempänä edellytystä.</p> <p>Toteutuma 1.1.-31.12.2013 Tämä ilmenee työryhmätyönä tehdystä ja EP-logisticsin tuottamasta ”Koillisen Ratahankkeen vaikutusarviointista” joka julkaistiin v. 2013.</p>
	Tieliikenne	Korkeimman luokan runkotieverkko Kuusamoon	Yhteydenpito ELY – liikenneviraston kanssa	Neuvottelu ELY – liikenneviraston kanssa käyty helmikuussa, yhteydenpitoa jatketaan.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
	Tietoliikenneyhdykset	Kansallisen laajakaista-hankkeen toteuttamisen käynnistäminen Kuusamossa	Hankesuunnitelmien 2014 - 2015 tarkentaminen (Kh:n päätös § 190 / 2009), toteutustavan ja yhteistyökumppanien valinta. <ul style="list-style-type: none"> • Keskushallinto valmistelee 	Kaupunginvatuuston iltakoulun 4.12.2013 valmistelulinjaukset; Laajakaistaratkaisujen painopiste sähköisten palvelujen ja toimintatapojen sekä yhteistyöympäristöjen kehittämisessä (Online Kuusamo suunnitelmassa).
				Aktiivisella teleoperaattoriyhteistyöllä edistetään alueen markkinaehtoisten laajakais- palvelujen kehitystä. Ei käynnistetä kaupunkivetoisesti uuden teleoperaattorin perustamista.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Kestävä luonnon moninaiskäyttö				
Luontomatkailun ja virkistyskäytön edellytysten turvaaminen	Vesistöjen rehevyys	Rehevöityminen hidastuu, loppuu ja tapahtuu karuuntumista.	Ympäristötietoisuuden lisääminen.	
			Valvontatoimenpiteet Kuusamon EVO:n toiminta-alueella sijaitsevien viemäriemättömien rakennusten osalta.	Valvontatoimenpiteet viemäriemättömien rakennusten osalta käynnissä
Energiätehokkuus ja ilmastonmuutoksen hillitseminen	Hiilidioksidipäästöt	Nykytilanteen kartoitus, energiatehokkuussuunnitelman toimeenpano	Energiätehokkuussuunnitelman vahvistaminen	Suunnitelma laadittiin, vahvistaminen siirtyy vuodelle 2014
		Uusiutuvan energian käytön selvitys	Selvityksen laatiminen	Selvitys valmistui
Jätehuolto	Yhdyskuntajätteen uusio-käyttö	Päätökset kierrätysjärjestelmän periaatteista ja jätteen hyötykäytöstä tehty	Uuden jätelainsäädännön mukaisesti neuvotellaan kaupungin kierrätysjärjestelmän ja yritysten tuottajavastuun mukaisen kierrätysvastuun järjestämisestä	Päätös jätteenkuljetusjärjestelmästä tehty. Kuljetussopimusten kattavuus selvitetty (35%). Kuljetusjärjestelmää tarkastellaan uudelleen viimeistään 3/2015. SER- kierrätys alkanut myyjäliikkeissä 05/2013.
			Yhdyskuntajätteen toimitukset poltettavaksi aloitettu	Yhdyskuntajätteen toimitukset Oulun Ekovoimalaitokselle aloitettu
Kaivannaistointi	Luonnon tasapainon huomioivan kaivannaistoiminnan edistäminen	Kaivostoiminnan sijoittumista ohjaava yleiskaava	Perusselvitykset kaivostoiminnan sijoittumismahdollisuuksista Kuusamoon on tehty <ul style="list-style-type: none"> Yleiskaavan perusselvitykset kaivostoiminnan sijoittumismahdollisuuksista Kuusamoon aloitetaan 	Perusselvitys on valmistunut 30.4.2013.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Luonnonvara-asiakirjan laatiminen		Luonnonvara-asiakirja on valmis	Luonnonvara-asiakirjan laatiminen aloitetaan	Luonnonvarojen yhteiskäytön suunnitelma viimeistelyä vaille valmis, kyselytutkimus valmis

Talous ja prosessit

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuosituloite 2013	
Tasapainoinen talous				
Tulorahoituksen riittävyys	Vuosikate euroa	Keskimäärin 3,5 Me valtuustokaudella	3,95 Me	5,85 Me
	Kunnallisveroprosentti	19,25 - 19,75 %	19,50 %	19,50 %
	Kiinteistöveroprosentit	Enintään 0,2 %-yksikköä maan keskiarvon yläpuolella	Keskimäärin 0,15 %-yksikköä keskiarvon yläpuolella	yl.kiint.vero: Kmo 1,10%, ka 0,92% vak.as.rak.: Kmo 0,50%, ka 0,41% muu kuin vak.as.rak.: Kmo 1,10%, ka 1,03% voimalait.: Kmo 2,5%, ka 2,81%
Menojen kasvu	Toimintakatteen kasvu %	Enintään maan keskiarvo	4,9 %	3,3 %
	Investointitaso (netto)	3,5 - 4,2 Me	4,0 Me	4,0 Me
Kaupungin lainamäärä	Asukaskohtainen lainamäärä 31.12.	1.700 – 1.770 euroa	1.770 euroa	1.689 euroa
Poistot	Poistosuunnitelma	Poistojen mitoittaminen siten, että saadaan riittävä ja oikea kuva taloudellisesta asemasta	Käynnistetään nykyistä tarkemman poistosuunnitelman laatiminen, jossa mahdollisuuksien mukaan otetaan huomioon mm. taloudelliseen pitoaikaan perustuvat poistoajat.	Vuoden 2013 aikana on käyty poistosuunnitelma läpi ja tehty tarvittavat korjaukset virheellisistä poistoajoista.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Tehokkaat palvelut ja konserniohjaus				
Konsernin johtaminen ja sopimusohjauksen toimivuus	Konsernin toimivuus	Toimiva palvelurakenne	Kaupungin strategioiden arviointi ja tarkistaminen. <ul style="list-style-type: none"> Palvelu- ja henkilöstöstrategioiden tarkistaminen 	Kaupunki liittyi keväällä Uso-Hankkeeseen, jonka kautta FCG laati kaupungille selvityksen vuoteen 2021 asti mm. <ul style="list-style-type: none"> * palvelutarpeiden muutoksesta * Talouden tasapainottamisesta * Henkilöstön eläköitymisestä * Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2013 Kuusamon kaupunki-strategian vuoteen 2021.
			Kuntaudistus-hankkeen edellyttämät selvitykset.	KV 11.11.2013 § 73 Kmon kaupunki ilmoitti valmiutensa selvittää yhdistymistä Taivalkosken, Posion ja Sallan kanssa. Kmon kaupunki totesi, että kunnat eivät ole sopineet selvitysalueesta yhteisestä, eikä muilla kunnilla ole halua kuntaliitosselvitykseen. Kmon kaupungilla ei ole muita vaihtoehtoisia selvitysalueita.
			Kaupungin palvelutuotannon kustannuslaskennan kehittäminen	
			Konserniyhtiöiden hallinnontarkastelu <ul style="list-style-type: none"> Naturpolis Oy:n uuden osakassopimuksen toteuttaminen 	KH 24.9.2012 § 229 Naturpolis Oy:n toimintaan ja elinkeinojen kehittämiseen liittyvät jatkotoimenpiteet.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohte	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
			Luottamushenkilöiden perehdytys ja koulutus. <ul style="list-style-type: none"> • Uusien luottamushenkilöiden perehdytys- ja koulutussuunnitelma ja sen toteuttaminen • Hallitus- ja valtuustosopimukset päätöksenteon tukena 	Luottamushenkilöille järjestettiin kattavasti koulutusta vuoden 2013 aikana.
			Ammattikorkeakoulu yhteistyösopimuksen toteuttaminen Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa	Yhteistyösopimus Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa
			Yhteistyömuotojen käynnistäminen Kaiku -liikelaitoksen kanssa	Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen kanssa laadittu yhteistyösopimukset
	Sopimusten hallinta	Sopimusosaimisen kehittäminen	Sopimusrekisterin käyttöönotto	Tweb järjestelmä hankittu sekä toimintaohje laadittu. Käyttö aloitettu hankintatoimessa. Kaikkia sopimuksia ei ole vielä viety sähköiseen järjestelmään.
	Riskienhallinta	Riskienhallinta osaksi johtamista	Valmiussuunnitelmat valmiita.	Valmiussuunnitelmien laadinta edennyt toimialoilla kaupunkitasolla.
			Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan saattaminen kuntalain edellyttämälle tasolle vuoden 2014 alusta.	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet on hyväksytty 3.2.2014 kaupunginvaltuustossa sekä tehty tarvittavat muutokset hallintosääntöön ja konserniohjeeseen.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
	Tietohallintolain mukaisen kokonaisarkkitehtuurin (KA) hallinta	Kokonaisarkkitehtuurin hallinta osaksi johtamista	Kokonaisarkkitehtuurin kehittämissuunnitelma	
Palvelurakenteen ja ohjausjärjestelmän uudistaminen	Ydinprosessit ja tukiprosessit	Palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus	Kehitetään edelleen vastaanotto- ja päivystystoiminnan sujuvuutta potilasohjauksella ja selkeyttämällä työnjakoa	Potilasohjaus hoitajien toimesta toimii. Lääkärien vähyys normaalivastaanotolla välillä vaikeuttaa palvelujen saatavuutta. Lyhytaikaiset kokematot sijaiset ovat myös haaste välillä.
			Kokeillaan ajanvarauksetonta vastaanottoa	Ei ole kokeiltu lääkitilanteesta johtuen. Asian suunnittelu on kesken.
			Vahvistetaan yhteistyötä ja kumppanuutta juurruttamalla kokemusasiantuntijuus osaksi kehittämistyötä	Kehittäjäasiakkaat osallistuvat joko yksittäisinä henkilöinä tai ryhmänä erilaisiin hankkeisiin ja toiminnan kehittämiseen. He ovat mukana myös Lapin alueen kehittäjäasiaskasverkostossa.

Henkilöstön aikaansaannoskyky

Kriittiset menestystekijät / painopisteet	Arviointikohte	Tavoitetaso 2013 – 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Henkilöstön osaaminen, luovuus ja yrittäjähenkisyys, henkilöstöresurssi	Henkilöstrategia	Tuottavuuden lisääminen	Henkilöstöresursin tarkoituksenmukainen suuntaaminen Henkilöstöstrategian arviointi • Strategian edellyttämä henkilöstövoimavara-suunnitelma keskushallinnossa	Täyttölupamenettely otettu käyttöön koko organisaatiossa, yli 3 kk palvelussuhteisiin vaaditaan täyttölupa. Toteutettu uusia tehtävähdistelmiä sekä toteutetaan vuoden 2014 aikana esim. ateria- ja puhtaanapitoalueella esimiesten työnkuvien tarkastelua.
				Hyväksytyn kaupunkistrategian myötä kaupunkitasoisen henkilöstövoimavara-suunnitelman laadinta käynnistyy keväällä 2014.
			Viedään käytäntöön johtamiskoulutuksessa luotuja toimintamalleja	Henkilöstön yhteiskäyttöä on lisätty. Työvuorosunnittelua on kehitetty ja uudistettu.
				Yhdyskuntatekniikan toimialan kehittämissuunnitelmaa (Navicotyö) jatkettu, ml. henkilöstöstrategiset linjaukset
		Henkilöstön kyvykkyyden näkyväksi tekeminen	Kehitetään työkiertoa – Viemnessäs’, tuotullessas’	Työkierrossa vuoden 2013 aikana oli noin 70 perusturvan työntekijää.
		Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö	Varmistetaan osaaminen, hyödynnetään eläköitymistä ja lisätään liikkuvuutta yli tulosalue- ja yksikkörajojen	Liikkuvuutta yli tulosalue- ja yksikkörajojen on toteutettu.

Kriittiset menestystekijät / painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 – 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
		Rekrytoinnin kehittäminen	Etsitään uusia keinoja pysyvien tai pitkäaikaisten erityisosajien rekrytointiin	Lääkärien rekrytointi on ulkoistettu.
			Otetaan käyttöön sähköinen rekrytointijärjestelmä uusien osaajien hankintaan ja sijaishallintaan	Sähköinen rekrytointijärjestelmä on otettu käyttöön.
	Henkilöstökoulutuksen painopisteet	Henkilöstövoimavarojen toteuttamista tukeva täydennyskoulutus	Koulutustarpeiden kartoitus ja toteutus	Koulutustarpeet käyty läpi kehityskeskusteluissa. Kaupungin koko henkilöstön koulutuspäivät 1.624 pvää.
Työkyvystään ja uudistumisestaan huolehtiva henkilöstö	Työhyvinvointiohjelman toteutuminen ja sairauspoissaolot	Sairauspoissaolojen laskeva kehitys	Sairauspoissaoloja vähemmän kuin vuonna 2012	Koko kaupungin henkilöstön sairauslomien kokonaismäärä kalenteripäivinä vuonna 2013 oli yhteensä 18.284 päivää. Vuonna 2012 sairauslomia 21.151 kalenteripäivää.
			Jatketaan työergonomian parantamiseen tähtäviä koulutuksia	Past ja kinestetikka – koulutuksia on jatkettu.
Osallistava johtamiskulttuuri	Yhteistoimintajärjestelmien toimivuus	Hyvän työviihtyvyyden ja tulokellisuuden ylläpitäminen	Työilmapiirikartoitus	Työilmapiirikartoitus suoritettu ja tulokset käsitelty työpaikkakokouksissa
	Kehityskeskustelut	Kehityskeskustelujen toteutuminen 100 %	Kehityskeskustelut toteutuvat 80 %:sesti	Kehityskeskustelut toteutuneet pääosin suunnitellusti.

”Terveempi ja paremmin voiva kuusamolainen, yhdessä ja porukalla”

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen vuonna 2013

Kaikki kunnan toiminta tähtää kuntalaisten hyvän elämän turvaamiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on ollut Kuusamon kaupungissa painopisteenä vuodesta 2009 alkaen. Keskeisiä asioita hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteuttamisohjelmassa (2009) ovat osallisuuden, hyvinvoinnin ja terveyden lisääntymiseen, syrjäytymisen vähentymiseen sekä hyvinvointi- ja terveyserojen kaventumiseen tähtäävät toimenpiteet.

Terveydenhuoltolaki velvoittaa kuntaa seuraamaan asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä ja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista tulee raportoida vuosittain ja laajemmin kerran valtuustokaudessa. Seurannan ja raportoinnin käytännön toteutukseen Terveempi Pohjois-Suomi (TerPS) 1 – ja Kanerva KASTE–hankkeissa kehitetty sähköinen hyvinvointikertomus otettiin kaupungissa käyttöön toimintakertomusvuonna. Kaupunvaltuusto hyväksyi hyvinvointityöryhmän valmisteleman laajemmän hyvinvointikertomuksen vuosilta 2009 – 2012 kokouksessa 17.6.2013.

Kuusamon kaupunki on mukana TerPS 2 -hankkeessa yhdessä Taivalkosken kanssa Koillismaan osahankkeella. Hankkeessa kehitetään kunnan hyvinvointirakenteita ja hyvinvointijohtamisen kulttuuria, hyvinvointijohtamisen osaamista ja luodaan yhteistyöverkostoja. Toimintakertomusvuonna on erityisesti kehitetty sähköistä hyvinvointikertomusta ja sen indikaattoreita yhdessä koordinaatio-hankkeen kanssa. Tavoitteena on myös saada kuntien strategiset hyvinvointilinjaukset konkretisoitumaan kunnan hallinnonalojen toiminnassa. Kuusamon kaupungin vuoteen 2021 ulottuvan strategian laatimisen yhtenä keskeisenä lähtökohtana olivat hyvinvointikertomuksen tiedot. Hyvinvointi on yksi kolmesta näkökulmasta strategiassa. Hyvinvointitavoitteet ja toimenpiteet on kirjattu kaupungin ja toimialojen tulokorteille ja niitä toteutetaan vuositasolla suunnitelmien mukaan kaupungin toimialoilla, tulosalueilla ja tulosityksiköissä.

Hankkeita, toimenpiteitä

Vuonna 2011 käynnistynyt sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön rahoittama Pohjois-Suomen Kaste -ohjelmaan kuuluva Pärnäsen korjaamo- hanke jatkui. Hanke on osa Virta- hankkeen (2011 – 2013) hankekokonaisuutta (Saari-osio). Hankkeessa on kehitetty päivä- ja työklubbatoimintaa Asiakaspalvelu Askeleen kautta työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneille asiakkaille ja aikuissosiaalityön asiakkaille.

Lapset puheeksi -menetelmäkoulutus ja -kouluttajakoulutus aloitettiin vuonna 2013. Pohjoisen alueen Kaste -hanke on alkamassa, jossa painopisteenä Kuusamossa on lastensuojelun mm. perhetyön kehittäminen. Perhehoidon osuus sijaishuollosta on kasvanut. Vuosittainen uusien huostaanottojen määrä on pysynyt edellisten vuosien tasolla. Vanhempien väliset huoltoriidat aiheuttavat pitkittyessään lastensuojelun ja viranomastyön tarvetta.

Kuusamon kaupunki osallistui Ikäinstituutin koordinoimaan Voimaa vanhuuteen -iäkkäiden terveysliikuntaohjelmaan (2010 – 2013). Hankkeesta saatiin asiantuntija- ja koulutusapua ikäihmisten terveyttä edistävän liikunnan kehittämiseen. Kuusamo palkittiin laadukkaasta ikäihmisten terveysliikunnan kehittämisestä Voimaa vanhuuteen -ohjelman pronssisella kellolla.

Kouluterveyskysely mittaa nuorten hyvinvointia

Vuodesta 1996 lähtien toteutettu valtakunnallinen Kouluterveyskysely tuottaa tietoa nuorten elinoloista, kouluoloista, koetusta terveydestä, terveystottumuksista sekä oppilas- ja opiskelijahuollosta. Kyselyyn vastaavat peruskoulujen 8. ja 9. luokkien oppilaat sekä lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Vuonna 2013 Kouluterveyskyselyyn aineistonkeruu toteutettiin ensimmäistä kertaa yhtä aikaa koko maassa, jolloin kyselyyn vastasi yhteensä 182 864 nuorta. Kuntaraportissa nuorten hyvinvointia kuvataan noin 40 perusindikaattorin avulla.

Kuusamossa kyselyyn vastasi 378 peruskoulun oppilasta 8. ja 9. luokilta sekä 134 lukion ja 186 ammattopiston opiskelijaa 1. ja 2. luokilta. Taulukoissa on tiivistelmä vertailusta edelliseen kyselyvuoteen (2011) oppilaiden ja opiskelijoiden ilon- ja huolenaiheista.

Taulukko 1. Ilon- ja huolenaiheet Kuusamon peruskoulun 8. ja 9. luokkien oppilailla

Ilonaiheita	Huolenaiheita
<ul style="list-style-type: none"> - vanhemmat tiesivät paremmin lapsensa viikonloppuiltojen viettopaikkoja - perheen yhteinen ateriointi iltaisin lisääntyi - aamupalan syöminen arkisin lisääntyi - kuulluksi tuleminen koulussa lisääntyi - hampaiden harjaamistottumukset paranivat - koulukuraattorin vastaanotolle pääsy koettiin helpommaksi - koulunkäynnin vaikeuksiin saatiin yleisemmin apua 	<ul style="list-style-type: none"> - vanhempien tupakointi lisääntyi - keskusteluvaikeudet vanhempien kanssa lisääntyivät - toistuva rikkeiden teko lisääntyi - koulutapaturmat lisääntyivät - opiskeluun liittyvät vaikeudet lisääntyivät - koulukiusatuksi joutuminen lisääntyi - viikoittain koetut niska- ja hartiakivut lisääntyivät - viikoittain koettu päänsärky yleisty - koululounaan syöminen päivittäin vähentyi - ruutuaika arkipäivisin lisääntyi - huumekekeilut lisääntyivät - kouluterveydenhoitajalle vastaanotolle pääsy koettiin vaikeammaksi - koululääkärin vastaanotolle pääsy koettiin vaikeammaksi

Taulukko 2. Ilon- ja huolenaiheet Kuusamon lukion 1.- ja 2. vuoden opiskelijoilla

Ilonaiheita	Huolenaiheita
<ul style="list-style-type: none"> - vanhempien tupakointi ja työttömyys vähenevät - vanhemmat tiesivät paremmin lapsensa viikonloppuiltojen viettopaikkoja - fyysistä uhkaa koettiin vähemmän - toistuva rikkeiden teko vähentyi - lintsäminen vähentyi - viikoittain koetut niska- ja hartiakivut vähentyivät - aamupalan syöminen arkisin lisääntyi - liikunnan harrastaminen vapaa-ajalla lisääntyi - kouluterveydenhoitajan vastaanotolle koettiin helpommaksi - koulukuraattorin vastaanotolle pääsy koettiin helpommaksi - koulupsykologin vastaanotolle pääsy koettiin helpommaksi 	<ul style="list-style-type: none"> - perheen yhteinen ateriointi iltaisin vähentyi - läheisen alkoholin käytön aiheuttamat ongelmat lisääntyivät - koulun fyysiset työolot koettiin puutteellisemmaksi - koulun työilmapiiri heikkeni - kuulluksi tuleminen koulussa vähentyi - koulutyön määrä koettiin yleisemmin liian suureksi - tietoisuus tavoista vaikuttaa koulun asioihin vähentyi - koettu terveydentila heikkeni - useiden oireiden kokeminen päivittäin lisääntyi - päivittäin koettu väsymys lisääntyi - viikoittain koettu päänsärky lisääntyi - koulu-uupumus lisääntyi - ylipainoisia oli enemmän - ruutuaika arkipäivisin lisääntyi - humalajuominen lisääntyi

Taulukko 3. Ilon- ja huolenaiheet KAO:n 1.- ja 2. vuoden opiskelijoilla

Ilonaiheita	Huolenaiheita
<ul style="list-style-type: none"> - perheen yhteinen ateriointi iltaisin lisääntyi - tietoisuus tavoista vaikuttaa oppilaitoksen asioihin lisääntyi - viikoittain koetut niska- ja hartiakivut vähentyivät - hampaiden harjaamistottumukset paranivat - humalajuominen vähentyi - huumekekeilut vähentyivät 	<ul style="list-style-type: none"> - vanhemmat tiesivät huonommin lapsensa viikonloppuiltojen viettopaikan - läheisen alkoholin käytön aiheuttamat ongelmat lisääntyivät - toistuva rikkeiden teko lisääntyi - oppilaitoksen fyysiset työolot koettiin puutteellisemmiksi - koulutapaturmat lisääntyivät - oppilaitoksen työilmapiiri heikkeni - kuulluksi tuleminen oppilaitoksessa vähentyi - opiskeluun liittyvä työmäärä koettiin

	yleisemmin liian suureksi - opiskeluun liittyvät vaikeudet lisääntyivät - lintsaaminen lisääntyi - päivittäin koettu väsymys lisääntyi - viikoittain koettu päänsärky yleistyi - koulu-uupumus lisääntyi
--	---

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seuranta

Sähköisen hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2013 valmistuu keväällä 2014.

Toimintakertomuksessa on raportoitu vuodesta 2009 lähtien seuraavien hyvinvointia ja terveyttä kuvaavien indikaattorien toteutuminen viiden vuoden periodilta:

	2008	2009	2010	2011	2012
Sairastavuusindeksi, vakioitu (koko maa 100)					
Pohjois-Pohjanmaa	114,0	113,8	113,9	113,7	115,0
Kuusamo	124,8	123,4	122,0	119,8	121,7
Kansantaudit, vakioitu (koko maa 100)					
Pohjois-Pohjanmaa	139,4	139,4	139,2	138,8	138,4
Kuusamo	154,5	153,4	153,4	152,4	150,9

(lähde: Kela, Terveyspuntari 10.2.2014)

Nuorisotyöttömät, % 18 -24 -vuotiaasta työvoimasta					
koko maa	8,8	13,8	13,0	11,9	12,4
Pohjois-Pohjanmaa	13,9	18,9	17,0	16,7	18,0
Kuusamo	15,6	21,9	19,2	18,3	18,8

Toimeentulotuen pitkäaikais- asiakkuudet, % ikäluokasta 18 - 24 -vuotiaat					
koko maa	2,4	2,9	3,0	2,9	3,0
Pohjois-Pohjanmaa	1,9	2,2	2,4	2,4	2,6
Kuusamo	3,5	4,0	4,5	5,4	5,3

25 - 64 -vuotiaat					
koko maa	1,9	2,1	2,2	2,2	2,1
Pohjois-Pohjanmaa	1,3	1,5	1,5	1,5	1,5
Kuusamo	2,1	2,2	2,2	2,3	1,8

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä					
koko maa	11,8	11,4	11,4	11,2	ei tietoa
Pohjois-Pohjanmaa	10,0	9,7	9,8	9,7	ei tietoa
Kuusamo	10,1	10,1	9,5	9,0	ei tietoa

(lähde: Sotkanet 10.2.2014)

Opintonsa keskeyttäneiden määrä on yksi nuorten hyvinvoinnin seurantamittari. Taulukossa 1 on kuvattu opintonsa keskeyttäneiden määrän kehitys Kuusamon lukiossa ja Kainuun ammattiopisto Kuusamossa. Lukiossa opintonsa keskeyttäneiden määrä väheni lukuvuonna

2012 – 2013. Keskeyttäneitä oli 4,7 % opiskelijamäärästä, kun edellisenä vuonna oli 6,6 % opiskelijamäärästä. Kainuun ammattiopisto Kuusamossa keskeyttäneiden määrä hieman nousi lukuvuonna 2012 – 2013 ollen 5 % koko opiskelijamäärästä. Edellisenä lukuvuonna eroprosentti oli 4,4.

Taulukko 1. Eronneiden/ opintonsa keskeyttäneiden määrän kehitys toisen asteen oppilaitoksissa Kuusamossa							
Lukuvuosi	2007-2008	2008 - 2009	2009 - 2010	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013	syksy 2013
Kuusamon lukio							
Eronneet/keskeyttäneet	31	34	34	13	21	14	12
Opiskelijamäärä ka. 20.9./20.1.	372	372	388	356	319	295	277
Ero %	8,3	9,1	8,7	3,6	6,6	4,7	4,3
Kainuun ammattiopisto Kuusamo							
Eronneet/keskeyttäneet	44	28	20	24	22	23	10
Opiskelijamäärä ka. 20.9./20.1.	500	519	527	512	495	457	444
Ero %	8,8	5,4	3,8	4,7	4,4	5,0	2,3

Kaupunginhallitus

Visio vuoteen 2021

Kaikkien aikojen Kuusamo. Elinvoimainen edelläkävijä ja moniarvoinen Pohjolan luontopääkaupunki.*

Kuusamo on rajoja ylittävä, omatoimisten ja yritteliäiden ihmisten vieraanvarainen alueensa keskus. Innostus ja rohkeus ovat yhteistyön perustana - täällä asiat tehdään vähän eri tavalla.

Hyvä elämä kukoistaa kansainvälisessä ja luovassa ympäristössä. Kuusamon menestyminen perustuu toimiviin palveluihin, ympärivuotiseen matkailuun, puhtaan luonnon ja sen raaka-aineiden kestäväan käyttöön.

*www.kuusamo.fi/ymparistojulistus1993

Toiminta-ajatus

Kuusamon kaupunginhallitus luo edellytyksiä kaupunkilaisten hyvälle elämälle edistämällä Kuusamon kehitystä Koillis-Suomen alueellisena palvelukeskuksena ja Suomen tunnetuimpana matkailu- ja luontokaupunkina.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja yhdessä muodostavat konserniohjeen mukaisesti konsernijohto. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin omistajaohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallituksen alainen keskushallinto vastaa strategisesta suunnittelusta, kaupunginhallituksen ja valtuuston valmistelu- ja täytäntöönpano tehtävistä, yhteistoiminta- ja luottamusmiesjärjestelmien toiminnasta, kunta- ja valtiollisista vaaleista, suhdetoiminnasta, yleisestä tiedottamisesta sekä ystävyyskuntatoiminnasta.

Lisäksi keskushallinnon palveluyksiköt hankkivat tai tuottavat kaupunkiorganisaation tarvitsemat tukipalvelut kuten taloushallinto ja kirjanpito, henkilöstöhallinto- ja palkanlaskenta, tietohallinto ja kaupunginarkisto, ICT - palvelut, hankinta-asiat sekä ateria- ja puhtaanapalvelut.

Kaupunginhallituksen kokoonpano vuonna 2013:

Puheenjohtaja, agronomi Tuomo Hänninen
I varapuheenjohtaja, myymäläpäällikkö, eläkeläinen Leena Mustonen
II varapuheenjohtaja, sairaanhoitaja, kättilö Liisa Siikaluoma

Jäsenet:

Kesk: Tuomo Hänninen, Liisa Siikaluoma, Heikki Kallunki, Elina Kemppainen, Mika Määttä, Ulla Parviainen, Jyrki Saarela

Kok: Martti Turunen

SDP: Mustonen Leena

Vihr: Mika Flöjt

PS: Joukamo Kortesalmi, Vuokko Käsmä

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut kaupunginjohtaja Timo Halonen ja sihteerinä hallintojohtaja Markku Kämäräinen 31.7.2013 asti sekä 1.8.2013 alkaen hallintosihteerinä Kaisu Palosaari.

Kaupunginhallitus kokoontui 20 kertaa vuonna 2013 ja käsitteli 294 §:ää.

Kuusamon kaupunki kiittää hallintojohtaja Markku Kämäräistä ja talous- ja suunnittelujohtaja Kalevi Heikkilää työvuosista kaupungin palveluksessa ja toivottaa hyviä eläkepäiviä!

Tuloskortti

Vaikuttavuus ja asiakkuudet

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohte	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Ajattelutapana yrittäjyys				
Yrittäjämäinen toimintakulttuuri ja ilmapiiri				
	Yritysvaikutusten arviointi päätöksenteossa osana kaikkien vaikutusten arviointia	Vaikutusten arviointi luonteva osa päätöksentekoa	Kuusamon kaupungin päätöksentekijöiden ja valmistelijoiden perehdyttäminen vaikutusten arviointiin. * Keskushallinto valmistelee perehdyttämisen * Yritysvaikutusten arviointimenetelmä yhteistyössä Naturpolis Oy:n kanssa	Vaikutusten arviointimenetelmän laadinta aloitettu keväällä 2013, valmistelu jatkuu vuoden 2014 tuloskortin hyväksymisen jälkeen keväällä 2014, arviointimenetelmä valmistuu kesällä 2014.
	Yritysneuvonta	Yrittäjien, yrittäjäksi aikovien ja yrittäjyydestä kiinnostuneiden avuksi yhteistoiminnallinen järjestely: Yritys-Suomi Koillismaa.	Kuusamon kaupungin yrityspalveluiden vakiinnuttaminen osana Yritys-Suomi Koillismaata Yritysneuvonta vastaa kysyntään	Naturpolis Oy:n yrityspalvelut ovat osa Yritys-Suomi Koillismaata. Naturpolis Oy koordinoi Yritys-Suomi Koillismaan toimintaa. Naturpolis Oy on vastannut yrityspalveluiden kysyntään kahdella yritysneuvojalla; toinen Kuusamossa ja toinen Taivalkoskella. Lisäksi yritysneuvojat ovat tasanneet palvelujen kysyntähuippuja

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 – 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
				osallistumalla ristikkäin toistensa työskentelyyn tarvittaessa. Yrityskehittäjillä on ollut vuoden 2013 aikana yhteensä 454 yritysneuvontapahtumaa 146 yrityksessä. Lisäksi Naturpolis Oy:n kehittämishankkeilla on ollut yhteistyötä noin 100:n yrityksen kanssa.
Hyvät yhteydet ja toimivat verkostot				
Liikenneyhteydet				
	Tietoliikenneyhteydet	Kansallisen laajakaistahankkeen toteuttamisen käynnistäminen Kuusamossa	Hankesuunnitelman 2014 - 2015 tarkentaminen (Kh:n päätös § 190 / 2009), toteutustavan ja yhteistyökumppanien valinta. <ul style="list-style-type: none"> Keskushallinto valmistelee 	Kaupunginvaltuuston iltakoulun 4.12.2013 valmistelulinjaukset; Laajakaistaratkaisujen painopiste sähköisten palvelujen ja toimintatapojen sekä yhteistyöympäristöjen kehittämisessä (Online Kuusamo suunnitelmassa). Aktiivisella teleoperaattoriyhteistyöllä edistetään alueen markkinaehtoisien laajakaistapalvelujen kehitystä. Ei käynnistetä kaupunkivetoisesti uuden teleoperaattorin perustamista.

Talous ja prosessit

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Tehokkaat palvelut ja konserniohjaus				
Konsernin johtaminen ja sopimusohjauksen toimivuus	Konsernin toimivuus	Toimiva palvelurakenne	<p>Kaupungin strategioiden arviointi ja tarkistaminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Palvelu- ja henkilöstöstrategioiden tarkistaminen <p>Konserniyhtiöiden hallinnontarkastelu</p> <ul style="list-style-type: none"> Naturpolis Oy:n uuden osakassopimuksen toteuttaminen <p>Luottamushenkilöiden perehdytys ja koulutus.</p> <ul style="list-style-type: none"> Uusien luottamushenkilöiden perehdytys- ja koulutussuunnitelma ja sen toteuttaminen <p>Hallitus- ja valtuustosopimukset päätöksenteon tukena</p>	<p>Kaupunki liittyi keväällä Uso-Hankkeeseen, jonka kautta FCG laati kaupungille selvityksen vuoteen 2021 asti mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> * palvelutarpeiden muutoksesta * Talouden tasapainottamisesta * Henkilöstön eläköitymisestä * kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2013 Kuusamon kaupunkistrategian vuoteen 2021. <p>Luottamushenkilöille järjestettiin kattavasti koulutusta vuoden 2013 aikana.</p>
	Sopimusten hallinta	Sopimusosaamisen kehittäminen	Sopimusrekisterin käyttöönoton toteutus	Tweb järjestelmä hankittu sekä toimintaohje laadittu. Käyttö aloitettu hankintatoimessa.

Henkilöstön aikaansaannoskyky

Kriittiset menestystekijät / painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 – 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Henkilöstön osaaminen, luovuus ja yrittäjähenkisyys, henkilöstöresurssi	Henkilöstrategia	Tuottavuuden lisääminen	Henkilöstöresurssin tarkoituksenmukainen suuntaaminen Henkilöstöstrategian arviointi <ul style="list-style-type: none"> Strategian edellyttämä henkilöstövoimavarasuunnitelma keskushallinnossa 	Täyttölupamenetely otettu käyttöön koko organisaatiossa, yli 3 kk palvelusuhteisiin vaaditaan täyttölupa. Toteutettu uusia tehtävähdistelmiä sekä toteutetaan vuoden 2014 aikana esim. ateria- ja puhtaanapitopuolella esimiesten työnkuvien tarkastelua. Hyväksytyn kaupunkistrategian myötä kaupunkitasoisen henkilöstövoimavarasuunnitelman laadinta käynnistyy keväällä 2014
	Henkilöstökoulutuksen painopisteet	Henkilöstövoimavarasuunnitelmien toteuttamista tukeva täydennyskoulutus	Koulutustarpeiden kartoitus- ja toteutus	Koulutustarpeet käyty läpi kehityskeskusteluissa
Työkyvystään ja uudistumisestaan huolehtiva henkilöstö	Työhyvinvointiohjelman toteuttaminen ja sairauspoissaolot	Sairauspoissaolojen laskeva kehitys	Sairauspoissaolo ja vähemmän kuin vuonna 2012	Koko kaupungin henkilöstön sairauslomien kokonaismäärä kalenteripäivinä vuonna 2013 yhteensä 17.649 päivää. Vuonna 2012 sairauslomia 21.151 kalenteripäivää.
Osallistava johtamiskulttuuri	Yhteistoimintajärjestelmien toimivuus Kehityskeskustelut	Hyvän työviihtyvyyden ja tuloksellisuuden ylläpitäminen Kehityskeskustelujen toteuttaminen 100 %	Työilmapiirikartoitus <ul style="list-style-type: none"> Tutkimus omana työnä Kehityskeskustelut toteutuvat 90 %:sesti keskushallinnossa.	Työilmapiirikartoitus on valmistunut vuonna 2013 ja tulokset käyty läpi toimialoilla.

Toimialajohtajan katsaus

Kaupunginhallituksen ja keskushallinnon painopistealueina vuonna 2013 olivat

- Palvelu- ja henkilöstöstrategioiden tarkistaminen
- Hallitusohjelma ja valtuustosopimus
- Tasapainoinen talous
- Konsernijohtaminen – konserniyhtiöiden hallinnon tarkastelu
- Luottamushenkilökoulutus ja perehdyttäminen
- Keskushallinnon organisaatiotarkastelu ja henkilöstövoimavarasuunnitelma
- Palveluyksiköiden tuottavuuden parantaminen ja ostopalveluiden kustannusten hallinta

Kuusamon kaupunki liittyi kaupunginhallituksen päätöksellä 6.5.2013 § 114 Uuden sukupolven organisaatiot ja johtaminen-hankkeeseen. Kuntien poliittisen ja viranhaltijajohtamisen yhä haasteellisemmän toimintakentän sekä saamansa palautteen pohjalta Suomen Kuntaliitto on käynnistänyt Uuden sukupolven organisaatio ja johtaminen – hankkeen (USO2), joka toteutetaan vuosina 2013 - 2014. USO2-hanke painottuu erityisesti strategisen johtamisen ja strategian toimeenpanon sekä strategisen luottamushenkilötyön ja johtamisen kehittämiseen. Käytännössä hankkeen kautta tuetaan mm. seuraavia kuntajohtamisen osa-alueita: kunta strategiaprosessit, strategian toimeenpano ja valtuustosopimukset, strategian seuranta ja arviointi, hyvä hallitustyöskentely sekä konsernirakenteet ja - ohjaus. Keskeisessä roolissa on myös verrokkikaupungeilta saatava benchmarking -tuki omaan johtamiseen, kehittämistyöhön ja käytettäviin työkaluihin. Hankkeessa on mukana 34 kuntaa ja kaupunkia. Vuoden 2013 aikana kaupunkistrategian laatimisen yhteydessä toteutettiin kuntakohtaisia työpajoja sekä hankkeen kautta oli mahdollisuus osallistua valtakunnallisiin teemaseminaareihin. Hankkeen kautta FCG laati Kuusamon kaupungille mm. arvion palvelutarpeiden kehityksestä vuoteen 2021, talouden tasapainotuslaskelman vuoteen 2021, laskennallisen ennusteen henkilöstön eläköitymisestä vuoteen 2021. Kaupunkistrategia hyväksyttiin valtuustossa 11.11.2013. Elinvoima- ja tuottavuusohjelman keskeiset toimenpiteet on määritelty vuoden 2014 talousarvioon ja 2015–2016 taloussuunnitelmaan.

Vuoden 2013 1-6 kuukausien aikana verotulojen kertyminen talousarvioon nähden aiheutti epävarmuutta. Talouden tasapainottamiseksi kaupunginhallitus päätti 3.6.2013 kokouksessaan § 148 talouden tasapainottamistoimenpiteistä 800.000 euron edestä. Tuolloin hyväksyttiin talouden tasapainottamiskeinoja niin henkilöstön, ostopalveluiden kuin tulopohjan vahvistamiseksi. Yksi merkittävä toiminnallinen muutos oli täyttölupamenettelyn käyttöönotto kaikkiin yli kolmen kuukauden pituisiin palvelussuhteisiin.

Kaupunkiorganisaation esimiehille pidettiin kolme esimiesfoorumitilaisuutta. Työsuojelutoimikunta kokoontui neljä kertaa käsitellen työsuojelun yhteistoiminnan piiriin kuuluvia asioita. Henkilöstön ja työnantajan välinen yhteistoimintaelin Yhteistyöparlamentti kokoontui neljä kertaa.

Pesulapalvelut

Vuoden 2013 aikana jalkautettiin pesulan toimintaa mankelin uusinnan ja ompelimotoiminnan muutoksien jälkeen. Pesulaan tehtiin ns. suunnattu työpaikkaselvitys työterveyshuollon toimesta. Pesutulokset ja toiminta on saatettu hyvälle tasolle.

Laitoshuolto

Poliklinikan siivouskilpailutus käynnistettiin loppuvuodesta. Henkilöstövuokrauksen käyttöä on jonkin verran pystytty vähentämään tehdyillä työjärjestelyillä.

Siivous

Uimahallin siivous päätettiin ottaa omaan siivoukseen. Toringin koulun siivouskilpailutus käynnistettiin loppuvuodesta. Olemassa olevan henkilöstön kierrättämistä eri työpisteissä jatkettiin.

Ruokapalvelut

Keskuskeittiöön tehtiin työntutkimus Atop Tieto Oy:n toimesta. Henkilöstö suhtautui tutkimukseen positiivisesti. Tutkimuksen tuloksena lähti uusia selvittämissuunnitelmia käyntiin, mm. laskutuskäytäntöjä käydään läpi tarkemmin. Aromi ohjelman hyödyntäminen tutkitaan ja otetaan ohjelma täysimääräisesti käyttöön. Tutkitaan tarvitseeko ostaa ohjelmaan lisäosia.

Ateria- ja puhtaanapitopalvelujen koko henkilöstö osallistui muutostukikoulutukseen elokuussa. Koulutus toteutettiin kolmena samansisältöisenä koulutuspäivänä.

Henkilökunta itse järjesti kaksi virkistysiltaa koko henkilöstölle.

Sairauspoissaolojen määrää on yritetty saada pienemmäksi mm. työtehtäviä vaihtamalla. Esimiesten määrän vähenemisestä johtuen esimiesten ja työnjohtotehtävissä olevien henkilöiden työnkuvien tarkastelu aloitettiin jo keväällä 2013. Mukana oli työterveyshuollon psykologi. Tehtävä- ja toimenkuvat tehdään loppuun vuoden 2014 aikana.

ICT-palvelut

Kuusamon kaupungin tietohallintostrategian (2/2012) toimenpano jatkui edelleen vuonna 2013 yhteistyössä toimialojen kanssa. Tietohallintoasioiden käsittely toimialojen johtoryhmissä on vakiintunut käytännöksi. Tietojärjestelmien hallinnan ja hyödyntämisen varmistamiseksi käynnistettiin pääkäyttäjätöiminnan kehittäminen. Kaupungin valmiussuunnittelun osana on laadittu ICT:tä koskevaa erityissuunnitelmaa ja kriittisten toimintojen häiriötilanneohjeita yhteistyössä toimialojen ja palvelutuottajien kanssa.

Tietohallinnon kehittämiskohteet on koottu kokonaisarkkitehtuurin kehittämissuunnitelmaksi. Vuoden aikana KuntaRekry -järjestelmän käyttö laajennettiin koskemaan myös rekrytointilupamenettelyä ja Tiera Toimiston ensimmäisen vaiheen käyttöönotto toteutettiin 450 käyttäjän osalta (uusina palveluina Lync pikaviesti- ja verkkokokous- sekä Sharepoint työryhmytyökalut). Lisäksi isompina toimenpiteinä käynnistettiin valmistelut Win7-käyttäjärjestelmäympäristöön siirtymiseksi ja potilastiedon arkiston käyttöönottamiseksi.

Tietoliikennearkkitehtuurin määrittely käynnistettiin ja se saatetaan loppuun osana kaupunkistrategian toimeenpanosuunnittelua. Kaupunki jatkoi aktiivista työtä laajakaistapalvelutarjonnan edistämiseksi. Yhteistyössä operaattoreiden kanssa selvitettiin palvelujen kattavuutta ja katvealueita. Kaupunki käynnisti HyvinvointiTV pilotin ja toteutti mobiililaajakaistan kuuluvuustestauksia mm. nk. Hajakaista-ratkaisulla. Kansallisen 800 MHz taajuuksien jakopäätös käynnisti operaattoreiden toimenpiteet kattavimpien nopeiden mobiililaajakaistapalvelujen toteuttamiseksi.

Kaupunginvaltuuston iltakoulu käsitteli laajakaistan kehittämistä koskevat valmistelulinjaukset joulukuussa 2013. Niiden mukaan kaupunki panostaa laajakaistapalveluihin erityisesti kehittämällä ja käyttöönottamalla sähköisiä palveluja. Kaupunki välttää ryhtymistä teleoperaattoriksi ja jättää yleiset tietoliikenneverkko-investoinnit pääsääntöisesti markkinaehtoisten toimijoiden tehtäväksi.

Yhteistyö pääasiallisten palvelutuottajien, Kuntien Tiera Oy:n, Lapit Oy:n ja Nordic Lan & Wan Oy:n kanssa jatkui voimassa olevien puitesopimuksen ja palvelukohtaisten sopimusten perusteella. Palvelut toteutuivat muutamaa ennakoimatonta häiriötä lukuun ottamatta toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisella tasolla. Alkusyöksen toimitusviiveitä lukuun ottamatta käyttäjien tyytyväisyys tukipalveluun oli säilynyt edellisen vuoden tasolla. Mobiilipalveluun pohjautuvien puhelinliikennepalvelujen ja vaihteenhoitajapalvelun toimittajana toimi Telia Sonera Oyj. Videoneuvottelupalvelujen ja viestintäratkaisujen kehittämisessä käynnistettiin yhteistyötä Elisa Oyj:n kanssa.

Valmiussuunnittelun päivittäminen ja varautuminen nyky-yhteiskunnan häiriötilanteisiin on aloitettu vuoden 2012 alusta. Vuoden 2012 aikana on arvioitu olemassa olevien suunnitelmien käyttökelpoisuus, päätetty suunnitelmarakenteesta sekä päätetty, mihin valmiisiin malleihin ja uhka-arvioihin suunnitelmat pohjautuvat. Lisäksi on arvioitu, mitä yksittäisiä varautumisen suunnitelmia tarvitaan. Tätä kokonaisuutta ohjaamaan on johtokunnan toimesta laadittu riskianalyysi loppuvuonna 2012.

Toimintavuoden aikana varautumisen suunnittelua on syvennetty siten, että hankeohjaajan johdolla on kaikkien toimialojen kanssa pohdittu toimialan riskitekijät sekä varautumistoimenpiteet ja -ohjeet häiriötilanteisiin. Toimialojen suunnitelmat on myös käsitelty yhtenä kokonaisuutena ja sovitettu toisiinsa. Lisäksi varautumisen yhteistyötä on tehty ennen kaikkea Pelastuslaitoksen kanssa sekä Kuusamon Energia- ja Vesiosuuskunnan kanssa. Loppuvuoden aikana suunnittelu yleisellä tasolla on saatu valmiiksi. Lisäksi erityissuunnitelmat kuten evakuointisuunnitelma, päivittäistavarahuollon suunnitelma sekä kriisijohtamisen ja -viestinnän suunnitelma on saatu valmiiksi. Vuoden 2014 aikana suunnittelu jatkuu siten, että yksiköt, joita varautuminen ennen kaikkea koskettaa, laativat yksityiskohtaiset toimintaohjeensa. Vuoden 2014 aikana tavoitteena on syventää varautumisen osaamista henkilöstölle tarkoitettulla varautumiskoulutuksella sekä loppuvuodesta 2014 pidettävällä alueellisella valmiusharjoituksella.

Keskushallinnon ulkoinen toimintakate eli raami oli talousarviossa vuodelle 2013 10.042.200 euroa. Ulkoiset menot (raami) ylittivät henkilöstön työterveyshuollossa sekä ateria- ja puhtaanapitopalveluissa. Kaupunginvaltuusto myönsi kaupunginhallitukselle 245.000 euron lisämäärärahan 3.2.2014. Kaupunginhallitus alitti muutetun talousarvion 118.679,09 eurolla.

Tunnusluvut	TA 2013	TP 2013
Henkilöstön lukumäärä	115,8	111
Henkilöstömenot €/henkilö	48 510	45 074
Toimintamenot €/asukas	807	842
Kvalt käsittelemät § kpl	80	83
Khall käsittelemät § kpl	260	294
Palkkapsusseja/palkanlaskija	3 640	3 616
Vientejä kirjanpidossa, kpl	300 000	280 038
Siivouskustannukset/sm ² , €/sm ² /v	35,60	33,68
Pyykkikilon hinta, €/kg	2,92	3,19
Keskim. aterian hinta, €/ateria	3,77	4,26

Perusturva

Visio

Kuusamon perusturva on innovatiivinen edelläkävijä laadukkaiden ja vaikuttavien perusturvan palveluiden järjestäjänä.

Toiminta-ajatus

Perusturva luo edellytyksiä kuntalaisten ja perheiden itsenäiselle selviytymiselle ja kotona asumiselle sekä järjestää terveyttä ja elämässä pärjäämistä edistäviä palveluja alueellisesti ja yhteistoiminnallisesti.

Perusturvan toimialalla sosiaali- ja terveydenhuolto muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden, joka jakautuu Kuntoutumisen ja hoivan (HOIKU) sekä Sairaanhoidon tulosalueisiin (SAHO). Tulosalueiden työtä tukee hallinnon ja tukipalvelujen yksikkö.

Tuloskortti

Vaikuttavuus ja asiakkuudet

Kriittiset menestystekijät/ Painopisteet	Arviointi- kohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuosituloite 2013	Toteutuminen 2013
Ihmisten omatoimisuus ja hyvinvointi				
Lasten ja nuorten terve kasvu	Lasten ja nuorten hyvinvointi	Ennaltaehkäisevä tuki perheille nykyistä parempi	Tuetaan Varhainen vanhemmuus -toimintamallin avulla aikuissosiaalityön asiakkaina olevia lapsiperheitä Tuetaan vanhemmuutta lapsen terveyden näkökulmasta Lisätään työntekijöiden tietoisuutta päihteiden käytön ehkäisystä	Lapsiperheen tukimallia on pilotoitu. Toiminta jatkuu Virta II:n Syli –hankkeena. Perusturvasta on annettu lääkarityövoimaa neuvolatoimintaan, kouluterveydenhoitoon ja perheneuvolaan. Ei erityisiä toimenpiteitä.
		Neuvolatoiminnan koordinaation parantaminen	Jatketaan terveydenhoitajien ja lääkäreiden työnjaon kehittämistä	Kouluterveydenhuollon lääkaripalvelujen saanti parani loppuvuotta kohden.

Kriittiset menestystekijät/ Painopisteet	Arviointi- kohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuminen 2013
	Nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen	Kaikilla nuorilla (alle 25 v) toisen asteen tutkinto ja nuorten työttömyys puolitettu	Etsitään ja aloitetaan uusia keinoja ilman koulutus- tai työpaikkaa jääneiden nuorten työllistämiseksi	Toimintansa aloitti Nuorten yhteiskuntatakuun monialainen työryhmä Nuorten työttömyysaste 12/2013 oli 26,4 % (Pohjois-Pohjanmaa 23,3 %, koko maa 16,6 %). Työttömänä oli 170 alle 25-vuotiasta nuorta. Vuonna 2013 oli kuukausittain keskimäärin 141 työtöntä alle 25-vuotiasta. Kaikkien työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14,4 % (keskimäärin 1031 työtöntä) (Lähde TEM, työnvälitystilasto)
			Asiakaspalvelu Askeleen toimintaa kehitetään edelleen	Askeleen toimintaa on monipuolistettu. Uraluotsauksella mukautetuille työmarkkinoille -hankkeessa rakennetaan vaihtoehtoja vaikeimmin työllistettäville joko koulutukseen/työelämään/työkyky selvityksiin/eläkeselvittelyyn. Työttömiä (20 henkilöä) valmennetaan kuntoavustajiksi ikäihmisille
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämishojelman toteutuminen	Kansalaistoiminnan juurruttaminen Kuusamolaisten sairastavuus laskee alle maan keskiarvon	Jatketaan korttelikerhotoimintaa ja ystävätoimintaa Kaikki ikäihmiset pääsevät terveysterveystuontaan, liikuntaneuvontaan ja sen kautta ohjattuun liikuntaan	Monialaista toimintaa ja yhteistyötä eri toimialojen järjestöjen ja kansalaisten kanssa tukee ” Ikäihminen toimijana –hanke Kaikilla yli 65 –vuotiailla on mahdollisuus osallistua. Erityisesti kutsutaan kaikki 75 vuotta täyttävät

Kriittiset menestystekijät/ Painopisteet	Arviointi- kohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuminen 2013
			<p>Kehitetään ryhmätoimintaa (esim. olkapääryhmät, sydänryhmät)</p> <p>Hyödynnetään terveyshyötymallia terveydenhuollon palveluja runsaasti käyttävien asiakkaiden kohdalla</p> <p>Hyödynnetään sähköistä hyvinvointikertomusta vaikutusten arvioinnissa ja toimenpiteiden kohdentamisessa</p>	<p>Vuoden aikana on ollut olkapää-, selkä- ja sydänryhmiä.</p> <p>Terveyshyötymallin mukainen toiminta on aloitettu.</p> <p>Sähköinen hyvinvointikertomus tehtiin. Kertomuksen hyödyntäminen on vielä alkuvaiheessa.</p>
Ikääntyneiden toimintakykyisyys	Vanhusten kotona asuminen ja palveluasuminen	Varmistetaan ennaltaehkäisevän työn jatkuminen	Vähintään 91 % yli 75-vuotiaista asuu kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa	31.12.2013 kotona tai kodinomaisissa olosuhteissa asui 91,0 %, laitoshoidossa oli 1,8 % ja tehostetussa palveluasumisessa 7,2 %.
			Tarjotaan kaikille ikääntyneille lihasvoima- ja tasapaino-ohjelmia sekä ohjattua liikuntaa myös ulkona	Erilaisiin järjestöjen/ liikuntatoimen ja sosiaalitoimen järjestämään voima- ja tasapaino-harjoitteluun osallistui arviolta noin 600 ikäihmistä.
Ajattelutapana yrittäjyys				
Yrittäjämäinen toimintakulttuuri ja ilmapiiri		Haetaan uusia tapoja yhteistyöhön nykyisten ja uusien palveluntuottajien kanssa	Järjestetään Hyvän elämän vallankumous -tapahtuma	Hyvän elämän vallankumous – johtamiskoulutuksen päätöstilaisuuteen osallistui esimiehiä, työntekijöitä ja luottamushenkilöitä.

Talous ja prosessit

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointi-kohte	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuminen
Tasapainoinen talous				
Menojen kasvu	Sosiaali- ja terveydenhuollon menot	Palvelutarpeisiin suhteutetut terveyden- ja vanhustenhuollon menot maan keskiluokkaa	Kasvu on enintään 7 % kahdessa vuodessa Tarvevakioitujen menojen indeksi alle maan keskiarvon (Kuusamo 101 vuonna 2010)	Menojen kasvu 2011 (TP) – 2013 (TP) oli 7,7 %. Tarvevakioitujen menojen indeksi on viimeisimmän tilastotiedon mukaan 98 vuonna 2011. (THL 21.5.2013)
Talouden hallinta, tuottavuuden ja taloudellisuuden parantaminen	Palvelujen tuottamisen kustannuskehitys	Säännöllinen, ajan tasalla oleva tieto oman ja ostopalvelutuotannon kustannusten ja suoritteiden kehittymisestä ohjaa palvelujen järjestämistä	Kehitetään edelleen kuukausi-, osavuosi- ja vuosiraportointia Toteutetaan kustannuslaskennat suunnitelman mukaan	Raportointia on kehitetty. Toiminta- ja talousvartteja on jatkettu. Suunniteltu kustannuslaskenta ei toteutunut.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointi-kohte	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuminen
Tehokkaat palvelut ja konserniohjaus				
Palvelurakenteen ja ohjausjärjestelmän uudistaminen	Ydinprosessit ja tukiprosessit	Palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus	<p>Kehitetään edelleen vastaanotto- ja päivystystoiminnan sujuvuutta potilasohjauksella ja selkeyttämällä työnjakoa</p> <p>Kokeillaan ajanvarauksetonta vastaanottoa</p> <p>Vahvistetaan yhteistyötä ja kumppanuutta juurruttamalla kokemusasiantuntijuus osaksi kehittämistyötä</p>	<p>Potilasohjaus hoitajien toimesta toimii. Lääkärien vähyyden normaali vastaanotolla välillä vaikeuttaa palvelujen saatavuutta. Lyhytaikaiset kokemattomat sijaiset ovat myös haaste välillä.</p> <p>Ei ole kokeiltu lääkäritilanteesta johtuen. Asian suunnittelu on kesken.</p> <p>Kehittäjäasiakkaat osallistuvat joko yksittäisinä henkilöinä tai ryhmänä erilaisiin hankkeisiin ja toiminnan kehittämiseen. He ovat mukana myös Lapin alueen kehittäjäasiakasverkostossa.</p>
	Sopimusten hallinta	Sopimusosaamisen kehittäminen	Otetaan käyttöön sopimusrekisteri	Sopimusrekisteri on käytössä. Kaikkia sopimuksia ei ole viety sähköiseen järjestelmään.
	Riskienhallinta	Riskienhallinta osaksi johtamista	Toimialan valmiussuunnitelma valmis	Suunnitelma on työn alla, valmistuu huhtikuussa 2014

Henkilöstön aikaansaannoskyky

Kriittiset menestystekijät / painopisteet	Arviointikohte	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuminen 2013
Henkilöstön osaaminen, luovuus ja yrittäjähenkisyys	Henkilöstöstrategia	<p>Tuottavuuden lisääminen</p> <p>Henkilöstön kyvykkyyden näkyväksi tekeminen</p>	<p>Viedään käytäntöön johtamiskoulutuksessa luotuja toimintamalleja</p> <p>Kehitetään työkiertoa – Vie mennessäs', tuotullessas'</p>	<p>Henkilöstön yhteiskäyttöä on lisätty. Työvuorosuunnittelua on kehitetty ja uudistettu.</p> <p>Työkierrossa vuoden 2013 aikana oli noin 70 perusturvan työntekijää.</p>

Kriittiset menestystekijät / painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuminen 2013
		Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö	Varmistetaan osaaminen, hyödynnetään eläköitymistä ja lisätään liikkuvuutta yli tulosalue- ja yksikkörajojen	Liikkuvuutta yli tulosalue- ja yksikkörajojen on toteutettu.
		Rekrytoinnin kehittäminen	Etsitään uusia keinoja pysyvien tai pitkäaikaisten erityisosajien rekrytointiin Otetaan käyttöön sähköinen rekrytointijärjestelmä uusien osaajien hankintaan ja sijaishallintaan	Lääkärien rekrytointi on ulkoistettu. Sähköinen rekrytointijärjestelmä on otettu käyttöön.
	Henkilöstökoulutuksen painopisteet	Hyvän elämän vallankumousta tukeva täydennyskoulutus	Osallistutaan asiakaslähtöistä toimintaa vahvistaviin koulutuksiin sekä uusien tietoteknisten ratkaisujen vaatimiin koulutuksiin	Koulutuksiin on osallistunut 214 henkilöä. Anottuja koulutuspäiviä on järjestelmän mukaan 689.
Työkyvystään ja uudistumises-taan huolehtiva henkilöstö	Työhyvinvointiohjelman toteutuminen ja sairauspoissaolot	Sairauspoissaolot vähenevät	Jatketaan työergonomian parantamiseen tähtääviä koulutuksia	Past ja kinestetikka – koulutuksia on jatkettu.
Osallistava johtamis-kulttuuri	Yhteistoimintajärjestelmien toimivuus Kehityskeskustelut	Hyvän työvihtyvyyden ja tuloksellisuuden ylläpitäminen Kehityskeskustelujen toteutuminen 100 %	Osallistutaan työilmapiiri-kartoitus-tutkimukseen Kehityskeskustelut toteutuvat 80 %:sesti	On toteutunut 80 %:sesti.

Toimialajohtajan katsaus

Perusturva lähti vuoteen 2013 taloudellisesti tilanteessa, jossa sillä oli ensimmäistä kertaa useaan vuoteen realistinen mahdollisuus pysyä talousarviossaan.

Toimintakatteeseen varatut määrärahat olivat kokonaisuudessaan lähes 2 miljoonaa euroa vuoden 2012 toteumaa suuremmat ja mahdollistivat noin 4 %:n toimintakatteen kasvun, joka kuitenkin toteutuessaan olisi vähemmän kuin 2000-luvun kasvu keskimäärin.

Perusturvan palvelutarpeiden ennakoitiin lisääntyvän erityisesti vanhusten määrän kasvaessa. Myös lääketiede ja sitä kautta hoidot kehittyvät koko ajan ja erikoissairaanhoidossa ennakoitiin sekä palvelujen määrän että yksikkökohtaisen hinnan nousua. Talousarvion vahvistamisen jälkeen, aivan loppuvuodesta 2012, toteutui vielä ensihoidon siirto sairaanhoitopiirille, joka yhdessä varallaolosäännösten tulkinnan muutosten kanssa tarkoitti noin 525.000 euron ennakoimatonta menolisäystä sairaanhoitopalvelujen ostoihin. Tämän lisäksi vuoden 2013 aikana tuli ennakoimattomina menoina Kuusamon vuokratotaloyhtiölle maksettava vanha suunnittelu- ja asuntojen tyhjennyslasku sekä tulojen vähennyksinä kehitysvammaisten ateriamaksujen laskutuksen muutos ja perusturvan omistamien kiinteistöjen vuokratuottojen tulokohtaan muutos. Yhteensä nämä kaikki lisäsivät perusturvan menoja tai alensivat tuloja yhteensä noin 825.000 €. Summa on likimain sama kuin perusturvalle myönnetty lisämääräraha vähennettynä toimintakatteen lopullisella alituksella.

Sairaanhoitopiirin menot kasvoivat Kuusamon osalta 1,2 miljoonaa euroa ja ylittivät ensimmäisen kerran 15 miljoonan rajan. Tämä siitä huolimatta että lähetteiden, hoidossa olleiden potilaiden ja hoitajaksojen määrä laskivat vuodesta 2012. Kuusamon tuottaman oman erikoissairaanhoidon ansiota on kuitenkin se, että ostot sairaanhoitopiiristä ovat noin 1,1 miljoonaa alle maakunnan kuntien keskiarvon.

Suurin osa vanhusten hoidon ja kehitysvammahuollon palvelujen ostoista kilpailutettiin vuoden 2011 aikana ja uudet sopimukset astuivat voimaan 1.1.2012 alkaen. Ostopalvelusopimukset muuttuivat monin osin paremmaksi sekä kunnan (mm. maksuehdot, käyttämättömien hoitopaikkojen maksut, sanktiot) että asiakkaan (mm. hoitajamitoitukset, vaadittava koulutus, hoitopäivien sisältö, toimitilojen koko) osalta. Paremmat sopimukset näkyivät selvästi ostopalvelujen menoissa kuntoutumisen ja hoivan tulosalueella, ja huolimatta asiakasmäärän samana pysymisestä ja palveluhintojen indeksitarkastuksista, ostopalvelujen euromäärä pieneni.

Ammattina johtajuus -koulutus ja toimenpiteiden toteuttaminen aloitettiin jo vuonna 2011. Uudenlaisen henkilöstöpolitiikan vaikutukset alkoivat näkyä kesällä 2012 ja jatkuivat vuonna 2013, jolloin perusturvan henkilöstömenot laskivat vuosiin 2011 ja 2012 verrattuna, huolimatta välillä tapahtuneista palkankorotuksista ja esimerkiksi uusien Ruijanmutkan työntekijöiden sekä apuvälinehuoltajan ja asiantuntijafysioterapeutin palkkaamisesta. Tämä on ollut mahdollista uusilla työvuoroilla, henkilöstön yhteiskäytöllä, sijaisuuksien rajoittamisella ja hyvällä suunnittelulla. Myös henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät yli 16 % eli 1.634 päivää.

Työllistymisen hankaluudesta kertoo osaltaan uusien toimeentulotuen asiakkaiden määrä. Uusia asiakkaita tuli ennätysmäärä mutta toimeentulotuen pitkäaikaisasiakkuuksien määrää on saatu vähennettyä, koska karenssilla olevat pääsevät nyt kuntouttavan työtoiminnan kautta töihin tai työmarkkinatuelle. Huolimatta uusien asiakkuuksien kasvusta toimeentulotuen menot laskivat, mutta

toisaalta työttömyysaikaisen työmarkkinatuen maksuosuus kasvoi 19,4 % ja oli 375.045 €.

Vuoden aikana aloitti ns. Nuorten yhteiskuntatakuun työryhmä, johon kuuluu edustaja vetäjänä olevan perusturvan lisäksi kasvatus- ja sivistystoimesta, Asiakaspalvelu Askeleesta, Nilon koululta, nuorisopalveluista, TE –toimistosta, Kainuun ammattiopistosta, Koillis-Suomen aikuiskoulutus Oy:stä ja Kuusamo-opistolta. Ryhmä on koordinoinut ja suunnitellut erilaisia nuorten yhteiskuntatakuun piirissä olevien palveluja. Vuonna 2013 työttömänä oli Kuusamossa keskimäärin 141 nuorta. Luku on 8-21 yli kolmen viime vuoden keskiarvon. Vastavalmistuneita ”laittomia” oli 4 henkeä.

Asiakkaiden hoito kotona mahdollisimman pitkään on asiakkaiden toive ja perusturvan strategian päätavoite. Tämä tavoite (yli 91 % 75 v. täyttäneiden määrästä) saavutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2012 ja pystyttiin säilyttämään vuoden 2013 aikana. Laitoksissa asuu 1,8 % yli 75 –vuotiaista ja tämä on selvästi alle valtakunnan keskiarvon. Tulevaisuudessa laitosasumisesta on mahdollisuus luopua kokonaan, kun vuoden aikana aloitettiin uuden 60 -paikkaisen tehostetun palveluasumisen yksikön rakentaminen. Yksikkö valmistuu joulukuussa 2014.

Asumispalveluja ei ole viime vuosina lisätty, jolloin kotihoitoon on tullut huomattava määrä uusia asiakkaita ja vanhojen asiakkaiden palvelutarve on kasvanut. Kotihoidon käyntimäärä on lisääntynyt lähes 10 % vuodessa viimeisen viiden vuoden aikana ja oli tänä vuonna 100 707. Myös palvelusetelin käyttöä kotihoidossa on lisätty erityisesti taajaman ulkopuolella ja harvemmin apua tarvitsevien kohdalla.

Hyvän elämän vallankumouksellisen teon kunniakirja, joka myönnetään merkittävistä asiakkaan asemaa- ja työyhteisöä parantavista teoista, annettiin kolmannen kerran. Vuonna 2011 kunniakirja myönnettiin mielenterveys- ja päihdetyön yksiköille. Vuonna 2012 vastaava huomionosoitus annettiin Kuntoutumisen ja asumisen työyhteisölle ja vuonna 2013 Fysioterapian ja apuvälinehuollon yksikölle.

Toimialan vuoden 2013 sisäiset erät ylittävät budjetoidun n. 70.000 eurolla ja ylitys on lisääntyneissä työterveyshuollon kustannuksissa.

Irtaimistomäärärahaa varattiin v.2013 200.000 euroa kiireellisiä tutkimus- ja hoitolaitteiden uusimiseen sekä apuvälineiden hankintaan. Vuoden aikana on tullut huomattava määrä pakollisia laitehankintoja, joten hankinnat yhteensä 307.977,76 euroa, (ylitystä 107.977,76 euroa.).

Keskeisimmät tunnusluvut

	TP2012	Ta 2013	Tp 2013
Henkilöstön lkm (vakinaisen henkilöstö)	367	385	391
Henkilötyövuodet	476,03		469,78
Henkilöstömenot €	22 750 051	22 984 349	22 612 595
Henkilöstömenot, % ulkoisista menoista	41,5	39,7	40,0
Palvelujen ostot €	26 526 851	27 930 410	28 196 820
Palvelujen ostot, % ulkoisista menoista	47,9	48,8	49,5
Toimintakate (sis+ulk) €/asukas (31.12.2013 15.957 asukasta)	3 143	3 266	3 359
Lääkärillä käynnit (koko organisaatio), - siitä terveyskeskuslääkärillä käynnit, - siitä erikoislääkärillä käynnit (oma ja ostop.) - lääkärin päivystyskäynnit (sis.ed.oleviin)	47 075 37 275 7 921 17 736	49 500 41 000 8 000	48 240 27 203 5 475 14 667
Asiantuntijasairaanhoitajalla käynnit	8318	11 000	8 860
Vastaanoton sh:lla käynnit	9 144	10 000	10 336
Hammashuollon asiakaskäynnit	15 754	17 500	16 052
Sisätauti- ja kirurgisen osaston hoitopäivät	15 881	16 500	15 376
Psykiatrisen osaston hoitopäivät	4 209	4 200	3 990
Leikkaustoimenpiteiden määrä	844	1 100	699
Laboratoriotutkimusten määrä, siitä omana toimintana suoritettut	191 000 179 000	195 000 180 000	189 000 177 000
Tutkimukset röntgenissä	17 875	20 000	17 011
Fysioterapian yksilökäynnit	7216	7 500	7 462
Laitoshoito, vrk	14 090	14 000	13 937
Tehostettu (yövalvonnallinen) asuminen, vrk, Kuuselan paikkavähennys	78 361	80 000	76 899
Muu palveluasuminen	19 688	20 000	19 792
Asuminen yhteensä, vrk	112 139	114 000	110 730
Seniorineuvolan käynnit (yksilökäynnit)	5 927	6 500	6 490
Kotihoidon käynnit	97 001	99 000	100 707
Vammaisten hoiva-, virike- ja päivätoimintapäivät	13 750	15 700	14 588
Omaishoito, asiakkaat	135	140	133
Toimeentulotuki € / vuosi	1 658 978	1 675 000	1 509 324

Toimialan hallinto ja tukipalvelut

Toiminta-ajatus

Perusturvalautakunta, yhdessä toimialajohtajan ja toimialan johtoryhmän kanssa, vastaa toimialan johtamisesta sekä vastaa koko toimialan linjauksista ja keskeisestä päätöksenteosta.

Tukipalvelut tukevat perusturvan kokonaisjohtamista taloudenpidossa, hallinnossa, suunnittelussa ja seurannassa, opastaa ja neuvoa perusturvan tulosalueita ja tulosyksiköitä, vastaa hankintatoimesta ja välittää lakisäätteisiä sosiaaliavustuksia kuntalaisille.

Palvelut sisältävät lautakunnan toiminnon, perusturvan hallinnon, toimisto- ja hankintapalvelut sekä tietosuojavastaavan toiminnot.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Johtamista ja päätöksentekoa palvelevaa tiedonhankintaa ja -tuottamista, tilastointia sekä raportointia on edelleen kehitetty.

Asiakkaalla on mahdollisuus vaikuttaa asiakaspalvelujärjestelmän kautta, mutta palautteiden määrä on tukipalveluissa kuten koko toimialalla vähentynyt. Palautteisiin reagoidaan välittömästi. Oikaisuvaatimuksia lautakunnalle tehtiin aikaisempiin vuosiin verrattuna huomattavasti vähemmän, yhteensä 3, jotka kaikki koskivat toimeentulotukea. Oulun hallinto-oikeuden päätöksellä muutettiin 5 päätöstä.

Taloustoteumia koko perusturvan ja eri yksiköiden osalta on seurattu kuukausittain verraten aikaisemman vuoden vastaaviin ajankohtiin, ja arvioitu toteutumista sekä johtoryhmän kokouksissa että lautakunnassa kuukausittain. Samoin on jatkettu esimiesten kanssa yhdessä talous- ja toimintapalavereja kolme kertaa. Hankesopimukset kirjataan hankerekisteriin ja Web-henkilöstöhallinnan ohjelmaa hyödynnetään henkilöstöä koskevissa raportoinneissa. Rekrytoinnissa on otettu käyttöön sähköinen KuntaRekry-toiminto.

Tukipalvelujen ja hallinnon tulosalueen ulkoiset menot ovat 1,19 milj. euroa (tot 97,6 %) ja tulot 87.344 euroa (tot 4367 %). Tuloissa on Terveempi Pohjois-Suomi- ja järjestöhankeeseen avustukset, joita ei ole budjetoitu.

Sairaanhoidon tulosalue

Toiminta-ajatus ja palvelun sisältö

Sairaanhoidon tulosalue on terveydenhuollon palvelujen järjestäjä- ja tuottajaorganisaatio, jonka tehtävänä on edistää väestön terveyttä, ohjata asiakkaita sairauksien ennaltaehkäisyyn ja omahoitoon sekä järjestää perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluja.

Tulosalue sisältää lääkäriin vastaanoton ja päivystyspoliklinikan palvelut, sisätauti/kirurgisen ja leikkausosaston, päihde- ja mielenterveyden ja suun terveydenhuollon palvelut, laboratorion, fysioterapian, röntgenosaston ja lääkekeskuksen palvelut sekä erikoissairaanhoidon ostot.

Kuusamon terveyskeskukseen luetaan toiminnallisesti Kasvatuksen ja sivistyksen toimialueelta neuvolan, kouluterveydenhuollon ja perheneuvolan toiminta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asiakkaita eniten kiinnostaa nopea pääsy akuutti- ja muuhun hoitoon sekä toimintaa tukeviin kontroleihin ja koko sektorin eri osien tarjoamiin palveluihin. Samoin tärkeänä koetaan, että tarjotut palvelut ovat laadukkaita ja erikoissairaanhoidon palvelut löytyvät sairaudesta riippuen läheltä tai erikoissairaanhoidon yksiköistä (OYS ja muut palvelun tuottajat).

Joulukuussa 2013 jonotilanne normaalille lääkäriin vastaanotolle oli erittäin hyvä: periaatteessa olisi päässyt muutamassa päivässä. Vastakohtana voidaan pitää esimerkiksi loppukevään 2013 tilannetta, jolloin jonossa oli yli sata ihmistä odottamassa normaalia vastaanottoaikaa. Asian huomaa silloin päivystyskuormituksen kasvuna eli tavallisella kiireettömällä vastaanotolla hoidettavia

asioita ajautuu päivystävän lääkärin hoidettavaksi. Samalla myös muutamien päivystävien vakituisten lääkärin työkuorman huomaa kasvavan.

Lääkäri työvoiman saatavuus säätelee toimintaa sekä määrällisesti että laadullisesti: tavoitteena ovat pätevät virkalääkärit. 13 virkalääkärin virasta on täytettynä 9. Näistä loppuvuodesta 3 lääkäriä on ollut virkavapaalla ja 2 lääkäriä on tehnyt osittaista virkaa (60 ja 70 %). Mitä enemmän joudutaan palkkaamaan väliaikaisia sijaisia varsinkin lyhytaikaisesti eri vuokrafirmojen kautta, sitä enemmän kustannukset nousevat. Sijaistyövoima tarvitsee selkeästi enemmän neuvontaa ja ohjausta talon käytäntöihin. Sama pätee myös hoitajapuolella ja tärkeätä on, että talossa töissä olevat lääkärit ja hoitajat kokevat saavansa riittävästi tukea ja ohjausta, kun omat taidot eivät riitä. Todennäköisesti on vähemmän kanteluita ja muita valituksia, kun tämä asia on kunnossa.

Kuusamon terveyskeskuksessa on useita osaavia sairaanhoitajia, joilla on erikoissektori vastuullaan: reuma-, syöpä-, keuhko-, diabetes-, sydänhoitaja. He ovat tehneet ja tekevät jatkossakin vastuullisia tutkimuksia, hoitoja ja myös päätöksiä osin lääkäreitä konsultoiden. Käyntimäärät näkyvät tilastoista. Päivystyksen ohessa toimivan päivystävän sairaanhoitajan työpäivä on yleensä melko kiireinen ja kuormittava. On seurattava, että hoitaja saa tarvittaessa aina riittävän hyvin lääkärin konsultaatioavun vastaanotollaan.

Osastoilla hoidetaan myös hoidollisesti vaativia potilaita. Tämä säästää erikoissairaanhoidon kustannuksia. On myös huolehdittava, että ammattitaito lääkärin ja hoitajien keskuudessa riittää jatkossa potilaiden hoitamiseen. Jatkossakin tarvitaan hyvät konsultaatiomahdollisuudet ja erikoislääkärin riittävää paikalla oloa, kun hoitoja toteutetaan. Kirurgian osaston sulkuaika oli yhteensä 13 viikkoa vuonna 2013 (kesälomien ja joulun aikana).

Erikoislääkäripalvelujen toteutus Kuusamon terveyskeskuksessa on vuosien varrella muotoutunut käytäntö: ostotoimintaa paikalla käyviltä lääkäreiltä ja perinteisen oman keskussairaalan (OYS) ja vastaavien yksiköiden käyttöä. Taloudelliset tunnusluvut käytöstä näkyvät tilastoista. Huomattava on, että vuoden alusta lähtien asiakas saa valita minne erikoissairaanhoidon yksikköön haluaa kiireettömään hoitoon lähetteen.

Oma psykiatrinen osasto vähentää kustannuspainetta psykiatriselta puolelta. Kaiken kaikkiaan alueen sairastavuus psykiatrisella puolella on maan keskiarvoa suurempaa. Alkoholista ja muita päihteitä käytetään myös liikaa, mikä lisää sairastuvuutta ja vammoja. Valitettavasti myös huumeiden käyttö näkyy etenkin päivystyskäynneillä ja tuo myös ongelmia käyttäjän lähipiiriin.

Laboratorion, röntgenin ja muiden tukipalveluiden käytössä on välillä kuormitushuippuja ja henkilökunta tietää silloin olevansa töissä. Esimerkiksi röntgenin käytössä turistien osuus välillä korostuu kiireisinä loma-aikoina. Toisaalta tämä tuo myös tuloja taloon. Laboratorion lähetepyyntökäytännössä on parannettavaa pyyntöjen osalta. Röntgeniin on hankittu uusi mammografialaite ja laboratorioon analysaattori.

Sairastavuuteen vaikuttaminen on haasteellista. Diabeetikkojen määrä kasvaa, alkoholia ja masennuslääkkeitä kulutetaan runsaasti, kansa lihoo ja vanhenee ja nuoretkin oirehtivat ja kapinoivat. Taloudessa vaikuttaa pitkä taantuma. Menossa olevia projekteja ovat painonhallinta, vanhusten liikunnan lisääminen ja nuorten eri hankkeet. Eli tämän kansan pitäisi liikkua ja harrastaa eikä vain lihoo ja yksistään masentua.

Muuta yleistä. Sähköinen lääkemääräys ja rakenteinen kirjaaminen otettiin käyttöön 28.1.2013.

E-reseptissä on havaittavissa vielä muutamia puutteita, jotka välillä hankaloittavat esimerkiksi lääkelistan päivitystä. Puolankalaisille on tarjottu virka-ajan ulkopuolella olevia päivystyspalveluja.

Ajanvarauksetonta vastaanottoa on suunniteltu, käytännössä ei ole vielä kokeiltu.

Ylilääkärin ja sairaalakemistin viranhaut ovat olleet työn alla loppuvuodesta. Sairaalakemistin virkaan ei ole päteviä hakijoita. Ylilääkärin virkaan tuli 4 hakemusta ja valintaprosessi on käynnissä. Terveyskeskuslääkäri Keijo Pitkämäki toimii toistaiseksi viran hoitajana, kunnes haun tulos vahvistetaan.

Terveyskeskuksessa oli 3 eri tulipaloa vuoden 2013 aikana; kaikissa oli aineksia suuronnettomuuteen, mutta onneksi nopea alkusammutus ja hoitajien toiminta takasivat, että vahingot jäivät suhteellisen pieniksi.

Kuntoutumisen ja hoivan tulosalue

Kuntoutumisen ja hoivan tulosalueen tehtävänä on järjestää ja osaltaan tuottaa laadukkaita palveluja aikuisen tai ikääntyneen henkilön tai perheen päivittäisen pärjäämisen tueksi.

Kuntoutumisen ja hoivan palveluja ovat palvelutarpeen arviointi, kotihoito, omaishoito, kuntoutus, päivä- ja työtoiminta, asuminen, kuntouttava työtoiminta sekä aikuis-, vammais- ja vanhussosiaalityö.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntoutumisen ja hoivan palvelujen piiriin tullaan palvelutarpeen arvioinnin kautta. Yhteistyössä asiakkaan/omaisen kanssa tehdään voimavarakartoitus, jonka pohjalta rakentuu suunnitelma ja päätös tarvittavista palveluista.

Keskeisiä tavoitteita Hoikussa ovat kotona asumisen tukeminen, monialainen ja ennalta ehkäisevä työ sekä asiakkaiden toimintakykyä ja osallisuutta vahvistavien työkäytäntöjen juurruttaminen osaksi päivittäistä toimintaa. Erityisenä painopisteenä yksiköissä, liikkumisen ja ulkoilun lisäksi, ovat olleet sosiaalisen elämän ja kulttuuritoiminnan monipuolistaminen osana asiakkaan hyvää elämää. Oman kehittämistyön lisäksi tavoitteita on tukenut yhteistyö liikunta- ja kulttuuritoimen sekä kansalaistoiminnalta. Ikäihmisten terveystapaamisiin lisättiin mahdollisuus osallistua liikuntaneuvontaan. Voimaa vanhuuteen -hanke päättyi ja Kuusamo sai ”hyvä kello kauas kuuluu” – palkinnon tunnustuksena ikäihmisten terveystoiminnan kehittämistyöstä. Hankkeen hyvät käytännöt jatkuvat ”ikäihminen toimijana” – hankkeessa.

Vammaispoliittisen ohjelman päivittäminen käynnistyi ja prosessi saadaan loppuun kevään 2014 aikana. Vaikeavammaisten osallistumisen mahdollisuutta parannettiin hyväksymällä henkilökohtaisen avun palveluseteli vaihtoehdoksi.

Asiakaspalvelu Askeleen asiakkaista valmennettiin kuntoavustajia ikäihmisten tueksi liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen. Omaishoitajien asemaa parannettiin lisäämällä koulutus-mahdollisuuksia, korottamalla omaishoitosetelin arvoa ja lisäämällä extra maksuluokka omaishoitoon. Kotihoitoon tulivat avainlaatikot ja hyvinvointitelevisiot. Kotisairaallalle rakennettiin toimintamallia ja työ käynnistyy kevään 2014 aikana.

Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna (19,7 %) huolimatta siitä, että sekä kuntouttavan työtoiminnan (28,6 %) että palkkatuella työllistettyjen (7,4 %) määrä kasvoi. Virta- ja Luotsi –hankkeissa on kehitetty paikallisia työklippikäytänteitä sekä tuettu elämänhallintaa ja kuntoutumista koulutukseen ja/tai työelämään. Lisäksi on selvitetty mahdollisuudet eläkejärjestelyihin. Hankkeissa kehitettyjä käytäntöjä on samanaikaisesti juurrutettu osaksi omaa toimintaa.

Asiakkaiden/omaisten mahdollisuutta osallistua sekä oman palvelunsa suunnitteluun että koko työyhteisön kehittämistyöhön on parannettu yhteisökokousten, kehittäjäasiakkaiden ja asiakasraatien toimintaa vahvistamalla. Monipuolisen koulutuksen lisäksi henkilökunnan osaamista on vahvistettu toteuttamalla systemaattista ja tavoitteellista työkiertoa.

Vanhusten palvelujen piirissä 31.12.2013 oli asiakkaita seuraavasti (suluissa 31.12.2012)

- säännöllisen kotihoidon piirissä 243, joista 200 yli 75-vuotiaita = 12,5 % (12 %) (oma ja yksityinen kotihoito + Kiviharjun vuokra-as.)
- ohjatussa asumisessa 36, joista 30 yli 75-vuotiaita = 1,9 % (1,9 %)
- tilapäisen kotihoidon piirissä 162, joista 127 yli 75-vuotiaita = 7,9 % (8,3 %)
- omaishoidon piirissä 133, joista 87 yli 75-vuotiaita = 5,4 % (5,3 %)
- pysyvästi laitoshoidossa 34, joista 29 yli 75-vuotiaita = 1,8 % (1,9 %)
- yövalvonnallisessa palveluasumisessa 123, joista 115 yli 75-vuotiaita = 7,2 % (7,0 %)
- tilapäisessä ja kuntouttavassa asumisessa 34, joista 30 yli 75-vuotiaita = 1,9 % (1,8 %)
- päivätoiminnan piirissä 43 eri asiakasta, joista 38 yli 75-vuotiaita = 2,4 % (3,8 %, vuonna 2012 oli lisäksi Kao:n päivätoiminta), koko vuonna on ollut 64 asiakasta, joista 58 yli 75- vuotiaita = 3,6 %
- veteraaneja oli 351 henkilöä, kuntoutusta haki ja sai 242 henkilöä (65 %)
- kuntoutuksen piirissä oli 756, joista 575 yli 75-vuotiaita, 35,9 %

Yli 75-vuotiaita on tilastojen mukaan 1600 vuonna 2013. Asumiseen sijoitettujen keski-ikä on 82 vuotta. (Rava keskiarvo: ohjattu 2,2 ja tehostettu 3,1)

Aikuisten palvelujen piirissä 31.12.2013 oli asiakkaita seuraavasti

- toimeentulokiasiakkaita (kotaloudet) 822 (832), käsittelyaika 6 päivää
- kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärät, kaupunki: 123 hlöä, OnTuote: 55 henkilöä
- aktivointisuunnitelmia tehty Askeleessa 745, asiakkaita 251 ja TE-toimistossa 248, asiakkaita 145 asiakasta
- palkkatuella työllistetty 101 henkilöä (94)
- Kevan palvelujen piirissä 110 henkilöä, joista vaikeavammaisia 13, lisäksi 1 vierihoidonasiakas
- pysyvästi ohjatussa asumisessa vammaisia 22
- pysyvästi yövalvonnallisessa asumisessa vammaisia 52

Talousarvion toteutuma

Hoikun vuoden 2013 toimintakate on noin 0,8 milj. euroa ylijäämäinen (toteutuma 95,2 %). Suurin yksittäinen tekijä on ostopalvelut (0,6 milj. euroa). Kotipalvelusetelin kustannukset ylittyivät (0,1 milj. euroa), mutta muissa ostopalveluissa syntyi säästöä. Sitä selittävät asumisessa asiakkaiden kotilomat, joilta korvausta ei makseta sekä asiakasrakenteessa vuoden aikana tapahtuneet muutokset. Lisäksi yllättäviä uusia sijoituksia kaupungin ulkopuolelle ei vuoden 2013 aikana ole ollut. Vuoden 2014 budjetista tämä mahdollinen säästö on imuroitu pois.

Toinen merkittävä säästö syntyi toimeentulotuen kustannuksissa (0,2 milj. euroa). Toimeentulotuen kustannukset ja asiakasmäärät eivät ole kasvaneet, vaikka työttömyys on kasvanut. Tilannetta helpotti pitkäaikaisten asiakkaiden siirtyminen kuntouttavan työtoiminnan kautta työmarkkinatuella tai eläkeselvittelyjen kautta työkyvyttömyyseläkkeelle. Työmarkkinatuen kuntaosuus sen sijaan on kasvanut (19,2 %).

Hoikun palkat pysyivät budjetin mukaisina. Uusia vierihoidtoja ei vuoden 2013 aikana ole ollut ja sijaisten käytön osalta sovitut tiukat käytännöt ovat edelleen voimassa. Määrärahojen ylitystä oli lisäksi lääkkeissä ja hoitotarvikkeissa, joka johtuu asiakkaiden tarpeiden ja myös lainsäädännön muuttumisesta. Hoikun tulokertymä jäi myös vajaaksi. Syynä oli se, että tukiasuntojen vuokratuloista suurin osa kirjattiin tuloksi yhdyskuntatekniikan puolelle ja kehitysvammaisten ateria- ja ylläpitokorvauksiin tuli alkuvuodesta 2013 muutoksia.

Kasvatus ja sivistys

Visio

Rinnalla kulkien yhteiseen kasvuun - elämän eväitä ja elämisen sisältöjä joustavasti ja vahvasti verkostoituneena.

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja sivistystoimiala antaa mahdollisuuksia jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja hyvinvointiin ja tukee perheiden omaa selviytymistä joustavasti, yhteisöllisesti ja ympäristöään arvostavasti.

Tuloskortti

Vaikuttavuus ja asiakkuudet

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Ihmisten omatoimisuus ja hyvinvointi				
Lasten ja nuorten terve kasvu	Lasten ja nuorten hyvinvointi	Lastensuojelun palvelurakenteen muuttaminen avohoidon suuntaan	Avohoidon suhteellisen osuuden lisääminen, yli puolet huostaan otetuista avohoidossa	31.12.2013 perhehoidossa oli 26 lasta ja laitoshoidossa 21 lasta
	Nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen	Kaikilla nuorilla (alle 25 v) toisen asteen tutkinto	Kaikki peruskoulun päättäneet 2. asteen koulutuksessa	Kaikki peruskoulun päättäneet hakeutuivat toisen asteen koulutukseen.
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämishjelman toteutuminen	Lasten ja nuorten hyvinvointi	2. asteen keskeyttäneiden määrä alle 4 % (alle maan keskitaso)	Lv. 2012-2013 tavoite toteutunut
Luovuutta edistävä paikalliskulttuuri				
Ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksen hyödyntäminen (luonto ihmisen hyvinvoinnin lähteenä)	Paikallisen kulttuuri-identiteetin esille nostaminen	Paikallisen kulttuuritoiminnan toimintaedellytysten parantaminen	Ympäristö- ja luontokuvausakatemia -hankkeen loppuun saattaminen	Hankkeelle myönnetty jatkoaika 31.3.2014 saakka.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
			Karhuntassun jatkokehittäminen kulttuuri/historia-keskukseksi yhteistyössä Kuusamo-opiston kanssa	Hankkeelle myönnetty v. 2012 50 000 euroa suunnittelurahaa. Hankkeen suunnittelulle haettu jatkoaikaa 31.3.2014 saakka. Historiaosuuden suunnittelu käynnistetty ja tilasuunnittelu valmistunut.

Talous ja prosessit

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Tasapainoinen talous	Peruskoulun tuntikehys/oppilas	Pohjois-Pohjanmaan maakunnan keskitaso	h/oppilas Kainuu ja Pohjois-Pohjanmaa luokat 1-6 = 1,55 luokat 7-9 = 2,00	Tunnuslukutilasto lukuvuodelta 2012-2013 Kuusamo luokat 1-6 = 1,65 luokat 7-9 = 2,14
	Lukion kustannukset/opiskelija	Maan keskitaso	€/opiskelija	Viimeisin tilasto Kuusamo 7 916 Keskiarvo 7 400
	Kirjaston aineistomääräraha /asukas	Pohjois-Pohjanmaan maakunnan keskitaso	8 €/asukas	6,90 €/asukas
	Vapaa-aikapalvelut/asukas	Vuoden 2012 taso (sis. nuoriso- ja liikuntapalvelut)	€/asukas v. 2012 89 €/as netto	90 €/as netto

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Tehokkaat palvelut ja konserniohjaus				
Konsernin johtaminen ja sopimusohjauksen toimivuus	Konsernin toimivuus	Toimiva palvelurakenne	Ammattikorkeakouluyhteistyösopimuksen toteuttaminen Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa Yhteistyömuotojen käynnistäminen Kaiku -liikelaitoksen kanssa	Yhteistyösopimus Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa. Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen kanssa laadittu yhteistyösopimukset

Henkilöstön aikaansaannoskyky

Kriittiset menestystekijät / painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 – 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Henkilöstön osaaminen, luovuus ja yrittäjähenkisyys, henkilöstöressurssi				
	Henkilöstökoulutuksen painopisteet	Henkilöstövoimavara-suunnitelmien toteuttamista tukeva täydennyskoulutus	Koulutustarpeiden kartoitus	Koulutustarpeiden kartoitus suoritettu kehityskeskustelujen yhteydessä.
Osallistava johtamiskulttuuri	Yhteistoimintajärjestelmien toimivuus Kehityskeskustelut	Hyvän työviihtyvyyden ja tuloksellisuuden ylläpitäminen Kehityskeskustelujen toteuttaminen	Työilmapiirikartoitus Kehityskeskustelut toteutuvat 80 %:sesti	Työilmapiirikartoitus suoritettu ja tulokset käsitelty työpaikkakokouksissa. Kehityskeskustelut toteutettu.

Toimialajohtajan katsaus

Vuokrataloyhtiön saneeraama Rukan päiväkotitoiminta otettiin käyttöön vuoden 2013 alussa. Uusien tilojen myötä pitkään erilaisissa väliaikaisissa ja huonokuntoisissa tiloissa toiminut päiväkotitoiminta saatiin myös Rukan alueella vakiinnutettua.

Perheneuvolan avoimeksi tullutta psykologin virkaa ei saatu täytettyä. Perheneuvola on joutunut ostamaan psykologipalveluja ja akuutti perheneuvolan asiantuntijapalvelu on pystytty tyydyttämään. Mm. vuoden 2014 aikana voimaanastuva uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki asettaa paineita myös psykologipalvelujen lisäämiseen ja perheneuvolan toiminnan kannalta on tärkeää, että avoimena oleva virka saadaan täytettyä.

Lastensuojelun sosiaalityön kustannusten voimakas kasvu saatiin vuoden 2013 aikana taittamaan. Palveluja voitiin siirtää avopalvelujen puolelle, joka näkyi kustannuksissa.

Kuusamon keskustaajaman peruskoulurakenne oli valtuuston käsittelyssä syksyllä. Suunnitelma sai aikaan ymmärrettävästi voimakkaan keskustelun. Kaupunginvaltuusto hyväksyi esitetyn suunnitelman ja taajaman peruskoulurakenne uudistuu lukuvuoden 2014 - 2015 alussa. Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat uudistuvat vuoteen 2016 mennessä. Opetussuunnitelman uudistustyö käynnistettiin syksyllä 2013 Kuusamon peruskouluilla mm. vanhempainiltojen ja koulujen opettajakuntien keskusteluilla. Opetussuunnitelmatyö jatkuu vuoden 2014 aikana. Kuusamon koulutoimi haki aktiivisesti erilaisia hankerahoja, joiden avulla on voitu kehittää toimintaa ja rahoittaa erilaisia toimintoja. Perusopetus sai mm. Opetus- ja kulttuuriministeriön ryhmäjakorahaa 93 600 €, jolla on voitu jakaa Nilon koulun toiset luokat kolmeen ryhmään ja rahalla on voitu tukea myös Sänkikankaan ja Mäkelän suurten alkuopetuksen ryhmien toimintaa. Perusopetus sai myös erillisen määrärahan 40 000 € kerhotoiminnan järjestämiseen. Määrärahan turvin peruskoulujen kerhotoiminta on voitu säilyttää edellisen vuoden tasolla. Erillisiä valtionrahoituksia on saatu myös koulutuksellisen tasa-arvon kehittämiseen, nuorten liikunnan aktivoimiseen ja erilaisiin kansainvälisyshankkeisiin. Opettajien täydennyskoulutukseen suunnattua Osaava-ohjelmärahoitusta saatiin 55 000 € vuosille 2013 - 2014. Määrärahalla suunniteltua täydennyskoulutusta tarjotaan myös Posion ja Taivalkosken opettajille. Opetushallitus myönsi musiikkiopistolle Varhaisnuorten instrumenttipedagogiseen uudet tuulet -hankkeeseen 9.000 euroa. Karhuntassun kulttuuri- ja historiaa esittelevän keskuksen suunnittelu on käynnissä.

Taiteen perusopetuksen osallistuu Kuusamossa noin 600 lasta. Tarjonta on pidetty määrällisesti saman tasoisena lasten- ja nuorten ikäluokan pienentymisestä huolimatta. Taiteen perusopetusta tarjoaa Kuusamon musiikkiopisto ja kuvataiteen, valokuvataiteen ja tanssitaiteen osalta Kuusamo-opisto, jolta kaupunki ostaa ko. palveluita.

Vuoden 2013 alussa siirtyi Kuusamossa järjestettävä ammatillinen koulutus Kajaanin kaupungin ylläpitämän liikelaitoksen alaiseksi. Kuusamon kaupungilla on sopimus ammatillisen koulutuksen järjestämisestä Kajaanin kaupungin kanssa. Vuodelta 2013 Kuusamon kaupungin kuntarahoitusosuutta ei tarvittu. Kasvatus- ja sivistystoimen talousarvioon tarkoitukseen varattu 100 000 € määräraha jäi käyttämättä. Nuorten yhteiskuntatakuuseen kuuluva koulutustakuu toteutui Kuusamossa hyvin. Peruskoulunsa päättäneet löysivät itselleen toisen asteen koulutuspaikan ja ammatillisen koulutuksen keskeyttäneiden määrä jäi alle 2 %:n.

Kajaanin ammattikorkeakoulu käynnisti sopimuksen mukaisesti syksyllä 2013 tradenomitutkintoon tähtäävän koulutuksen Kuusamossa. Lukuvuonna 2013 - 2014

Kuusamossa opiskellaan kolmea (tradenomi, restonomi ja sairaanhoitaja) eri ammattikorkeakoulututkintoa.

Yhteistyö Kainuuseen laajeni myös huippu-urheilun valmennuksessa. Kuusamon kaupunki ja Sotkamon kunta sopivat yhteistyöstä Vuokatti-Ruka urheiluakatemia kehittämisessä. Tavoitteena on, että akatemia tulisi olemaan yksi Suomen talvilajien valmennuksen keskeinen toimija.

Liikuntakeskuksen kävijämäärät kasvoivat edelleen. Keskukseen käyttöaste on korkea ja siitä on muodostunut monipuolinen liikunnan harrastamisen keskus. Opetus- ja kulttuuriministeriö sijoitti Kuusamon uimahallin saneerauksen vuoden 2015 rahoituslistalle. Liikuntapaikkarakentamisen työryhmä linjasi Kuusamon liikuntapaikkarakentamista. Suunnitelmassa esitettiin uuden jäähallin rakentamista. Hallin laajuus ja toteuttamismuoto linjataan kevään 2014 aikana.

Etsivä nuorisotyö siirtyi syksyllä 2013 nuorisotoimen alaiseksi. Etsivä nuorisotyö tekee tiivistä yhteistyötä paikkakunnan oppilaitosten kanssa. ELY -keskus myönsi Kuusamon kirjastolle 40.000 euron määrärahan kirjaston verkkopalveluiden kehittämiseen ja kirjastossa valmisteltiin uutena toimintana luontovalokuvien lainausta. Oivangin nuorisokeskuksen yhtiöittämisselvitys on käynnistynyt. Asiaan liittyvät lausunnot ja kannanotot saatiin loppuvuoden aikana ja yhtiön on tarkoitus aloittaa toimintansa vuoden 2015 alussa.

Talousarvion toteutuma osoittaa, että kasvatusta ja sivistystoimi pysyi annetussa talousarvioraamissa. Vuodelle 2013 asetettu 250 000 euron säästövelvoite pystyttiin saavuttamaan. Tuloja kertyi talousarvioon arvioitua enemmän. Tuloissa näkyi erilaiset hankerahat, joita mm. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt. Hankerahojen määrän arviointi on vaikeaa, koska ne tulevat hakuun budjettivuoden aikana, eivätkä päätökset ole tiedossa talousarvion laadinnan yhteydessä.

Keskeisimmät tunnusluvut

	Ta 2013	Tp 2013
Henkilöstön lkm	391	388
Hlöstömenot €/hlö	52 041	50 875
Toimintakate €/asukas	-2 169	-2 170
Kotihoidontuki ja yksityisen hoidontuki	1 360 000	1 312 637
Kotihoidon piirissä lapsia	340	302
Kunnallisen päivähoiton hoitopäivät	92 000	95 021
Neuvolan asiakaskäynnit	17 000	16 917
Kotipalvelun asiakkaat (lapsiperheet)	75	89
Huostaanotettujen määrä	42	47
Perusk oppilasmäärä	1 608	1 613
Lukio oppilasmäärä	300	301
Kirjasto/lainoja/v	400 000	298 447
Kirjasto/lainoja/as.	24	19
Kultt.til. kävijöitä/v	46 000	52 267
Kultt.tilaisuudet kpl	350	477
Liik.keskus kävijät/v	180 000	205 707
Liik.keskus kävijät/as	11	13
Nuorisopalv. kävijät	10 000	13 952
Nuorisokeskus Oivanki		
Majoitusvuorokaudet	9 500	11 733

Hallintopalvelut

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan tehtävänä on linjata kasvatus- ja sivistystoimialan kehittämistä. Kasvatus- ja sivistyslautakunta vastaa lainsäädännön ja kaupungin hallintosäännön määrittämästä päätöksenteosta ja tukee kasvatus- ja sivistystoimialan johtamista.

Toimistopalvelut

Toimistopalveluiden tehtävänä on vastata tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti tuloyksiköiden tukipalveluiden kysyntään.

Naturpolis Kuusamo koulutus- ja kehittämispalvelut

Naturpolis Kuusamo koulutus- ja kehittämispalvelut tähtää alueellisen kehityksen vahvistamiseen, yhteistyö ja kumppanuusverkoston kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja kilpailukykyisen yritystoiminnan edistämiseen kehittämällä ammattikorkeakoulu- ja yliopistoyhteistyötä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Ympäristö- ja luontokuvausakatemia -hankkeelle haettiin jatkoaikaa ja hanketta jatketaan 31.3.2014 saakka.

Karhuntassun kulttuuri- ja historiaa esittelevän keskuksen suunnittelu on käynnissä. Suunnitelman on määrä valmistua 31.3.2014 mennessä.

Yhteistyösopimuksen mukaisesti Kajaanin ammattikorkea käynnisti syksyllä 2013 tradenomitutkintoon tähtäävän koulutuksen Kuusamossa.

Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitoksen kanssa laadittiin yhteistyösopimus toisen asteen koulutuksen järjestämisestä Kuusamossa. Vuodelta 2013 Kuusamon kaupungin kuntarahoitusosuutta ei tarvittu. Kasvatus- ja sivistystoimen talousarvioon tarkoitukseen varattu 100 000 € määräraha jäi käyttämättä.

Kuusamon kaupunki ja Sotkamon kunta sopivat yhteistyöstä Vuokatti-Ruka urheiluakatemia kehittämisessä.

Nuorisokeskus Oivangin yhtiöittämiseseen liittyvät selvitykset saatiin tehtyä, päätös yhtiöittämisestä tehdään vuoden 2014 aikana.

Lautakunnalle raportoitiin taloustilanteesta kuukausittain.

Lautakunta perehdytettiin toimialan toimintaan ja lautakunnan jäseniä osallistui kesäyliopiston järjestämiin koulutuksiin.

Henkilöstölle suoritettiin työpaikkailmapiirikartoitukset ja ne käsiteltiin työpaikkakokouksissa.

Lapsi- ja perhetyö

Toiminta-ajatus

Lapsi- ja perhetyön tehtävä on tukea perheiden omaa selviytymistä päämääränä lasten ja perheiden hyvinvointi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lapsi- ja perhetyön toimintatuotot toteutuivat 111,8 % ja menot 101,8 %. Toimintakate oli 101,3 % (ylitys 146 125 euroa). Menojen ylitys selittyy lastensuojelun ennakoitua suuremmalla toteutumalla.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehittymistä seurataan lapsi- ja perhetyön tuloskortilla erillisillä lastensuojelun mittareilla sekä kaupungin hyvinvointikertomukseen sisältyvillä mittareilla.

Maaseläntien ja Rukan päiväkotien käynnistyminen on helpottanut päivähoiton ja vuorohoidon järjestämistä.

Valtakunnalliseen Kasteohjelmaan sisällytynyt alueellinen ja seudullinen Lapsen hyvä arki 2-hanke päättyi 31.10.2013. Hankkeen tuloksia ja toimintamalleja juurrutetaan varhaiskasvatuksessa ja lastensuojelussa. Kaupungin lastensuojelu sitoutui vuonna 2014 alkavaan lastensuojelun ja perhetyön kehittämishankkeeseen (Lasten Kaste).

Koulutus

Toiminta-ajatus

Perusopetus

Kuusamon yhtenäisen perusopetuksen tehtävänä on turvata tasapuolinen ja ajanmukainen opetus ja kasvatus sekä vahvistaa edellytyksiä jatkuvaan itsensä kehittämiseen. Perusopetus toimii yhteistyössä kotien ja eri yhteistyötahojen kanssa.

Alppikoulu

Kuusamon alppiihdon koulutus- ja valmennuskeskuksen, Rukan alppikoulun tavoitteena on yhdistää koulunkäynti ja alppilajien huipputalennus.

Lukio

Lukio on jatkuvasti uudistuva oppimiskeskus, jossa kasvaa monipuolisesti sivistyneitä nuoria ja aikuisia.

Musiikkiopisto

Musiikkiopiston toiminta-ajatuksena on tarjota lapsille ja nuorille laadukasta ja monipuolista musiikkitaiteen perusopetusta ja tukea alueen asukkaiden musiikin harrastamista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaikki peruskoulun päättäneet hakivat toisen asteen koulutukseen.

Koulut osallistuivat valtakunnalliseen kouluterveyskyselyyn.

Kuusamon keskustaajaman peruskoulurakenne hyväksyttiin valtuustossa syksyllä ja toiminta käynnistyy lukuvuoden 2014 - 2015 alussa.

Opetussuunnitelmauudistus työ on käynnistetty. Uusi opetussuunnitelma astuu voimaan vuonna 2016.

Koulutoimi haki aktiivisesti erilaisia hankerahoja mm. opetusryhmien pienentämiseen, koulutukseen, kansainvälistymiseen ja peruskoululaisten kerho- ja liikuntatoimintaan.

Toiminta-ajatus

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut tuottaa laatua ja hyvinvointia elämään ja vapaa-aikaan tarjoamalla väestölle henkisiä virikkeitä ja tukemalla niiden saantia. Kulttuuripalvelut edistää taiteen harjoittamista ja harrastamista, paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista sekä tasavertaista pääsyä tiedon lähteille yhteistyössä Koillis-Suomen alueen kuntien kanssa.

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut tuottaa laatua ja hyvinvointia lasten, nuorten, työikäisten ja ikääntyvien ja erityisryhmien elämään yhteistyössä Koillis-Suomen alueen kuntien kanssa tarjoamalla asiakaslähtöisiä ja monipuolisia palveluja ja huolehtimalla tarvittavasta liikuntapaikkarakentamisesta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kirjastossa valmistauduttiin luontokuvataulujen lainaukseen, vaikkei hankerahoitusta saatukaan. Sen sijaan maakunnalliseen Mereltä tuntuureille –hankkeeseen saatiin avustus ja palkattiin projektityöntekijä, joka luetteloi ja päivittää verkkoon tuotettua (kirjastovirma.net).

Kulttuuritoimessa on edetty kulttuuriohjelman mukaisesti osallistumalla mm. Reino Rinteen seminaari/muistomerkki-hankkeeseen sekä toteuttamalla Juhani Kinnusen näyttely (osa 2).

Luontokuvakilpailua ei siirretty Hannu Hautala-keskukseen vaan sitä kehitettiin kulttuuritoimen hankkimana ostopalveluna. Kulttuuritoimi on osallistunut kulttuuri/historiakeskuksen suunnitteluun.

Liikuntakeskuksessa oli kävijöitä ennätysmäärä. Ohjatussa liikunnassa ja tapahtumissa kävi 33 482 henkilöä.

Liikuntakeskukseen valmistui syksyllä trampoliinitila. Tärkein käyttäjäryhmä on Alppikoulun freestyleryhmä. Uutena liikuntatuotteena aloitettiin syksyllä BodyBalance -ryhmät.

Sosioekonomisesti heikommassa asemassa oleville tarkoitettu liikuntaneuvonta ja siihen liittyvä sporttikortti (Liikuntakeskuksen kausikortti) aloitettiin tammikuun alusta. Toiminta tavoitti vuoden aikana 85 henkilöä.

Uimaopetuksen ansiosta uimataitoisten osuus kuudesluokkalaisista oli 94,5 %.

Nuorisopalveluiden suunnitellut toiminnalliset painopisteet ovat pääosin toteutuneet ja myös uusia työmenetelmiä on työn alla mm. nuorten verkkoneuvontapalvelun kehittäminen paikkakunnalle.

Nuorisotalo sai Kestävä Vihreä Lippu-tunnustuksen pitkäjänteisestä ja korkeatasoisesta ympäristökasvatustyöstä.

Etsivä nuorisotyö siirtyi nuorisopalveluiden alaisuuteen 1.9.2013. Nuorisotakuun toteuttaminen kulkee mukana kaikissa työtehtävissä.

Osallistava nuorisotalotoiminta ei toteutunut suunnitellussa laajuudessa, mutta osallisuustyö yhteistyössä koulujen kanssa toimi erittäin hyvin.

Yhdyskuntatekniikka

Visio

Yhdyskuntatekniikan toimiala turvaa monimuotoisen, viihtyisän ja turvallisen elinympäristön sekä hyvän toimintaympäristön yritystoiminnalle kaikissa olosuhteissa kustannustehokkaalla tavalla.

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntatekniikan lautakunnan keskeisimpänä tehtävänä on vastata kestävästä kehityksen vaatimusten mukaisesti yhdyskuntasuunnittelusta ja -rakentamisesta niin, että niillä turvataan ja taataan monimuotoinen, viihtyisä ja turvallinen elinympäristö. Lisäksi lautakunta vastaa hyvästä rakentamistavasta ja mm. luonnon monimuotoisuuden turvaavasta ympäristönsuojelusta.

Tuloskortti

Vaikuttavuus ja asiakkuudet

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuosituloite 2013	Toteuma 1.1.–31.12.2013
Hyvät yhteydet ja toimivat verkostot				
Liikenneyhteydet	Lentoliikenteen edellytysten turvaaminen	Päivittäisen asiointiyhteyden luominen Helsinkiin ja kansainvälisen reitin avaaminen	Useiden toimijoiden ja destinaatioiden vakiinnuttaminen Kuusamoon yhteistyössä muiden pohjoisten kenttien kanssa.	
	Rautatieliikenne	Kansallinen periaatepäätös ja linjaus ratayhteyden kunnostamisesta sekä mahdollisen jatkorakentamisen toteuttamisesta	Rautatieliikenteeseen tukeutuvien toimialojen tarveselvitykset mm. metsä-, metalli- ja kaivosteollisuus. Alueelliseen ja kansalliseen tahtotilaan vaikuttaminen.	
	Tieliikenne	Korkeimman luokan runkotieverkko Kuusamoon	Yhteydenpito ELY – liikenneviraston kanssa	Neuvottelu ELY – liikenneviraston kanssa käyty helmikuussa, yhteydenpitoa jatketaan.

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuositavoite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
	Tietoliikenneyhteydet	Kansallisen laajakaistahankkeen toteuttamisen käynnistäminen Kuusamossa	Hankesuunnitelmi en 2014 - 2015 tarkentaminen (Kh:n päätös § 190 / 2009), toteutustavan ja yhteistyökumppani en valinta.	
Kestävä luonnon moninaiskäyttö				
Luontomatkailun ja virkistyskäytön edellytysten turvaaminen	Vesistöjen rehevyys	Rehevöityminen hidastuu, loppuu ja tapahtuu karuuntumista	Ympäristötietoisuuden lisääminen Valvontatoimenpiteet Kuusamon EVO:n toimintalueella sijaitsevien viemäröimättömien rakennusten osalta.	Valvontatoimenpiteet viemäröimättömien rakennusten osalta käynnissä.
Energiatehokkuus ja ilmastonmuutoksen hillitseminen	Hiilidioksidipäästöt	Nykytilanteen kartoitus, energiatehokkuussuunnitelman toimeenpano Uusiutuvan energian käytön selvitys	Energiatehokkuussuunnitelman vahvistaminen Selvityksen laatiminen	Suunnitelmaa laadittiin, vahvistaminen siirtyy vuodelle 2014. Selvitys valmistui.
Jätehuolto	Yhdyskuntajätteen uusiokäyttö	Päätökset kierrätysjärjestelmän periaatteista ja jätteen hyötykäytöstä tehty	Uuden jätelainsäädännön mukaisesti neuvotellaan kaupungin kierrätysjärjestelmän ja yritysten tuottajavastuun mukaisen kierrätysvastuun järjestämisestä Yhdyskuntajätteen toimitukset poltettavaksi aloitettu	Päätös jätteenkuljetusjärjestelmästä tehty. Kuljetussopimusten kattavuus selvitetty (35%). Kuljetusjärjestelmää tarkastellaan uudelleen viimeistään 3/2015. SER-kierrätys alkanut myyjäliikkeissä 05/2013. Yhdyskuntajätteen toimitukset Oulun Ekovoimalaitokselle aloitettu

Kriittiset menestystekijät / Painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 - 2015	Vuosituloite 2013	Toteutuma 1.1.-31.12.2013
Kaivannaistoiminta	Luonnon tasapainon huomioivan kaivannaistoiminnan edistäminen	Kaivostoiminnan sijoittumista ohjaava yleiskaava	Yleiskaavan perusselvitykset kaivostoiminnan sijoittumismahdollisuuksista Kuusamoon aloitetaan	Perusselvitys on valmistunut 30.4.2013.
Luonnonvara-asiakirjan laatiminen		Luonnonvara-asiakirja on valmis	Luonnonvara-asiakirjan laatiminen aloitetaan	Luonnonvarojen yhteiskäytön suunnitelma viimeistelyä vaille valmis, kyselytutkimus valmis.

Henkilöstön aikaansaannoskyky

Kriittiset menestystekijät / painopisteet	Arviointikohde	Tavoitetaso 2013 – 2015	Vuosituloite 2013	Toteutuma 1.1.–31.12.2013
Henkilöstön osaaminen, luovuus ja yrittäjähenkisyys, henkilöstöresurssi	Henkilöstrategia	Tuottavuuden lisääminen	Henkilöstöresurssin tarkoituksenmukainen suuntaaminen Henkilöstöstrategian arviointi	Toimialan kehittämissuunnitelmaa (Navico- työ) jatkettu, ml henkilöstöstrategiset linjaukset.
	Henkilöstökoulutuksen painopisteet	Henkilöstövoimavara-suunnitelmien toteuttamista tukeva täydennyskoulutus	Koulutustarpeiden kartoitus	Koulutustarpeita on selvitetty kehityskeskusteluiden osana.
Työkyvystään ja uudistumistaan huolehtiva henkilöstö	Työhyvinvointiohjelman toteutuminen ja sairauspoissaolot	Sairauspoissaolosten laskeva kehitys	Sairauspoissaoloja vähemmän kuin vuonna 2012	Sairauspoissaolot ovat vähentyneet 1961 pv (63 %) vuoden 2012 tasoon verrattuna.
Osallistava johtamiskulttuuri	Yhteistoimintajärjestelmien toimivuus Kehityskeskustelut	Hyvän työviihtyvyyden ja tuloksellisuuden ylläpitäminen Kehityskeskustelujen toteutuminen 100 %	Työilmapiirikartoitus Kehityskeskustelut toteutuvat 80 %:sesti	Kartoitus on tehty. Työilmapiiri on hyvä. Kehityskeskustelut toteutuneet 50 %:sti.

Toimialajohtajan katsaus

Vuosi 2013 toteutui toiminnallisten tavoitteiden, painopisteiden sekä talouden osalta kokonaisuutena arvioituna hyvin yhdyskuntatekniikan toimialalla. Sitovan toimintakatteen toteutuma on 74 %, eli alitusta on 211 763 euroa. Toimintatuottoja kertyi 0,48 % ennustettua enemmän, ja toimintamenoja 0,29 % ennustetta vähemmän.

Tilinpäätösennusteiden taustaoletus (talousosaston ohje) jaksotettujen palkka- ja sivukulujen toteutumisesta vuoden 2012 tilinpäätöksen tasolla ei toteutunut, vaan pienentyi noin 190 000 euroa. Toimialan omiin laskelmiin perustuvat osat ennusteesta pitivät hyvin paikkansa. Toimialalle myönnetyn lisämäärärahan perusteena olleet lisämenot toteutuivat n. 90 %:sti. Voidaan sanoa, että toimialalla tehdyt talouden sopeuttamistoimenpiteet olivat riittäviä.

Alueurakan uudelleen kilpailuttaminen kesken sopimuskauden lisäsi toimialan käyttötalouden kustannuksia. Talvikauden 2013 – 2014 työt on kilpailutettiin ELY-keskuksen toimesta, jonka perusteella sopimus vahvistettiin Destian kanssa. Kustannusten lisäykseksi on arvioitu yhteensä noin 120 000 euroa.

Myös poltettavan jätteen kuljettamiseksi valittiin uusi palveluntarjoaja 15.9.2013 alkaen alkuperäisen yrityksen irtisanottua sopimuksensa. Muutoksella ei ollut vaikutuksia toimintakatteeseen eikä asiakkailta perittäviin jätteenkäsittelymaksuihin. Kuusamossa jatketaan toistaiseksi kiinteistön haltijan järjestämää jätteen kuljetusta. Tähän liittyen tarkasteltiin kuljetussopimusten kattavuutta, koska jätelaissa edellytetään, että kaikki kiinteistöt ovat jätteenkuljetusjärjestelmän piirissä. Sopimusten kattavuutta on pidettävä huolestuttavan alhaisena. Tästä syystä valvonta-toimenpiteitä on päätetty tehostaa vuoden 2014 aikana.

Toimiala käynnisti luonnonvara-suunnitelman laatimisen, yleiskaavan päivitystyön perusselvityksen. Työ valmistui viimeistelyjä vaille valmiiksi vuoden 2013 loppuun mennessä.

Yhteistyö Kuusamon Vuokratalojen kanssa toteutui lokakuussa tehtyjen välitarkasteluiden jälkeen suunnitellusti, myös taloudellisessa mielessä. Palaute palvelun laadusta on ollut erittäin positiivista. Yhteistyösopimus on uusittu joulukuussa 2013 toistaiseksi voimassa olevana.

Toimialan uudistettu organisaatio on saatu toimimaan suunnitellulla tavalla. Palvelutuotannossa ei ole ollut havaittavia ongelmia yksikkömäärän vähennyttä. Tarkistamisia tehdään edelleen mm henkilöresurssien kohdentamisen suhteen. Henkilöstön lisäykseen ei ole realistisia mahdollisuuksia ilman lisärahoitusta.

Toimialalla on tarkistettu käytäntöjä (mm suorahankinta) omana työnä laaditun sisäisen valvonnan raportin perusteella. Kokonaisuutena toimialan prosessien toimivuuteen voi olla pääosin tyytyväinen. Sisäisen tarkastuksen menettelyä jatketaan.

Sairauspoissaolojen määrän kehitys on jatkunut suotuisana - poissaolojen määrä on laskenut 1961 kalenteripäivää (1359 työpäivää), eli noin 63 %. Työhyvinvointi on todettu hyväksi. Kehityskeskusteluiden toteutumisaste ei ole vielä täysin tyydyttävällä tasolla.

Painopisteiden toteutuminen

1. Toimialan kehittämissuunnitelman laatiminen

- Muuttunut organisaatorakenne, maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue ja vuokrataloyhtiön kiinteistöjen kunnossapidon järjestelyt
- vuokrataloyhtiön kanssa aloitetun yhteistyön menettelytavat ovat selkiintyneet, uusi sopimus tehty toistaiseksi voimassaolevana

- Eläköitymiseen ennakoiminen ja henkilöstövoimavarasuunnitelman laatiminen
- tavoitteena on saattaa työ hyväksymismenettelyyn vuoden 2014 alussa.

2. Kestävä luonnon moninaiskäyttö tuloskortin tavoittein

- Taajamametsien hoitotyö
- taajamametsiä on hoidettu määrärahojen puitteissa

- Jätehuolto: jätteenkuljetusjärjestelmän tarkastelu, polttokelpoisen jätteen hyödyntäminen
- jätteenkuljetusjärjestelmästä on tehty päätös, polttokelpoista jätettä hyödynnetään
- kuljetussopimusten kattavuus on selvitetty

- Energiantehokkuusohjelman toteuttaminen mm. kiinteistöillä suoritettavilla energiakatselmuksilla ja EE-sopimuksen kautta tehtävin teknisin muutoksin sekä katuvalaistuksen elohopealamppujen vaihtamisella
- energiakatselmuksia on tehty kuudessa kiinteistössä, toimenpiteitä on tehty määrärahojen puitteissa
- uusiutuvan energian kuntakatselmus valmistui joulukuussa 2013
- katuvalaistuksen elohopealamppujen muutos on edennyt suunnitellusti

3. Kiinteistöstrategian toteuttaminen

- Kiinteistö- ja toimitilastrategiaan liittyvien töiden jatkaminen (tilojen käytön tehostaminen) : Lapinväylän päiväkodin ja Vasaraperän koulun kauppa tehtiin tammikuussa, teollisuushalli 2/ rak.2 kauppa tehtiin lokakuussa ja Rukan vanhan paloaseman kauppa tehtiin marraskuussa.

4. Investointiohjelman toteuttaminen

- Investointiohjelma on toteutunut 95 %:sti. Toimialan irtaimistomäärärahan toteutuma on 52,9 %, omaisuuden kunnossapito ja kehittäminen 93,2 %, perusinfrastruktuuri 103,2 %, matkailua tukevat ja muut investoinnit 58,5 %. Omaisuuden hankinnan määräraha ylittyi 1,4 %, käyttöomaisuuden myynti toteutui 87,9 %.

5. Rakennusjärjestyksen uudistaminen

- luonnos oli valmisteilla vuodenvaihteeseen mennessä

6. Uusi lautakunta aloitti toimintansa 30.1.2013. Yleiskatsaus tulosalueiden toimintaan on annettu lautakunnan kokouksen yhteydessä ,ja varsinainen koulutus koulutus- ja kokousmatkalla Louhen piiriin 12.6 – 14.6.2013. Tie ja ympäristöjaostolle on järjestetty koulutusta huhtikuussa.

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2013 (muutettu)	TP 2013
Henkilöstö lkm	116	128 (sis vakit+sij+ma)
Toimintamenot euroa/asukas	1143	1191

Hallinto ja talous

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntatekniikan lautakunnan tehtävänä on linjata yhdyskuntatekniikan toimialan kehittämistä. Yhdyskuntatekniikka vastaa lainsäädännön ja kaupungin hallintosäännön määrittämästä päätöksenteosta ja johtaa yhdyskuntatekniikan toimialaa.

Hallinto ja talous osiosta ei ole muodostettu omaa tulosaluettaan, vaan organisatorisesti resurssit ovat suoraan lautakunnan ja toimialajohtajan alaisuudessa. Talouden suunnittelu, seuranta ja ohjaaminen, toimialan yleishallinto sekä sisäinen valvonta ovat ”hallinnon ja talouden” keskeisiä tehtäväkokonaisuuksia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sisäisen valvonnan raportin perusteella (tehtyjä hankintoja, työmatkustusta sekä niihin liittyvien ohjeiden ja määräysten noudattamista) toimialan prosesseihin tehtiin hienoisia tarkennuksia. Sisäisen tarkastuksen menettelyä tullaan jatkamaan. Toimialan Navico –kehittämissuunnitelman laatimista jatkettiin kaikilla tulosalueilla.

Hallinnon ja talouden henkilöresursseja kohdentui aiempaa enemmän mm saatavien valvontaan ja perintään liittyvissä tehtävissä yhteistyössä talousosaston kanssa. Saatavien kokonaismäärä on saatu pienentymään.

Sitovan toimintakatteen toteutuma-aste on 100 %. Toimintakulut ovat olleet yhteensä 1 755 562 euroa, joka on 110 euroa/asukas (muutettu TA 2013 108 euroa/asukas). Toimintakulut ovat pienentyneet edellisvuodesta (4,2 %) 77 756 euroa.

Asukasta kohden lasketut toteutuneet toimintamenot ovat alkuperäistä talousarviota suuremmat lähinnä Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen sopimuksen mukaisen kuntaosuuden sekä eläkemenoperusteisen Kuel – maksun lisäyksistä, jotka huomioitiin toimialalle myönnettyssä lisämäärärahasa (KV 9.12.2013, § 80).

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden euromääräiset vaikutukset:

1. Henkilöstö: resurssit ovat pienentyneet vuonna 2013 yhteensä yhden (1) henkilötyövuoden verran. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet, eikä sijaisia ole tarvinnut palkata. Henkilöstökulut ovat pienentyneet edellisvuoteen verrattuna 8,6 % (51 137 euroa). Henkilöstöön ja luottamushenkilöihin liittyvien sekä matka- ja koulutuskustannusten osalta on saatu noin 4 000 euroa nettosäästöt muutettuun talousarvioon verrattuna.

2. Ostopalvelut: kasvanut edellisvuoteen verrattuna nettona 2,5 % (28 233 euroa), mm. palo- ja pelastustoimen yhteistoiminta-osuuksien kasvua. Valtaosa ostopalveluista perustuu sopimuksiin.

3. Avustukset: vesihuoltoavustuksia maksettiin 10 683 euroa (33,4 %), vain Sänkikankaan jätevesiosuuskunnan hanke esitettiin maksatusta varten. Säästöä syntyi 21 317 euroa.

4. Tulopohjan vahvistaminen: tulopohjan vahvistamiseen ei ollut käytännössä mahdollisuuksia. Ulkoisia toimintatuottoja kertyi hyvin vähän ja satunnaisesti.

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2013 (muutettu)	TP 2013
Henkilöstö lkm	13,5	8
Toimintamenot euroa/asukas	108	110

Maankäyttö ja rakennusvalvonta

Toiminta-ajatus

Maankäyttöpolitiikan avulla suunnitellaan (kaavoitus) kaupungin eri toimintojen mukaiset maankäyttöratkaisut perustuen ajantasaiseen paikkatietoon.

Rakennusvalvonnan tavoitteena on järjestää rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2013 aikana kaavahankkeita on hyväksytty kolme asemakaavan muutosta sekä neljä ranta-asemakaavan muutosta ja laajennusta.

Lainvoiman on saanut kolme asemakaavaa ja neljä ranta-asemakaavaa. Vuosien 2013-2014 vaihteessa vireillä on useita asemakaavoja (16 kpl) ja ranta-asemakaava-hankkeita (11 kpl) sekä osayleiskaavoja (3 kpl).

Suunnittelutarveratkaisuja on tehty 21 kpl, poikkeamispäätöksiä 26 kpl sekä poikkeamislausuntoja on annettu Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen päätöstä varten 37 kpl.

Rakennuslupien kokonaismäärä on jäänyt 16,5 % edellisvuotta pienemmäksi (301 / 251). Toimenpidelupien määrä on kasvanut 21,8 % edellisvuodesta (101 / 123). Rakennus- ja toimenpidelupien määrä on laskenut 7,0 % edellisvuodesta (402 / 374). Rakennustarkastajien käsittelemien ilmoitusten ja lupin kokonaismäärä on jäänyt 1,2 % edellisvuotta pienemmäksi (559 / 566).

Rakennusten kerrosala on 48 % pienempi kuin edellisvuonna (41075 / 21348), johtuen isojen rakennusten lupin reilusta vähenemisestä. Asuinrakennusten rakennuslupien määrä on pienentynyt 45,5 %:lla edellisvuoteen verrattuna. Pientalojen rakennuslupia on haettu 9 kpl vähemmän. Vapaa-ajan rakennusten lupamäärä on laskenut 21 kpl. Teollisuus- ja varistorakennusten rakennuksien haettu lupamäärä on kasvanut edellisvuoteen verrattuna 3 kpl, ollen nyt 10 kpl.

Rakennustarkastajien suorittamien aloituskokousten ja tarkastusten määrä kasvoi 3,9 % (1150 / 1195). Tilastosta puuttuu korjausavustusten maksatuksista ja puiden kaadoista johtuneet katselmukset rakennuspaikoilla n 100 kpl. Kaikki katselmukset vuonna 2013 noin 1300 kpl

Edellä mainituista syistä rakennusvalvontamaksujen kertymä laski edellisvuoden tasosta (-11,4 % eli 33 760 euroa), vaikka taksoja korotettiin selvästi. Ero edellisvuoden kertymään kasvoi toisella vuosikolmanneksella.

Rakennusjärjestyksen uudistamiseen tähtäävää työ on aloitettu. Luonnosta ei saatu valmiiksi vuodenvaihteeseen mennessä. Lopullinen hyväksyminen siirtyi vuoden 2014 puolelle.

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden euromääräiset vaikutukset:

1. Henkilöstö: resurssit ovat säilyneet mennessä edellisvuoden tasolla. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet. Määräaikaisia palkattiin paikkaamaan vain vanhempainvapaita ja vuosiloman aikaisia resurssivajauksia. Henkilöstökustannukset laskivat edellisvuoteen verrattuna 6 % (lasku 36 363 euroa). Matkustus- ja koulutuskustannukset ovat lähes edellisvuoden tasolla.

2. Ostopalvelut: palveluiden ostot ovat kasvaneet edellisvuoteen verrattuna noin 63,5 % (96 838 euroa). Kasvusta suurin osa on asiantuntijapalveluiden ostoja, jotka selittyvät valtuuston päätöksellä lisämäärärahan saaneista kaavahankkeista ja luonnonvarasuunnitelman laatimisen käynnistämisestä aiheutuneista kustannuksista. Muilta osin ostopalveluiden hankintaan käytetty määräraha on jokseenkin edellisvuoden tasolla. Hankintoja on jo priorisoitu muiden kaavahankkeitten osalta, jolla on voitu hillitä kustannusten kasvua.

3. Tulopohjan vahvistaminen: tulopohjan vahvistamiseen ei tulosalueella ole ollut käytännössä mahdollisuuksia, koska ulkoisista toimintatuotoista valtaosa on riippuvainen yleisestä talouden suhdanteesta. Tulopohjan vahvistamiseksi talousarviovuodelle on tehty tasokorotus taksoihin ja maksuihin, joista huolimatta toimintatuotot jäivät n 8 % (29 542 euroa) budjetoidusta.

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2013 (muutettu)	TP 2013
Henkilöstö lkm	7,5	13
Toimintamenot euroa/asukas	52	53

Ympäristö

Toiminta-ajatus

Tulosalue tuottaa yhteistyösopimuksen mukaisesti ympäristöterveydenhuollon (terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) ja ympäristönsuojelun palvelut Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kuntien alueella.

Ympäristö- tulosalue ja ympäristöjaosto toimivat lakisäätöisenä lupa- ja valvontaviranomaisena muun muassa elintarvikevalvonnan, eläinsuojelun, eläintautivalvonnan, jätelain, kemikaalivalvonnan, maastoliikennelain, terveydensuojelun, kuluttajaturvallisuuden, tupakkalain, vesilain ja ympäristönsuojelun osa-alueilla.

Tulosalue tuottaa ympäristön kehittämiseen liittyviä palveluita.

Maaseutuhallinnon tulosityksikkö tuottaa lakisäätöiset maaseutuelinkeinoviranomaisen palvelut ja osallistuu maaseudun kehittämistoimintaan.

Toiminnan tavoitteena on turvata eläinten hyvinvointi, turvalliset elintarvikkeet ja kuluttajapalvelut sekä terveellinen, turvallinen, viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2013 alusta käynnistyi Kuusamon, Posion ja Taivalkosken maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen ensimmäinen toimintavuosi. Toiminta on lähtenyt käyntiin kohtuullisesti. Tietotekniikan ja yhteyksien kanssa on ollut ongelmia, jotka on kuitenkin saatu pääosin ratkottua.

Tukihakemuksia on otettu vastaan vuoden aikana 3222 kpl koko yhteistoiminta-alueella (Kuusamo 1717, Posio 939 ja Taivalkoski 566). Yhteistoimintasopimuksen mukaisten viranomaistoimintojen lisäksi on maksettu käyttösuunnitelman mukaisesti Kuusamon osalta tukea (toteutuma 41,8 %) mm. maksulliseen lomitukseen, eläinlääkinnän matkasubventioon ja maatilojen sukupolvenvaihdoksiin. Vuoden aikana jätetyt lomakkeet ja hakemukset on saatu tallennettua, tarkastettua ja valmisteltua maksatuksia varten. Tukien ja korvausten maksatus on sujunut ongelmitta maaseutuviraston asettaman aikataulun mukaisesti.

Nettisivuja on uudistettu ja ajantasaistettu.

Terveysvalvonnassa keskityttiin Oiva- valvontatietojärjestelmän käyttöönottoon.

Yhteistoiminta-alueen kuntien yhteiseen ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan liittyvä valvontakohteiden riskinarviointi on aloitettu valvontakohteiden kartoittamisella.

Metsäpuro - hanke on päätynyt vuodenvaihteessa. Kyse on Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskuksen, Taivalkosken kunnan, Pudasjärven kaupungin, Metsähallituksen, kuusamolaisten kalastuskuntien ja Kuusamon kaupungin yhteishankkeesta. Hanke ja on edennyt suunnitellusti.

Raportointiaikana jatkettiin vesihuoltolaissa määritellyn kiinteistöjen vesijohto- ja viemäriverkostoon liittymisvelvollisuuden valvontatoimenpiteitä. Valvonta perustuu kaupunginvaltuuston päätökseen Kuusamon energia- ja vesiosuuskunnan toiminta-alueen vahvistamisesta.

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden euromääräiset vaikutukset:

1. Henkilöstö: tulosalueen henkilöstöresurssit ovat lisääntyneet maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen myötä 5 henkilötyövuotta, muilta osin säilyneet edellisvuoden tasolla. Lisäksi tulosalueen kuluksi kirjattiin oikeuden päätöksellä entiselle työntekijälle maksettu korvaus. Kustannukset ovat nousseet lähes 20 % (212 405 euroa). Varsinaisiin säästöjä tulosalueella ei ole syntynyt.
2. Ostopalvelut: palveluiden ostot ovat kasvaneet edellisvuoteen verrattuna 6,5 % (10 847 euroa). Kasvusta suurin osa selittyy mm sisäisellä atk- ja taloushallinnon palveluiden lisäyksellä yhteistoiminta-alueen laajennuttua. Säästöjä ei ole juuri syntynyt.
3. Tulopohjan vahvistaminen: tulopohjaa on vahvistanut mm maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen liittyvät myyntitulot. Toimintakate on kokonaisuutena kasvanut tulopohjan 183 132 euron lisäyksestä huolimatta.

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2013 (muutettu)	TP 2013
Henkilöstön lkm	19	23
Tarkastukset	700	760
Hoidetut eläimet	14000	12902 (sis. porot 2238)
Toimintamenot euroa/asukas	94	102

Kiinteistö

Toiminta-ajatus

Kiinteistötulosalue huolehtii omistajana kaikista niistä asiakokonaisuuksista, joilla saavutetaan rakennusten ja kiinteistöjen mahdollisimman tehokas, taloudellinen, turvallinen ja tuottava käyttö koko rakennuksen ja kiinteistön elinkaaren aikana.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistö tulosalue on koko toimialan talouden kannalta ratkaisevan tärkeä tulosalue. Talousarvion toteutuma osoittaa, että tulosalueen toimintatuotoissa oli vuonna 2013 kasvua lähes 11 % (etenkin myyntituotot) – 1 369 778 euroa. Toimintamenot ovat puolestaan kasvaneet vain vajaan 1 %, eli 86 204 euroa. Positiivinen toimintakate on kasvanut noin 20 % (946 461 euroa), ja ylitti budjetoidun 7,1 % (376 142 euroa). Valmistus omaan käyttöön pieneni lähes 44 % edellisvuoteen verrattuna (337 113 euroa), budjetoituun verrattuna ylitystä lähes 5 % (19 518 euroa).

Toimialan kehittämisen suunnitelmaa (Navico) on työstetty eteenpäin mm. tulosalueen henkilöstövoimavarasuunnitelman laatimisella. Lisäksi on keskusteltu ostopalvelun ja oman tuotannon linjauksista. Valmiussuunnitelman laatimista on jatkettu yhdessä muiden toimialojen kanssa.

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratilojen kanssa vuoden alussa alkanut yhteistyö on sujunut hyvin. Toimintatapoja kehitettiin säännöllisesti pidetyissä palaverissa ja myös muiden yhteistyömuotojen mahdollisuuksia kartoitettiin (mm. pihojen konelumityöt, kiinteistöpäivystys). Joulukuussa allekirjoitettiin kunnossapito/korjauspalveluiden toistaiseksi voimassaoleva sopimus. Ko. palveluita tuottaneet henkilöt (kaksi) vakinaistetaan vuoden 2014 alkupuolella.

Yritystiloissa vuokrausaste on lähes 100 %. Postin kiinteistön tilojen vuokraamista on jatkettu koko vuoden. Vasaraperän koulun ja Lapinväylän päiväkodin kauppa tehtiin tammikuussa, teollisuushalli II / rakennus 2 myytiin lokakuussa ja Rukan vanha paloautotalli marraskuussa. Petäjäisen toimistorakennus sekä TK:n pihasta vanha kotihoidon toimitilarakennus purettiin kesällä.

Kuntien energiaohjelman (KEO) mukaisen kiinteistöjen energiatehokkuussuunnitelman laatimista jatketaan. Kiinteistöjen energiatehokkuutta parannetaan tekemällä teknisiä muutoksia ja kiinteistöautomaation. Energiakatselmuksat kuuden kiinteistön (n.70.000 m³) osalta valmistuivat heinäkuussa.

EE-sopimuksen koko vuoden raportti osoitti, että säästöä on tullut lämmön ja sähkön osalta vertailuvuoteen verrattuna reilu 4.100 MWh, Vettä oli säästynyt vertailuvuoteen verrattuna reilu 4.139 m³. Yhteensä säästöä vertailuvuoteen verrattuna tuli noin 190.000 euroa.

Uusiutuvan energian kuntakatselmus valmistui joulukuussa.

Kunnossapitoa on tehty mm. terveyskeskuksessa, paloasemalla, Porkkatörmän palvelutalossa, KeVa-keskuksessa, kaupungintalolla ja kouluilla.

Investointiohjelman toteutuma-aste 95 %. Suurimpia hankkeita:

- Kotihoidon tilojen ulkopuoliset työt valmistuvat syyskuussa
- Terveyskeskuksen päärakennuksen paloilmoitinjärjestelmä saneeraus valmistui vuoden vaihteessa
- Rukan uusi paloasema otettiin käyttöön heinäkuussa
- Nilon koulun näyttämösalisiiven peruskorjauksen ja yläkoulun laajennuksen suunnitelmat hyväksyttiin lautakunnassa elokuussa. Työt aloitettiin marraskuussa.
- Tolpanniemen koulun lähiliikuntapaikka valmistui kesällä
- Teollisuushalli II rakennus 1:seen kuntouttavan työtoiminnan käyttöön remontoitujen tilat otettiin käyttöön joulukuun alussa
- Nuorisotalon vesikaton peruskorjaus valmistui heinäkuussa
- Nuorisokeskus Oivangin saunarakennuksen suunnittelu aloitettiin joulukuussa, suunnitelmat tulevat hyväksyntään 3-4/2014
- Uimahallin suunnittelua tehtiin alkuvuoden aikana, OKM:n rahoitussuunnitelmassa hanke on merkitty avustettavaksi ja aloitettavaksi 2015
- Kirjaston sisäänkäynnin esteettömyyden ja katoksen suunnitelmat tulevat hyväksyntään 2-3/2014

Rakennuttajatehtäviä hoidetaan Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen Nuottatien kerrostalokohteessa sekä Uunikulman päiväkodin saneerauskohteessa (jälkityöt) ja ARA- avustuksen saaneessa tehostetun palveluasumisen yksikössä.

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden euromääräiset vaikutukset kiinteistö tulosalueella:

1. Henkilöstö: määräaikaista henkilöstöä on ollut palkattuna 7 henkilötyövuoden verran vähemmän kuin edellisenä vuotena investointiohjelmassa tehdyistä muutoksista (kohteet ja toteutustapa) johtuen. Säästöä on 13 % (331 202 euroa) edellisvuoden toteutumaan verrattuna, muutetun talousarvion mukaiseen määrärahaan verrattuna 53 227 euroa. Matka- ja koulutuskustannukset ovat ylittäneet määrärahan 11 280 eurolla, eli toteutuivat edellisvuoden tasolla.

2. Ostopalvelut: ostopalveluiden toteutuma on kasvanut edellisvuoteen verrattuna 7,5 % (301 375 euroa). Energiassa on tullut säästöä vertailuvuoteen (2009) verrattuna yhteensä n. 100.000 euroa. Toteutuma osoittaa energiakustannusten (siirto ja energia) nousseen noin 50 000 euroa edellisvuoteen verrattuna (hyvitykset vuonna 2012). Palveluiden ostoihin varattu määräraha ylittyi lähes 6 % (230 189 euroa).

3. Tulopohjan vahvistaminen: tulopohja on vahvistunut edellisvuoteen verrattuna lähes 11 % (mm myyntituotot, uutena mm yhteistyö Kuusamon Vuokratalot Oy:n kanssa 355 521 euroa, sisäiset myyntitulot kasvua 113 401 euroa rakennusten kunnossapidossa ja korjausrakentamisessa, vuokratuotot kasvua 912 187 (maanvuokratuotot siirtyivät maankäyttö ja rakennusvalvonta ta:sta 444 977 euroa)) – yhteensä 1 388 294 euroa. Talousarvioon budjetoidut toimintatuotot ylittivät reilut 3 % (467 814 euroa).

Keskeisimmät tunnusluvut

	TA 2013 (muutettu)	TP 2013
Henkilöstön lkm	47	48
Rakennusten lämmin tilavuus (m3)	507 400	533 800
kylmä tilavuus (m3)	85 700	94 700
Huoneistoneiliöt (htm2)	122 700	130 300
Valm./ostetut/laaj.rak (htm2)	430	426
Poistettut rakennukset (htm2)	9 624	3 759
Toimintamenot euroa/asukas	562	578

Kunnallistekniikka

Toiminta-ajatus

Eri liikennemuotojen (tie, vesi, reitistö, ilma ja tieto) tarpeet tyydyttävä toimiva ja, liikenneturvallinen liikenneväyläverkosto sekä toimivat ulkoliikuntapaikat.

Ympäristön rakentamisella ja hoidolla luodaan kaupunkilaisille ja matkailijoille viihtyisä ja toimiva elinympäristö minimoimalla ympäristöhaitat ja huomioimalla alueen omaleimainen luonto ja sen monikäyttö.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kunnallistekniikan tulosalue on toinen toimialan talouden kannalta kriittinen tulosalue. Kunnallistekniikka Ta kykeni tuottamaan tärkeimmät palvelut ja hankkeet lähes määrärahojen puitteissa. Toimintakate ylittyi 0,6 % (18 039 euroa), vaikka toimintakulut ylittyivätkin lähes 5 %. Suurin rooli on tässä toimintatuottojen kasvulla – ne ylittivät budjetoidun lähes 10 % (194 160 euroa), kasvua edellisvuodesta 0,5 %. Myös valmistus omaan käyttöön toteutui lopulta 17 % budjetoitua suurempana (26 176 euroa).

Tulosalueella on valmisteltu koko toimialan kehittämissuunnitelmaan (Navico) liittyen henkilöstövoimavarasuunnitelmaa. Ostopalvelujen ja oman tuotannon linjauksista sekä vuosille 2014-2019 kilpailutettavan alueurakan laajuudesta on käyty keskusteluja. Ulkoliikuntapaikkojen kunnossapidon toteuttamistavasta on neuvoteltu kasvatuksen ja sivistyksen toimialan kanssa.

Poltettavan jätteen toimittaminen Oulun Ekovoimalaitokselle aloitettiin vuoden alusta. Kilpailutuksen perusteella valitun kuljettajan irtisanottua sopimuksen päättymään 14.9.2013, Transport Savikko Yhtiöt Oy aloitti kuljetukset 15.9.2013.

Jäteasemalle on toimitettu jätettä kuluvan vuoden aikana yht. 13014 tonnia, josta Oulun Energialle on toimitettu 6634 tonnia polttokelpoista jätettä. Loppusijoitettu jätemäärä on 2430 tonnia. Jäteasemalle on rakennettu poltettavan jätteen varastointi- ja kuormauspaikka.

Katujen, yksityisteiden ja reitistöjen kunnossapitotyöt on teetetty osin urakkana ja omana työnä.

Hoidon ja kunnossapidon yhteisalueurakka- sopimus on purettu tilaaja-vastuulain velvoitteisiin liittyneistä syistä. Talvikauden 2013 – 2014 työt on kilpailutettu ns. pikakilpailutuksena ELY- keskuksen toimesta. Palvelusopimus Destia Oy:n kanssa on allekirjoitettu 30.9.2013. Yhteisalueurakan 2014-2019 kilpailutuksen valmistelu on aloitettu 5/ 2013.

Liikuntapaikkarakentamisen suunnitelman tekeminen on jatkunut. Ohjausryhmä on kokoontunut kolme kertaa. Toimialan oma liikuntapaikkaselvitys on valmistunut.

Investointiohjelman mukaiset hankkeet etenevät suunnitellun aikataulun mukaisesti:

- Kirkkosaari - Lahdentaus ponttoonisillan Kirkkosaaren maatumakkeen tehty
- Hiihtostadionintien - Talvijärvenrinteen ja Talvijärven hissien alikulkusilltojen työt ovat valmistuneet 27.11.2013.
- Katuvalaistuksen saneerausurakka vuoden 2013 valmis.
- Yhteishankkeet Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskuksen kanssa. Vt 5:v ja Mt.8692 (Rukatunturintie) liikennejärjestelyt Rukaportin kohdalla. Työ valmis ja vastaanotettu 19.9.2013.

Yksityisteiden parantaminen

- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on myöntänyt valtionavustusta Hietavaaran yksityistien parantamiseen, kohde on valmis.

Liikenneturvallisuuskohteista on toteutettu yhdessä ELY:n kanssa:

- Vt5 – Pajatie risteys, väistötie ja liikenteen jakaja valmis
- Muikkutien ja Vänrikintien risteys, hidaste ja korotettu suojatie valmis.
- Kitkantie, Karhutien risteys, hidaste ja korotettu suojatie valmis.
- Petäjäkankaan reitistöt valmiit,
- Kelantie rakennettu liikennöitävään kuntoon
- vuoden 2013 päällystyskohteet valmiit.
- Saaruan valoladun kunnostus valmis

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden euromääräiset vaikutukset:

1. Henkilöstö: vakituisen henkilöstön määrä on vähentynyt yhdellä, mutta tilalle on palkattu määräaikaista henkilöstöä sekä käytetty osin ostopalvelua. Ylitys 4,4 % (67 181 euroa).
2. Ostopalvelut: palveluiden ostot ovat lisääntyneet odotetusti mm jätteen polton seurauksena. Ylitys 6,5 % (165 475 euroa).
3. Tulopohjan vahvistaminen: tulopohjaa kyettiin vahvistamaan – toimintatuotot ylittivät budjetoidun lähes 10 % (194 160 euroa), kasvua edellisvuodesta 0,5 %.

Keskeiset tunnusluvut

	TA 2013 (muutettu)	TP 2013
Henkilöstön lkm	29	36
Liik.al hoito ilman viheral. euroa/m2	0,42	0,81
Toimintamenot euroa/asukas	326	347
Jätehuoltomenot	1 308 527	1 294 057
Jätehuoltomenot euroa/asukas	80,5	81,1
Toimintakate euroa/asukas	191	195

Investointimäärärahojen ylitykset

Talousarvion investointiosassa kohteille myönnettyt määrärahat ovat irtaimistomäärärahojen osalta toimialakohtaisesti sitovia, rakentamismäärärahojen osalta hankeryhmittäin sitovia. Yli 200 000 euron hankkeiden osalta määrärahat ovat hankekohtaisesti sitovia. Kun hanke ajoittuu useammalle vuodelle, sitovuustasona on hankkeen kokonaiskustannusarvio.

Investointien toteutumisasaste oli 95 %. Määräraha vuodelle 2013 on alittunut 204 310 euroa.

Investointiryhmittäin eriteltynä ylitykset vuoden 2013 talousarvioon ja siihen valtuuston päätöksin tehtyihin muutoksiin nähdén:

1. Irtaimisto

TA13	Toteutuma	Ylitys
-360 000	-395 369	35 369

Yhdyskuntatekniikan toimialan irtaimistomääräraha oli 90 000 euroa, joka alittui 42 403 euroa.

Koko kaupungin irtaimistomäärärahan ylitys – netto 35 369 euroa - aiheutui perusturvan laitehankinnoista (perusturvan määrärahaylitys 107 978 euroa).

2. Kaupungin peruspalvelutuotantoa tukevat investoinnit/ omaisuuden kunnossapito ja kehittäminen

TA13	Toteutuma	Ylitys
-1 430 000	-1 332 912	--

Nilon koulun peruskorjaus (näyttämösalisiipi) ja luokkatilojen laajennus ajoittuu useammalle vuodelle (2013 - 2014), jolloin sitovuustasona on hankkeen kokonaiskustannusarvio. Tämän hetken tiedon mukaan hanke pysyy kustannusarviossaan, vaikka vuodelle 2013 osoitettu määräraha ylittyikin 37 606 euroa.

3. Perusinfrastruktuuri

TA13	Toteutuma	Ylitys
-1 790 000	-1 846 276	56 276

Liikenneväylät ja –alueet sekä yhteishankkeet ylittivät määrärahavarausten 113 734 euroa, koska kaavateiden rakentamiseen varattu määräraha ylittyi 100 282 euroa. Syy tähän on se, että Talvijärventien rakentaminen piti ottaa ylimääräisenä kohteena tehtäväksi, jotta kaupungin ja POPELYn rakennustyöt saatiin sovitettua järkevästi yhdeksi kokonaisuudeksi. Lisäksi on tehty POPELYn päällystysohjelman lisätyönä vuodelle 2014 alun perin toteutettavaksi suunniteltuja kohteita, joista toteutus päätös saatiin tiedoksi kesällä 2013.

Katu- ja aluevalaistuksen muutokseen varattu määräraha ylittyi 12 957 eurolla, koska töiden edetessä on toteutettu sellaisia lisätöitä jotka eivät olleet rahoitusehtojen mukaan tukikelpoisia (25 % tuki vain valaisimien ja –varsien vaihtoon).

Omaisuuden hankinnan määräraha ylittyi 3 403 euroa, johtuen kiinteistönmuodostamis-kustannuksista.

4. Käyttöomaisuuden myynti

TA13	Toteutuma	Tulojen alitus
330 000	290 003	39 997

Vuoden 2013 aikana käyttöomaisuuden myynti ei toteutunut aivan budjetoidulla tavalla. Kauppoja tehtiin mm seuraavista kohteista: Vasaraperän koulun ja Lapinväylän päiväkodin kauppa tehtiin tammikuussa, teollisuushalli II / rakennus 2 myytiin lokakuussa ja Rukan vanha paloautotalli marraskuussa. Lisäksi on myyty useita tontteja.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston tuloslaskelman laatimisesta antaman yleisohjeen mukaan pysyvien vastaavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman muihin toimintatuottoihin ja myyntitappiot kirjataan tuloslaskelman muihin toimintakuluihin.

Ko investointiosan kustannuspaikalle (KP 900000) kirjautuu vain kohteiden kirjanpitoarvo, loput kirjataan kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti (käytännössä KP 100000, yhteiset erät) käyttötalouden puolelle. Talousosasto on kirjannut käyttöomaisuuden myynneistä noin 896 016 euroa myyntivoittoa (kirjanpitoarvon ja myyntihinnan erotus), ja noin 138 573 euroa myyntitappiota. Kaupungin tuloslaskelmaan on tätä kautta kirjattu nettona yhteensä 757 443 euroa myyntivoittoa. Summat sisältävät osakkeet ja osuudet, koneet ja kaluston, maa-alueet sekä rakennusten myynneistä syntyneet erät.

5. Matkailua tukevat ja muut elinkeinopoliittiset investoinnit

TA13	Toteutuma	Ylitys
-160 000	-93 634	--

6. Muut elinkeinopoliittiset investoinnit

TA13	Toteutuma	Ylitys
-820 000	-647 501	--

Rukan kaupunkiympäristön kehittämiseen käytettiin 94 214 euroa enemmän määrärahoja, kuin oli alun perin varattu. Toteutuma on kuitenkin nettona sama (0 euroa) kuin on vahvistetussa talousarviossakin, tehtyjen tuloutusten jälkeen.

Hankeryhmään kuuluvan maanalaisen kevyenliikenteen väylän toteuttaminen maksoi 718 090 euroa (alv 0 %), joka on 57 010 euroa enemmän kuin yhdyskuntatekniikan lautakunnassa 29.5.2013 § 106 hyväksytty kustannusarvio. Ylitys johtuu toteutuksen aikaisista lisä- ja muutostöistä (mm tietoliikenneyhteydet, 20 kv sähkölinjan siirto, lumetuslinjan siirto).

Laskennallisesti eriytetyt yksiköt

Maankäyttösopimusyksikkö

Toiminta-ajatus

Maankäyttösopimusten perusteella tulleiden velvoitteiden ja kaupunkiympäristön kehittäminen maankäyttösopimuksilla tulleilla varoilla. Sopimusten velvoitteet ja varat seurataan kaava-alueittain erikseen; Länsi-Ruka, Ruka, Kirkonkylä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Laskennallisesti eriytetystä maankäyttösopimusyksiköstä tuloutettiin yhteensä 994 213,56 euroa Rukan kaupunkiympäristön kehittämiseen. Talousarviossa hankkeita arvioitiin olevan 900 000 euron edestä.

Suurimpia yksittäisiä toteutettuja kohteita ovat olleet vuoden 2013 aikana mm maanalainen kevyen liikenteen väylä 718 090 euroa, hiihtostadionintie 72 805 euroa ja Rukan ympärysreitti 94 426 euroa.

Rukan pysäköintilaitos

Toiminta-ajatus

Rukan Pysäköintilaitos tarjoaa pysäköintipalveluita Länsi-Rukan kävelykylän asiakkaille, majoitus- ja muille kaupallisille kävijöille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pysäköintilaitokseen on sijoitettu vuokraamalla yläpuolisten kiinteistöjen velvoitepysäköintipaikat.

Laitoksen toteuttajana ja ylläpitäjänä kaupunki järjestää alueen asiakkaille maksullisia pysäköintipalveluita.

Yksikön talous muodostuu hallirakennuksesta, sen ylläpito- ja hoitomenoista, kannen yläpuolisten tonttien 104/4, 104/3, 99/1, 118/2 ja 120/1 (50 %) maanvuokrista, pysäköinti- sekä velvoitepaikkatuloista sekä hallin toteuttamista varten otetuista lainoista ja niiden hoitomenoista.

Pysäköintihallin kävijämäärä oli vuonna 2013 noin 39 000 ajoneuvoa. Toimintakate on parantunut edellisvuodesta 47 804 euroa, joka selittyy jokseenkin vastaavan suuruisella toimintatuottojen lisäyksellä (velvoitepaikkojen ja tonttien vuokrien kasvusta).

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratilat

Asunnot

Yhtiön tehtävänä on rakentaa ja ylläpitää kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja kuntalaisten vuokra-asuntotarpeen tyydyttämiseksi huomioiden taloudelliset ja toiminnalliset vaatimukset.

Yhtiön omistuksessa on 44 kohteessa yhteensä 915 huoneistoa.

Kaikkien kohteiden yhteenlaskettu huoneistoala on 52.220 m².

Toimintakatsaus

Asukkaiden vaihtuvuus on jatkunut edelleen voimakkaana. Noin 41 %:iin yhtiön asunnoista vaihtui vuokralaiset vuoden aikana. Hakijamäärä laski edelliseen vuoteen verrattuna 24 %. Kysynnän kasvu kohdistui kokonaisuudessaan pieniin asuntoihin.

Tyhjien asuntojen määrä lisääntyi edelliseen vuoteen verrattuna. Osa tyhjänä olosta aiheutui Rukalla Uunikulmantien asuntojen remonteista. Asuntojen kysyntä kohdistuu etupäässä pieniin asuntoihin ja isoihin kaksioihin on ollut ajoittain vaikeuksia saada asukkaita.

Kuusamon Vuokratilat on jo usean vuoden ajan suorittanut toimenpiteitä, jotka tähtäävät energian säästöön. Vuoden 2013 aikana jatkettiin Shneider Electric Oy:n kanssa aloitettua energiatehokkuusprojektia. Hanke rahoitetaan energian säästöistä syntyneillä varoilla.

Henkilökunta

Yhtiö hoitaa kaikki hallintoon ja talouteen liittyvät tehtävät omalla henkilöstöllä.

Kiinteistönhoidon osalta huoltoyhtiön käyttö lopetettiin ja tilalle palkattiin kaksi kiinteistöhoitajaa. Toimenpiteellä saatiin n. 120.000 euron säästö.

Kaikki työsuhteet kokoaikaiseksi muutettuna oli taloyhtiön palveluksessa vuoden aikana keskimäärin 16 henkeä.

Korjaus- ja uudisrakennustoiminta

60 paikkaisen tehostetun palveluasumisyksikön osalta ARA hyväksyi lopullisen avustuksen ja korkotukilainan. Työt käynnistettiin kesällä ja kohde valmistuu vuoden 2014 loppuun mennessä. Kohde on työllistänyt kuukausittain 25 – 30 henkeä.

Asuntomarkkinaselvitys

Vuokra-asuntoa haki vuoden 2013 aikana yhteensä 597 ruokakuntaa. Hakijamäärä edelliseen vuoteen verrattuna laski 24 %. Hakijoista 73 % oli yhden hengen talouksia. Nuorten (alle 25 v.) osuus hakijoista oli n. 39 %.

Vaihtuvuus on pysynyt korkeana jo usean vuoden ajan. Vuoden 2013 aikana yhtiön vuokra-asunnoista n. 41 %:iin vaihtui asukkaat.

Taloudesta

Vuoden 2013 liikevaihto oli 5.482.137,33 euroa. Taseen loppusumma n.

36.834.159,21 €.

Keskimääräinen neliövuokra oli 9,33 €/m²/kk.

Lainoja lyhennettiin 2.255.235,47 €. Lyhennykset toteutuivat lainanlyhennysohjelman mukaisesti. Uutta lainaa nostettiin meneillään olevan rakennushankkeen vuoksi 1.314.800 €.

Edelliseen vuoteen verrattuna hoitokulut nousivat 3,5 %:n. Pääosa noususta muodostui vuoden 2012 lopussa valmistuneen Nuottatie 2:n kulujen tulosta ensimmäistä kertaa mukaan hoitokuluihin.

Tilikauden tulos näytti tappiota 20.529,73 €. Tulos muodostettiin tappiolliseksi tekemällä 304.255,61 €:n asuintalovaraus.

Tulevaisuuden toimintanäkymät

Taloyhtiö toimii entistä haasteellisemmassa toimintaympäristössä. Omistusasuntojen lisääntyvä siirtyminen vuokrauskäyttöön lisää paineita oman asuntokannan käyttöasteen pitämiseksi kannattavalla tasolla. Hakijakunnan rakenne on entistä enemmän painottunut yhden hengen talouksiin, mikä lisää pienten asuntojen kysyntää. Nykyinen asuntokanta ei vastaa kaikilta osin kysyntään. Pienistä asunnoista on pula, mutta suurempiin asuntoihin ei välttämättä saada uusia vuokralaisia.

Asuntojen pitäminen kunnossa parantaa niiden vuokrattavuutta ja näin ollen tältä osin voi pienentää tyhjien asuntojen aiheuttamia tulonmenetyksiä. Paikkakunnalta muutetaan pois kuitenkin koko ajan työn ja opiskelun vuoksi. Tehokkain keino käyttöasteen parantamiseen olisikin paikkakunnan myönteinen työpaikkakehitys.

Konserniohjauksen myötä taloyhtiön rakennettavaksi tuli Kuusamon kaupungin perusturvan käyttöön rakennettava 60 paikkainen tehostetun palveluasumisen yksikkö. Hanke on edennyt suunnitellulla tavalla ja sen odotetaan olevan valmis vuoden 2014 loppuun mennessä.

Tyhjien huoneistojen aiheuttamat tulonmenetykset tulevat jatkossakin vaikeuttamaan yhtiön mahdollisuuksia selvitä taloudellisista velvoitteistaan. Kriittisimpiä vuosia ovat seuraavat 3 – 4 vuotta, jonka jälkeen ns. vanhalla aravalainoituksella tuotetut kohteet ovat pääosin velattomia. Tämän jälkeen pääomamenoihin saadaan merkittävää helpotusta, mikä parantaa toimintaedellytyksiä. Kuitenkin jo tässä vaiheessa on päätetty tehdä talouden tervehdyttämissuunnitelma, jossa käydään läpi käytettävissä oleva keinovalikoima tilanteen parantamiseksi.

Ympäristöministeriön tekemän selvityksen mukaan väestöltään vähenevien kuntien tulisi ottaa aktiivinen rooli omistamiensa vuokralojen ylläpidossa. Taloutta parantavina keinoina on esitetty mm. käyttötarkoituksen muutoksia (palvelu- ja senioriasunnot), rakennusten purkamista ja mahdollisesti myymistä. Taloyhtiö on myyntiä lukuun ottamatta käyttänyt jo useiden vuosien ajan edellä mainittuja keinoja käyttöasteen parantamiseksi. Tyhjiä asunnoista huolimatta ympäristöministeriö kehottaa taloyhtiötä peruskorjaamaan asuntonsa ajallaan. Taloyhtiö jatkaa peruskorjausten tekemistä jatkossakin aina siinä vaiheessa kun kohteen vanha lainakanta on maksettu pois.

Toiminnan tunnuslukuja

Toteutunut vuokra	8,74 €/m ² /kk
Toteutunut käyttöaste	91,70 %
Vaihtuvuus	41,00 %
Vuokrasaamiset/tuotot (kaikki)	2,50 %
Vieras pääoma, kaikki	635,27 €/m ²
” ” ”, ARA	253,24 ”
Omavaraisuusaste	4,63 %

Talous

	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Liikevaihto	5 348 385	6 045 870	5 482 137
Liiketoiminnan muut tuotot, (lähinnä hankkeet)			
(Käyttökate) Liikevoitto	1 105 761	1 706 570	998 149
Tilikauden tulos	-217 628	0	-20 529
Oma pääoma	275 293	275 293	254 764
Vieras pääoma	35 573 656	34 696 209	35 201 828

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Henkilöstön lkm	16	16	16
EUR/henkilö	32 495	45 500	44 411
Käyttöaste	92,38	92,00	91,70
Vaihtuvuus	40,80	41,00	41,00
Saamiset/liikevaihto	3,5	3,00	3,09

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy

Yleistä

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n (KSAK) toimialana on yleishyödyllisenä yhteisönä tarjota koulutusta ja valmennuspalveluja sekä elinkeinotoiminnan ja työmarkkinoiden kehittämisspalveluita. Näissä tarkoituksissa se voi ylläpitää aikuiskoulutusta ja kehittämistoimintaa harjoittavia yksiköitä. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa tai hallita kiinteää omaisuutta ja osakkeita.

Yhtiön omistavat Kuusamo, Taivalkoski ja Pudasjärvi. Aikuiskoulutus, elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden kehittämisspalvelut tukevat yhtiön osakaskuntien yhteistä aluekehitystyötä, koulutus- ja elinkeinopolitiikkaa.

KSAK:n perustehtävänä on auttaa asiakasta nostamaan osaamistasoaan ja parantamaan kilpailukykyään koulutuksen, näyttötutkintojen, valmennuspalvelujen sekä työelämän kehittämis- ja palvelutoiminnan keinoin.

Lisäksi yhtiö pyrkii tuottamaan erilaisia innovatiivisia ratkaisuja ja tehokkaita toimintaprosesseja jotka perustuvat työ- ja elinkeinoelämän lähtökohdista syntyvien tarpeiden tyydyttämiseen.

Yhtiössä kehitettyjä koulutus-, valmennus- ja kuntoutuspalveluja tarjotaan ja tuotetaan koko Pohjois-Suomen alueelle.

Koillis-Suomen Aikuiskoulutus Oy:n omistukseen kuuluva tytäryhtiö Koillismaan Yrityspalvelukeskus Oy toimii samassa yhtiökokonaisuudessa.

Yrityspalvelukeskuksen kautta kanavoidaan emoyhtiön osaamista sellaisiin kehittämis- ja asiantuntijatoimeksiantoihin, jotka eivät sisälly meneillään oleviin koulutus- ja kehittämishankkeisiin tai ovat muutoin emoyhtiön toimialueen ulkopuolella. Yhtiön toimijat ovat perustaneet yleishyödyllisen yhdistyksen joka osaltaan tukee yhtiöiden toimintojen kehittämistä sosiaalisen työllistämisen sektorille. Yhtiö täytti Kauppalehden Menestyjä-yritys sertifikaatin kriteerit vuonna 2013. Vain n. 5 % suomalaisista yrityksistä ylittää sertifikaattiin.

Yhtiön liikevaihto v. 2013 oli 2 520 095 €, muutosta edelliseen vuoteen + 20 %. Opiskelijatyöpäiviä kertyi 31 185 otp, kasvua edellisvuoteen 15 %. Toimintavuoden 2013 nettotulos oli 311 148 €.

Vuoden 2013 toiminnalliseen ja taloudelliseen tulokseen vaikuttivat seuraavat seikat

- Tarjouskilpailuissa menestyminen
- Kustannustehokas toiminta
- Peruspalvelujen onnistunut toteutus

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijäistä

Yhtiön toimintaan liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä voidaan mainita seuraavaa:

- Tarjouskilpailussa menestyminen aikuiskoulutusmarkkinoilla
- Valtionosuuksiin liittyvien asioiden rakentuminen ja aikataulutus
- Innovatiivisten palveluratkaisujen markkinoille viennin viivästyminen

Talous

	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Liikevaihto	2 106 757	1 984 000	2 520 095
Liiketoiminnan muut tuotot	647 686	596 000	551 513
(Käyttökate) Liikevoitto	116 178	-1 200	310 738
Tilikauden tulos	116 281	0	311 148
Oma pääoma	2 539 824	2 490 828	2 917 797
Vieras pääoma	518 117	550 000	936 029

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Henkilöstön lkm	24	18	23
Quik ratio	2,5	1,6	3,9
Omavaraisuusaste	86 %	83 %	86 %

Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy

Yleistä

Naturpolis Oy:n strategiana on tarjota alueen toimialojen ja yritysten eri elinkaarivaiheisiin parhaita kokonaisratkaisuja sisältäviä elinkeino- ja aluekehityspalveluita. Toiminnan tavoitteena on yritysten kasvun tukeminen, toimialojen kilpailukyvyyn vahvistaminen ja alueen vetovoiman lisääminen. Yrityskehityspalveluiden tavoitteena on palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen sekä palveluvalikoiman laajentaminen yrityksen eri elinkaarivaiheita tukeviksi. Aluekehityspalveluiden osalta on tavoitteena muodostaa ohjelmallinen kokonaisuus. Aluemarkkinoinnilla parannetaan alueen imagoa, tunnettuutta ja vetovoimaa.

Naturpolis Oy:n 2013 toimintavuoden painopisteitä olivat:

- Osakassopimuksen allekirjoitus 01/2013
- Kehittämistyöryhmän kokoonpano/valinnat 02/2013
- Kehittämisrahaston valmistelu 02/2013
- Pääomituksen valmistelu 02/2013

Naturpolis Oy:n uusi osakassopimus Kuusamon ja Taivalkosken kesken allekirjoitettiin tammikuussa 2013 ja seudullinen kehittämissyöryhmä aloitti toimintansa alkuvuonna 2013.

Operatiivinen toiminta

Yrityskehityspalvelut tuotetaan omistajakunnille sopimus pohjaisesti. Sopimuksissa määritellään palvelujen sisältö, laatu ja määrä. Sopimuksen euromääräinen asukasluvuun suhteutettu kehys mitoitetaan siten, että yrityskehityspalvelujen tarjonta pystytään turvaamaan omistajakuntien alueella kuntien ominaispiirteet huomioiden. Sopimus laaditaan kaksiosaiseksi; elinkeinopoliittinen osio ja elinkeinopalveluosio.

Elinkeinopoliittisella osiolla turvataan yhtiön perustoiminta, luodaan edellytykset elinkeinopoliittisten toimenpiteiden käynnistämiseen ja toteutukseen, edunvalvontaan ja sidosryhmäyhteistyöhön. Sopimuksen piiriin kuuluu myös osakeyhtiön toiminnan johtaminen, hallinnon järjestäminen sekä elinkeinopoliittisten hankkeiden valmistelu.

Elinkeinopalveluosiolla määritellään alueen elinkeinoelämälle tuotettavat yritysneuvontaan, yrityskehitykseen ja alueen markkinointiin liittyvät toimenpiteet ja palvelut. Yhtiö vastasi alueensa yritysneuvonnasta, yritysten kehittämisestä ja imago- ja elinkeinomarkkinoinnista, lukuun ottamatta matkailumarkkinointia. Yhtiö voi tuottaa palvelut yhteistoiminnassa muiden vastaavia palveluja tarjoavien tahojen kanssa.

Yrityskehityspalvelut

Yrityskehityspalveluiden neuvontapalvelut kattoivat kaikki yritystoiminnan elinkaaren mukaiset tehtävät: aloittavat yrittäjät, kasvavat yritykset ja yritysten muutostilanteet. Taivalkoskella neuvontatapaamisia oli 139 kappaletta ja Kuusamossa 315 kappaletta. Yrittäjyyttä suunnittelevia ja/tai aloittaneita yrityksiä oli näistä Taivalkoskella 30 ja Kuusamossa 96.

Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat omistajakuntien Taivalkosken ja Kuusamon lisäksi Oulun kauppakamari, Yritys-Suomi Koillismaa, Taivalkosken elinkeinopoliittinen työryhmä, Taivalkosken Yrittäjät ry, Kuusamon Yrittäjät ry, Koillis-Suomen

Aikuiskoulutus Oy ja Finnvera. Uutena toimintona aloitettiin Kuusamon luottamushenkilö- ja virkamiesjohdon sekä Naturpolis Oy:n edustajien jalkautumiset yrityksiin. Tavoitteena toiminnassa oli elinkeinoelämän ja julkisen sektorin vuorovaikutuksen lisääminen. Vuoden lopulla aloitettiin Barentsin alueen urakkatarjouspyyntöjen välittäminen toimialueen yrityksille. Henkilöresursseina oli kaksi yrityskehittäjää, toinen Kuusamossa ja toinen Taivalkoskella.

Aluekehityspalvelut

Aluekehityspalveluilla on vuonna 2013 vahvistettu seudun kilpailukykyä elinkeinostrategian ja kuntien elinkeinopoliittisten ohjelmien mukaisesti alueen painopistealueisiin kohdistuvilla hankkeilla. Pääsääntöisesti aluekehityspalveluiden tuottamiseen on käytetty EAKR-rahoitusta (Euroopan aluekehitysrahasto) tai Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tukea. Oman hanketoiminnan lisäksi on oltu mukana myös seudullisissa, maakunnallisissa ja valtakunnallisissa hankkeissa, joista on arvioitu olevan hyötyä oman alueemme elinkeinoelämän kehitykselle. Alkuvuonna 2013 valmistuneessa Eurooppa 2014+ Koillis-Suomi raportissa tarkasteltiin kuluneen ohjelmakauden hankkeiden toteutumista sekä näkemyksiä ja tarpeita tulevaan ohjelmakauteen valmistauduttaessa. Raportti tulee toimimaan pohjana vuonna 2014 laadittavalle Koillismaan elinkeinon kehittämishankkeelle, joka kokoaa yhteen kuntien elinkeinopoliittisten ohjelmien ja alueellisen elinkeinostrategian tavoitteet ja toimenpiteet.

Vuoden 2013 aikana käynnistettiin seudullinen kehittämistyöryhmätoiminta ja perustettiin seudullinen kehittämishankkeiden rahoitusrahasto. Seudullinen kehittämistyöryhmä on päätöksentekuelin, joka koordinoi seudun kehittämishankkeita ja päättää Kuusamon ja Taivalkosken osalta hankkeille myönnettävästä kuntarahoituksesta, eli seudullisen kehittämishankkeiden käytöstä. Seudullinen kehittämistyöryhmä kokoontui viisi kertaa vuonna 2013.

Aluekehitystyötä toteutettiin seuraavilla yhtiön hallinnoimilla hankkeilla:

- Eurooppa 2014+ Koillis-Suomi
- Luonnontuote- ja matkailualan kehittämisselvitys
- Kansainvälistyvän matkailuelinkeinon vaikuttavuuden lisääminen matkailu- ja aluekehityksessä Kuusamossa
- Kuusamo Lapland -alueen matkailuviennin koordinoitihanke
- Luonnollisesti läheltä –hanke
- Lentoyhteyksien ja matkanjärjestäjyhteistyön kehittämishanke
- Food&Travel - yleinen kehittämishanke
- Food&Travel -yritysryhmähanke
- SnowWorks –hanke
- Joulushow – Kuusamosta maailmalle –yritysryhmähanke
- Tuottava maaseutu –hanke
- Taivalkosken Innovatiiviset Energiaratkaisut (TIE) -hanke
- Tulevaisuuden bioenergiaratkaisut, TBE
- USVA-hanke
- Kitkan Viisas –brändäyshanke

Muut alueelliset hankkeet, joille kehittämistyöryhmä myönsi rahoitusta vuonna 2013:

- Lapland – the North of Finland imagomarkkinointihanke
- PUULOG-hanke
- SAUMA – Sponsorointi ja alueen markkinointi av-tuotannoissa
- Kaivostoiminnan ja matkailun yhteensovittaminen Koillismaalla

- Oman elämänsä sankari –vaikuttajaverkostohanke
- Matkailun ja hyvinvoinnin kehittäminen seutukaupungeissa
- Viitosväylän esiselvityshanke
- WHITE ROAD – Cross-border Tourism Development in the Northern Finland and the Republic of Karelia
- Pääatalo sodassa -elokuvan rahoitus

Aluemarkkinointi

Taivalkosken kunnalle luotiin Tuhansien tarinoiden Taivalkoski –facebook profiili ja jatkettiin aktiivista tiedottamista Kuusamon Ystävien ja Naturpolis Oy:n facebook-sivustoilla. Alueelliselle www.kuusamoregion –sivustolle työstettiin kaksi uutta tarinaa Taivalkoskelta (Ari Jalava ja Matti Ristinen). Ajankohtaisista asioista tiedotettiin pääasiassa lehdistötiedottein sekä sähköisiä medioita hyödyntämällä.

Julkaistiin yrityspalveluja esittelevä markkinointikirje, jonka kohderyhmänä olivat Taivalkoskella toimivat yritykset. Taivalkosken kaupallisia palveluita markkinoitiin Syötteen alueelle, jonne teetettiin esitteitä sekä suurikokoiset mainostaulut. Projekti toteutettiin yhteistyössä Taivalkosken Yrittäjät ry:n sekä Taivalkosken kunnan kanssa.

Kuusamo Region – sähköinen uutiskirje julkaistiin joka toinen kuukausi. Julkaistiin aluetta ja elinkeinoyhtiön toimintoja esittelevä esite, jonka sähköinen versio on ladattavissa yhtiön sekä omistajakuntien nettisivuilla ja paperiversiota on jaossa kunnissa, yhtiön toimitiloissa sekä yhtiön järjestämissä tilaisuuksissa.

Käynnistettiin keskustelut Kuusamon ja Taivalkosken alueella kuvattavasta Pääatalo-elokuvasta, johon seudullinen kehittämisyöryhmä myönsi alueellisen rahoituksen. Asian valmistelua jatketaan. Järjestettiin lukuisia yrittäjyyteen, matkailuun ja lähiruokaan liittyviä tilaisuuksia, osallistuttiin hankkeiden ohjausryhmätyöskentelyyn ja tehtiin yhtiön hallinnollisia tehtäviä.

Talous

	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Liikevaihto	715 677	634 852	911 131
(lähinnä hankkeet)	920 353	998 331	734 935

(Käyttökate) Liikevoitto	68 793	10 000	9 128
Tilikauden tulos	52 871	0	-2 371

Oma pääoma	80 384	537 212	291 494
Vieras pääoma	761 484	326 000	648 914

Tunnusluvut

	TP 2012	TA 2013	TP 2013
Henkilöstön lkm	15	14	14
Palkat/€ / henkilö	49 989	54 238	55 042
Asiakaskontaktit	732	600	630
Yrityskehitysohj, yritt.	60	60	60

Käyttötalouden toteutumisvertailu

(€)	Talousarvio	Muutos	Ta-yht.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Kaupunginhallitus/Keskushallinto						
Tulot, ulkoiset	716 000		716 000	689 540	26 460	96,3
Tulot, sisäiset	9 326 200		9 326 200	9 545 068	-218 868	102,3
Tulot, yht.	10 042 200		10 042 200	10 234 608	-192 408	101,9
Valm. omaan käyttöön				909	-909	
Menot, ulkoiset	-11 616 000	-245 000	-11 861 000	-11 878 708	17 708	100,1
Menot, sisäiset	-1 501 513		-1 501 513	-1 558 442	56 929	103,8
Menot, yht.	-13 117 513	-245 000	-13 362 513	-13 437 150	74 637	100,6
Toimintajäämä	-3 075 313	-245 000	-3 320 313	-3 201 633	-118 679	96,4
Perusturvalautakunta						
Tulot, ulkoiset	9 430 277		9 430 277	9 711 497	-281 220	103,0
Tulot, sisäiset	70 000		70 000	125 738	-55 738	179,6
Tulot, yht.	9 500 277		9 500 277	9 837 236	-336 959	103,5
Valm. omaan käyttöön				-192	192	
Menot, ulkoiset	-56 170 277	-1 100 000	-57 270 277	-56 930 802	-339 475	99,4
Menot, sisäiset	-6 407 804		-6 407 804	-6 534 860	127 056	102,0
Menot, yht.	-62 578 081	-1 100 000	-63 678 081	-63 465 662	-212 419	99,7
Toimintajäämä	-53 077 804	-1 100 000	-54 177 804	-53 628 619	-549 185	99,0
Kasvatus- ja sivistyslautakunta						
Tulot, ulkoiset	1 688 440		1 688 440	2 222 841	-534 401	131,7
Tulot, sisäiset	72 140		72 140	93 620	-21 480	129,8
Tulot, yht.	1 760 580		1 760 580	2 316 460	-555 880	131,6
Valm. omaan käyttöön						
Menot, ulkoiset	-28 468 440		-28 468 440	-28 210 005	-258 435	99,1
Menot, sisäiset	-8 535 319		-8 535 319	-8 740 719	205 400	102,4
Menot, yht.	-37 003 759		-37 003 759	-36 950 723	-53 036	99,9
Toimintajäämä	-35 243 179		-35 243 179	-34 634 263	-608 916	98,3
Nuorisokeskus Oivanki						
Tulot, ulkoiset	791 000		791 000	1 004 477	-213 477	127,0
Tulot, sisäiset				10 622	-10 622	
Tulot, yht.	791 000		791 000	1 015 099	-224 099	128,3
Valm. omaan käyttöön						
Menot, ulkoiset	-899 000		-899 000	-894 085	-4 915	99,5
Menot, sisäiset	-56 540		-56 540	-62 954	6 414	111,3
Menot, yht.	-955 540		-955 540	-957 039	1 499	100,2
Toimintajäämä	-164 540		-164 540	58 060	-222 600	-35,3

(€)	Talousarvio	Muutos	Ta-yht.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Yhdyskuntatekniikka						
Tulot, ulkoiset	5 093 400		5 093 400	5 291 233	-197 833	103,9
Tulot, sisäiset	12 060 945		12 060 945	12 483 267	-422 322	103,5
Tulot, yht.	17 154 345		17 154 345	17 774 500	-620 155	103,6
Valm. omaan käyttöön	600 000		600 000	633 111	-33 111	105,5
			0			
Menot, ulkoiset	-13 133 400	-373 750	-13 507 150	-13 672 903	165 753	101,2
Menot, sisäiset	-5 028 109		-5 028 109	-5 335 859	307 750	106,1
Menot, yht.	-18 161 509	-373 750	-18 535 259	-19 008 762	473 503	102,6
Toimintakate	-407 164	-373 750	-780 914	-601 151	-179 763	77,0
Maankäyttösopimukset						
Tulot, ulkoiset	180 000		180 000	20 000	160 000	11,1
Tulot, sisäiset						
Tulot, yht.	180 000		180 000	20 000	160 000	11,1
Menot, ulkoiset	-70 000		-70 000	-102	-69 898	0,1
Menot, sisäiset				-10 000	10 000	
Menot, yht.	-70 000		-70 000	-10 102	-59 898	14,4
Toimintakate	110 000		110 000	9 898	100 102	9,0
Rukan pysäköintilaitos						
Tulot, ulkoiset	600 000		600 000	631 791	-31 791	105,3
Tulot, sisäiset						
Tulot, yht.	600 000		600 000	631 791	-31 791	105,3
Menot, ulkoiset	-100 000	-6 250	-106 250	-95 756	-10 494	90,1
Menot, sisäiset				-15 481	15 481	
Menot, yht.	-100 000	-6 250	-106 250	-111 237	4 987	104,7
Toimintakate	500 000	-6 250	493 750	520 554	-26 804	105,4
Yhteiset erät						
Tulot, ulkoiset	188 000		188 000	967 037	-779 037	514,4
Tulot, sisäiset						
Tulot, yht.	188 000		188 000	967 037	-779 037	514,4
Menot, ulkoiset	-30 000		-30 000	-329 608	299 608	1098,7
Menot, sisäiset						
Menot, yht.	-30 000		-30 000	-329 608	299 608	1098,7
Toimintajäämä	158 000		158 000	637 428	-479 428	403,4

(€)	Talousarvio	Muutos	Ta-yht.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
Yhteensä						
Tulot, ulkoiset	18 687 117		18 687 117	20 538 415	-1 851 298	109,9
Tulot, sisäiset	21 529 285		21 529 285	22 258 315	-729 030	103,4
Tulot, yht.	40 216 402		40 216 402	42 796 730	-2 580 328	106,4
Valm. omaan käyttöön	600 000		600 000	633 827	-33 827	105,6
Menot, ulkoiset	-110 487 117	-1 725 000	-112 212 117	-112 011 968	-200 149	99,8
Menot, sisäiset	-21 529 285		-21 529 285	-22 258 315	729 030	103,4
Menot, yht.	-132 016 402	-1 725 000	-133 741 402	-134 270 283	528 881	100,4
Toimintakate/-jäämä	-91 200 000	-1 725 000	-92 925 000	-90 839 726	-2 085 274	97,8

Tuloslaskelman toteutuminen

Ulkoinen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Tilinpäätös	Poikkeama	Tot-%
Toimintatuotot						
Myyntituotot	5 736 753		5 736 753	6 642 719	-905 966	115,8
Maksutuotot	6 458 910		6 458 910	6 221 557	237 353	96,3
Tuet ja avustukset	2 248 364		2 248 364	2 538 517	-290 153	112,9
Vuokratuotot	3 845 390		3 845 390	3 901 882	-56 492	101,5
Muut toimintatuotot	397 700		397 700	1 233 741	-836 041	310,2
Toimintatuotot	18 687 117		18 687 117	20 538 415	-1 851 298	109,9
Valmistus omaan käyttöön	600 000		600 000	633 827	-33 827	105,6
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-41 392 795	-44 000	-41 436 795	-40 817 862	-618 933	98,5
Henkilöstökorvaukset	241 673		241 673	696 468	-454 795	288,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-11 264 163	-39 300	-11 303 463	-11 521 287	217 824	101,9
Muut henkilösivukulut	-2 523 127	-470	-2 523 597	-2 383 666	-139 931	94,5
Henkilöstökulut	-54 938 412	-83 770	-55 022 182	-54 026 346	-995 836	98,2
Palvelujen ostot	-41 665 557	-1 620 650	-43 286 207	-43 946 013	659 806	101,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 106 291	-250	-7 106 541	-7 091 787	-14 754	99,8
Avustukset	-5 334 912		-5 334 912	-5 292 196	-42 716	99,2
Vuokramenot	-1 097 213	-20 330	-1 117 543	-1 036 938	-80 605	92,8
Muut toimintakulut	-344 732		-344 732	-618 688	273 956	179,5
Toimintakulut	-110 487 117	-1 725 000	-112 212 117	-112 011 968	-200 149	99,8
Toimintakate	-91 200 000	-1 725 000	-92 925 000	-90 839 726	-2 085 274	97,8
Verotulot	49 600 000		49 600 000	49 922 942	-322 942	100,7
Valtionosuudet	45 550 000		45 550 000	45 545 252	4 748	100,0
Rahoitustuotot ja kulut						
Korkotuotot	100 000		100 000	65 650	34 350	65,7
Muut rahoitustuotot	670 000		670 000	1 916 340	-1 246 340	286,0
Korkokulut	-710 000		-710 000	-680 540	-29 460	95,9
Muut rahoituskulut	-60 000		-60 000	-78 230	18 230	130,4
Rahoitustuotot ja -kulut	0		0	1 223 220	-1 223 220	100,0
Vuosikate	3 950 000	-1 725 000	2 225 000	5 851 689	-3 626 689	263,0
Poistot ja arvonalentumiset	-4 150 000		-4 150 000	-4 346 982	196 982	104,7
Tilikauden tulos	-200 000	-1 725 000	-1 925 000	1 504 707	-3 429 707	-78,2
Rahastojen vähennys	300 000		300 000	355 391	-55 391	118,5
Tilikauden ylijäämä	100 000	-1 725 000	-1 625 000	1 860 098	-3 485 098	-114,5

Verotulojen ja valtionosuuksien erittely

	Taloussarvio	Taloussarvio- muutokset	Taloussarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot. %
Verotulot	49 600 000		49 600 000	49 922 941,83	322 941,83	100,7
Kunnan tulovero	40 200 000		40 200 000	40 652 388,15	452 388,15	101,1
Kiinteistövero	6 250 000		6 250 000	6 313 351,24	63 351,24	101,0
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 150 000		3 150 000	2 957 202,44	-192 797,56	93,9
Valtionosuudet	45 550 000		45 550 000	45 545 252,00	-4 748,00	100,0
Kunnan peruspalv. vo (ilman tas.)	40 430 000		40 430 000	40 473 669,00	43 669,00	100,1
Verotuloihin perustuva vo	8 600 000		8 600 000	8 650 032,00	50 032,00	100,6
Järjestelmämuutoksen tasaus	-580 000		-580 000	-579 084,00	916,00	99,8
Opetus- ja kultt. valtionosuus	-2 900 000		-2 900 000	-2 999 365,00	-99 365,00	103,4
				Verotettavat ansio- ja pääomatulot	Muutos-%	
	Tulovero-%					
Verovuosi 1998	18,00			142 349 173,61		
Verovuosi 1999	18,00			144 057 046,82	1,20	
Verovuosi 2000	18,00			149 488 972,09	3,80	
Verovuosi 2001	18,00			154 914 859,78	3,63	
Verovuosi 2002	18,00			159 110 334,11	2,71	
Verovuosi 2003	18,00			163 416 300,00	2,71	
Verovuosi 2004	18,00			166 489 206,94	1,88	
Verovuosi 2005	18,00			169 974 705,28	2,09	
Verovuosi 2006	18,75			177 142 526,45	4,22	
Verovuosi 2007	18,75			188 738 742,77	6,55	
Verovuosi 2008	18,75			198 219 982,35	5,02	
Verovuosi 2009	18,75			195 125 866,67	-1,56	
Verovuosi 2010	19,50			195 671 717,95	0,28	
Verovuosi 2011	19,50			199 226 092,31	1,82	
Verovuosi 2012	19,50			202 425 107,69	1,61	
Verovuosi 2013	19,50					
Kiinteistöveroprosentit						
Yleinen	1,10 %					
Vakituinen asuinrakennus	0,50 %					
Muu asuinrakennus	1,10 %					
Voimalaitokset	2,50 %					
Yleishyödylliset yhteisöt	-					
Rakentamaton rakennuspaikka	-					

8.2. Investointiosan toteutuminen

Alla olevassa taulukossa on esitetty yhteenveto investointien toteutumasta, jonka nettomääräinen loppusumma on 4,0 miljoonaa euroa. Nettoinvestointien toteutumaprosentti oli 95,2 muutettuun talousarvioon nähden, joten nettomääräisesti investoinnit toteutuivat hieman alle talousarvion, euromääräinen alitus 204.309,87 euroa.

4.4. Investointiosan toteutumisvertailu

Ulkoinen

	Kustanusarvio (sis. alv)	Edell. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%	Kust.arv käyt. %
INVESTOINNIT									
IRTAIMISTO									
Keskushallinto/ Irtaimisto									
Menot	-37 200		-30 000		-30 000		30 000	0,0	
Tulot									
Nettomeno	-37 200		-30 000		-30 000		-30 000	0,0	
Perusturva/ Irtaimisto									
Menot	-248 000		-200 000		-200 000	-307 978	-107 978	154,0	
Tulot									
Nettomeno	-248 000		-200 000		-200 000	-307 978	-107 978	154,0	
Sivistys/ Irtaimisto									
Menot	-49 600		-40 000		-40 000	-39 794	206	99,5	
Tulot									
Nettomeno	-49 600		-40 000		-40 000	-39 794	206	99,5	
Yhdyskuntateknikka/ Irtaimisto									
Menot	-111 600		-90 000		-90 000	-47 597	42 403	52,9	
Tulot									
Nettomeno	-111 600		-90 000		-90 000	-47 597	42 403	52,9	
IRTAIMISTO									
Menot	-446 400		-360 000		-360 000	-395 369	-35 369	109,8	
Tulot									
Nettomeno	-446 400		-360 000		-360 000	-395 369	-35 369	109,8	

	Kustan- nusrarvio (sis. alv)	Edell. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%	Kust.arv käyt. %
KAUPUNGIN PERUSPALVELU TUOTANTOA TUKEVAT INVESTOINNIT									
OMAISUUDEN KUNNOSSAPITO JA KEHITTÄMINEN									
Terveyskeskuksen piha-alueen kunnostaminen									
Menot	-384 400		-80 000		-80 000	-56 327	23 673	70,4	18
Tulot									
Nettomeno	-384 400		-80 000		-80 000	-56 327	23 673	70,4	18
Terveyskeskuksen tilojen muutokset ja saneeraukset									
Menot	-905 200		-100 000		-100 000	-96 654	3 346	96,7	13
Tulot									
Nettomeno	-905 200		-100 000		-100 000	-96 654	3 346	96,7	13
Uimahallin saneeraus									
Menot	-1 984 000	-75 031	-100 000		-100 000	-68 229	31 771	68,2	9
Tulot	200 000								
Nettomeno	-1 784 000	-75 031	-100 000		-100 000	-68 229	31 771	68,2	10
Nilon koulun peruskorjaus (näyttämösalisiipi, ml. ent tekn.työn tilat)									
Menot	-1 674 000		-400 000		-400 000	-437 606	-37 606	109,4	32
Tulot									
Netto	-1 674 000		-400 000		-400 000	-437 606	-37 606	109,4	32
Nuorisotalon vesikatkon peruskorjaus									
Menot	-124 000		-100 000		-100 000	-40 894	59 106	40,9	41
Tulot									
Netto	-124 000		-100 000		-100 000	-40 894	59 106	40,9	41
Alppikoulun asuntolan muutos kotihoidolle									
Menot	-272 800		-220 000		-220 000	-219 633	367	99,8	100
Tulot									
Nettomeno	-272 800		-220 000		-220 000	-219 633	367	99,8	100
Kiinteistöjen peruskorjaus + takuuajan työt (yhdyskuntatekniikka)									
Menot	-1 773 200		-430 000		-430 000	-434 304	-4 304	101,0	30
Tulot						20 735	20 735		
Nettomeno	-1 773 200		-430 000		-430 000	-413 569	16 431	96,2	29
						-2 911			
						-6 537			
						-5 718			
						-22 242			
						-3 994			
						-4 788			
						-708			
						-5 961			
						-19 159			
						-5 323			
						-8 588			
						-30 215			
						-73 363			
						-29 103			
						-69 934			
						-1 361			
						-6 528			
						-20 426			
						-16 890			
						-2 466			
						-13 050			
						-31 554			
						-9 164			
						-4 286			
						-12 875			
						-6 425			

	Kustanusarvio (sis. alv)	Edell. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%	Kust.arv käyt. %
ELINKENOJEN KEHITYSTÄ TUKEVAT INVESTOINNIT									
Matkailua tukevat investoinnit									
Nuorisokeskus Oivanki									
Menot	-1 364 000	-34 742	-100 000		-100 000	-41 483	58 517	41,5	7
Tulot	770 000	63 000	70 000		70 000				
Nettomeno	-594 000	28 258	-30 000		-30 000	-41 483	-11 483	138,3	3
	Nuorisokeskus Oivanki/piha-alueet					-39 102			
	Nuorisokeskus Oivanki/sauna- ja varastorakennus					-2 381			
Golf-kenttäalueen ulkoilureitit									
Menot	-738 000	-510 808	-80 000		-80 000	-45 328	34 672	56,7	93
Tulot		24 000				23 000			
Nettomeno	-738 000	-486 808	-80 000		-80 000	-22 328	57 672	27,9	86
Reitistöt (yhdyskuntateknikka)									
Menot	-62 000		-50 000		-50 000	-29 824	20 176	59,6	60
Tulot									
Nettomeno	-62 000		-50 000		-50 000	-29 824	20 176	59,6	60
Matkailua tukevat investoinnit yhteensä									
Menot	-2 164 000	-545 550	-230 000		-230 000	-116 634	113 366	50,7	
Tulot	770 000	63 000	70 000		70 000	23 000	-47 000	32,9	
Nettomeno	-1 394 000	-458 550	-160 000		-160 000	-93 634	66 366	58,5	
MUUT ELINKENOPOLIITTISET INVESTOINNIT									
Rukan kaupunkiympäristön kehittäminen									
Menot	-1 116 000		-900 000		-900 000	-994 214	-94 214	110,5	110
Tulot	1 116 000		900 000		900 000	994 214	94 214	110,5	110
Nettomeno	0		0		0	0			
	Saaruan LP-alue					0			
	Muut Rukan alueen liikennejärjestelyt					0			
	Länsi-Ruka					0			
	Maankäyttösop. Rakennettavat Rukan tiet					0			
Rukan paloaseman rakentaminen									
Menot	-1 162 350	-300 651	-600 000		-600 000	-603 722	101	100,6	96
Tulot	350 000		280 000		280 000	350 000			124
Nettomeno	-812 350	-300 651	-320 000		-320 000	-253 722	79	79,3	85
Teollisuushalli II /rakennus 1 (ON-tuotteen laajennus)									
Menot	-496 000		-200 000	-200 000	-400 000	-379 963			95
Tulot									
Nettomeno	-496 000		-200 000	-200 000	-400 000	-379 963			95
Juustokairan esikäsittelylaitat									
Menot	-149 954	-4 437,00	-100 000		-100 000	0			4
Tulot									
Nettomeno	-149 954	-4 437,00	-100 000		-100 000	0			4
Kalatalo									
Menot						-13 817			
Tulot									
Nettomeno						-13 817			
Valtio-Ruka -tonttien siirtäminen maankäyttösopimusyksikön taseesta									
Menot	-1 710 300		-1 710 300		-1 710 300	-1 710 300	100	100,0	
Tulot	1 710 300		1 710 300		1 710 300	1 710 300	100	100,0	
Nettomeno	0		0		0	0			

	Kustannusarvio (sis. alv)	Edell. vuosien käyttö	Talousarvio	Muutos	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%	Kust.arv käyt. %
Muut elinkeinopolitiittiset investoinnit									
Menot	-4 634 604	-305 088	-3 510 300	-200 000	-3 710 300	-3 702 015	8 285	99,8	
Tulot	3 176 300	0	2 890 300	0	2 890 300	3 054 514	164 214	105,7	
Nettomeno	-1 458 304	-305 088	-620 000	-200 000	-820 000	-647 501	172 499	79,0	
RAKENTAMINEN									
Menot	-20 013 238	-1 290 263	-7 080 300	-260 000	-7 340 300	-7 160 905	179 395	97,6	
Tulot	5 154 972	154 000	3 140 300	0	3 140 300	3 240 581	100 281	103,2	
Nettomeno	-14 858 266	-1 112 263	-3 940 000	-260 000	-4 200 000	-3 920 324	279 676	93,3	
Käyttöomaisuuden myynti									
Menot									
Tulot			330 000		330 000	290 003	-39 997	87,9	
Nettotulo			330 000		330 000	290 003	-39 997	87,9	
IRTAIMISTO JA RAKENTAMINEN YHTEENSÄ									
Menot	-20 013 238	-1 290 263	-7 440 300	-260 000	-7 700 300	-7 556 274	144 026	98,1	
Tulot	5 154 972	154 000	3 470 300	0	3 470 300	3 530 584	60 284	101,7	
Nettomeno	-14 858 266	-1 136 263	-3 970 000	-260 000	-4 230 000	-4 025 690	204 310	95,2	

8.3. Rahoitusosan toteutuminen

Tulorahoitus muodostuu vuosikatteesta ja sen jälkeen esiintyvistä mahdollisista satunnaisista eristä. Lisäksi otetaan huomioon tulorahoituksen korjauserät. Käyttöomaisuusinvestoinnit ovat 7,6 miljoonaa euroa, joihin saatiin rahoitusosuuksia 1,5 miljoonaa euroa sekä käyttöomaisuuden myyntituloja (pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot) 2,8 miljoonaa. Toiminnan ja investointien rahavirraksi jäi 1,8 miljoonaa euroa.

Uutta lainaa ei nostettu vuonna 2013. Vuoden 2013 lopussa oli käytössä kuntarahoitusluottoa 2,0 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin tai maksettiin pois 2,9 miljoonalla eurolla.

Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisesta

	Sito- vuus	Määrärahat					
		Talousarvio/ Kustannus- arvio	TA-muutos	TA muutn jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
KÄYTTÖTALOUSOSA							
Kaupunginhallitus	N	-3 075 313	-245 000	-3 320 313	-3 241 778	78 535	97,6
Perusturvalautakunta	N	-53 077 804	-1 100 000	-54 177 804	-53 563 365	614 439	98,9
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	N	-35 243 179		-35 243 179	-34 634 263	608 916	98,3
Yhdyskuntatekniikka	N	-407 164	-405 750	-812 914	-601 151	211 763	-74,0
Yhteiset erät	N	158 000		158 000	637 428	479 428	403,4
Nuorisokeskus Oivanki	*)	-24 497		-24 497	559 362	583 859	-2 283,4
Maankäytösopimukset	**)	2 617 869		2 617 869	2 244 077	-373 792	85,7
Rukan pysäköintilaitos	***)	66 564		66 564	107 128	40 564	160,9
INVESTOINTIOSA							
Irtaimisto							
Kaupunginhallitus/irtaimisto	N	-30 000		-30 000	0	30 000	0,0
Perusturva/irtaimisto	N	-200 000		-200 000	-307 978	-107 978	154,0
Kasvatus- ja siv.lautakunta/irtaimisto	N	-40 000		-40 000	-39 794	206	99,5
Yhdyskuntatekniikan lautakunta/irtaimisto	N	-90 000		-90 000	-47 597	42 403	52,9
Peruspalvelua tukevat investoinnit	N	-1 430 000		-1 430 000	-1 332 912	97 088	93,2
* Nilon koulun peruskorjaus (näyttömö)	KA	-2 850 000		-2 850 000	-437 606	2 412 394	15,4 kesken
* Alppikoulun asuntolan muutos kotihoi	N	-220 000		-220 000	-219 633	367	99,8
* Kiint. peruskorjaus ja takuuajan työt	N	-430 000		-430 000	-413 569	16 431	96,2
Kulttuuriin ja vapaa-aikaan liittyvät invest	N	0		0	0	0	
Perusinfrastruktuuri	N	-1 240 000	-130 000	-1 370 000	-1 155 231	214 769	84,3
* Omaisuuden hankinta	N	-130 000	-310 000	-440 000	-443 403	-3 403	100,8
* Liikenneväylät ja alueet	N	-860 000		-860 000	-973 734	-113 734	113,2
* Kuusamon kaupungin ympäristöhank	N	-300 000	250 000	-50 000	-82 656	-32 656	165,3
* Katu- ja aluevalaistuksen muutos	N	-300 000		-300 000	-312 957	-12 957	104,3
Käyttöomaisuuden myynti	N	330 000		330 000	290 003	-39 997	87,9
Elinkeinojen kehittämistä tukevat invest	N	-780 000	-200 000	-980 000	-741 136	238 864	75,6
* Matkailua tukevat investoinnit	N	-160 000		-160 000	-93 634	66 366	58,5
* Muut elinkeinopoliittiset investoinnit	N	-620 000	-200 000	-820 000	-647 501	172 499	79,0
** Rukan kaupunkiympäristön kehittä	N	0	0	0	0	0	100,0
** Teoll.halli II, rak.1 (ON-tuotteen laaj	N	-200 000	-200 000	-400 000	-379 963	20 037	100,0
** Rukan paloaseman rakentaminen	KA-N	-650 000		-650 000	-554 373	95 627	85,3

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

KA = Kun hankkeen toteutus ajoittuu useammalle vuodelle, on sitovuustasona hankkeen kokonaiskustannusarvio, alv 0 %.

*) Taselaskelman tilikausien ylijäämä > 0.

**) Laskennallisia rahavaroja ei saa ylittää.

***) Tilikauden yli-/alijäämä.

Tilinpäätöslaskelmat

9. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

Ulkoinen	1.1.-31.12.2013		1.1.-31.12.2012	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	6 642 719,11		5 876 946,81	
Maksutuotot	6 221 556,71		6 263 118,42	
Tuot ja avustukset	2 538 516,72		2 674 095,80	
Muut tuotot	<u>5 135 622,89</u>	20 538 415,43	<u>4 449 083,80</u>	19 263 244,83
Valmistus omaan käyttöön		633 826,86		1 070 290,40
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-40 121 393,46		-40 988 705,94	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-11 521 286,76		-11 119 109,18	
Muut henkilösivukulut	-2 383 666,06		-2 339 923,89	
Henkilöstökulut	-54 026 346,28		-54 447 739,01	
Palvelujen ostot	-43 946 013,17		-40 236 411,85	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 091 787,22		-6 617 200,63	
Avustukset	-5 292 196,17		-5 237 076,56	
Muut kulut	<u>-1 655 625,30</u>	-112 011 968,14	<u>-1 754 476,15</u>	-108 292 904,20
Toimintakate		-90 839 725,85		-87 959 368,97
Verotulot		49 922 941,83		47 094 365,56
Valtionosuudet		45 545 252,00		43 513 113,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	65 650,59		91 360,97	
Muut rahoitustuotot	1 916 339,96		1 325 551,32	
Korkokulut	-680 540,05		-748 432,20	
Muut rahoituskulut	<u>-78 229,51</u>	1 223 220,99	<u>-38 377,60</u>	630 102,49
Vuosikate		5 851 688,97		3 278 212,08
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 346 982,14		-4 009 255,45	
		<u>-4 346 982,14</u>		<u>-4 009 255,45</u>
Tilikauden tulos		1 504 706,83		-731 043,37
Rahastojen lisäys(-) / vähennys(+)		355 391,31		289 708,94
Tilikauden ylijäämä		1 860 098,14		-441 334,43

Rahoituslaskelma

	2013	2012
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 851 688,97	3 278 212,08
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-773 207,43	-167 138,59
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 542 456,96	-5 187 893,14
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1 516 463,95	977 845,27
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 757 745,95	426 819,45
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 810 234,48	-672 154,93
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-233 800,00	
Antolainasaamisten vähennykset	159 058,94	73 295,46
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		6 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 913 427,72	-2 757 966,10
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	1 000 000,00	-1 000 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	715,77	1 288,15
Vaihto-omaisuuden muutos	11 349,01	5 112,53
Saamisten muutos	907 599,54	1 133 755,89
Korottomien velkojen muutos	645 249,36	-111 086,92
Rahoituksen rahavirta	-423 255,10	3 844 399,01
Rahavarojen muutos	1 386 979,38	3 172 244,08
Rahavarojen muutos	842 155,66	3 172 244,08
Rahavarat 31.12.	21 869 280,92	21 027 125,26
Rahavarat 1.1.	21 027 125,26	17 854 881,18

Tase

VASTAAVAA	2013	2012
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	46 838,46	93 894,48
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	2 167 003,04	1 715 208,81
ENNAKKOMAKSUT		31 575,62
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	2 213 841,50	1 840 678,91
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	15 454 037,48	15 076 784,35
RAKENNUKSET	48 305 585,38	49 558 002,50
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	7 559 057,22	7 313 372,71
KONEET JA KALUSTO	2 039 340,49	2 169 406,86
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	52 144,68	52 144,68
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET H	1 214 615,82	1 219 422,04
AINEELLISET HYÖDYKKEET	74 624 781,07	75 389 133,14
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	7 407 309,95	7 337 412,48
MUUT LAINASAAMISET	6 482 078,31	6 407 337,25
MUUT SAAMISET	231 890,05	231 890,05
SIJOITUKSET	14 121 278,31	13 976 639,78
PYSYVÄT VASTAAVAT	90 959 900,88	91 206 451,83
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	401 904,99	52 435,50
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	36 316,30	36 309,60
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	438 221,29	88 745,10
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	317 199,85	328 548,86
MUU VAIHTO-OMAISUUS	54 852,40	54 852,40
VAIHTO-OMAISUUS	372 052,25	383 401,26
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	1 236 682,94	1 490 111,90
LAINASAAMISET		
MUUT SAAMISET	1 357 967,83	1 357 967,83
SIIRTOSAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET	2 594 650,77	2 848 079,73
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	1 801 597,79	2 028 477,32
LAINASAAMISET		903 313,54
MUUT SAAMISET	837 620,03	1 211 860,48
SIIRTOSAAMISET	850 262,94	
LYHYTAIKAISET SAAMISET	3 489 480,76	4 143 651,34
SAAMISET	6 084 131,53	6 991 731,07
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	18 117 109,70	16 352 989,56
SIJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN		
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET		
MUUT ARVOPAPERIT	17 164,60	5 779,43
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT	18 134 274,30	16 358 768,99
RAHAT JA PANKKISAAMISET	3 735 006,62	4 668 356,27
VAIHTUVAT VASTAAVAT	28 325 464,70	28 402 257,59
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>119 723 586,87</u>	<u>119 697 454,52</u>

	2013	2012
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	54 181 838,32	54 181 838,32
ARVONKOROTUSRAHASTO	2 425 000,00	2 425 000,00
MUUT OMAT RAHASTOT	10 257 795,13	10 613 186,44
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ	5 714 800,63	6 700 958,78
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 860 098,14	-441 334,43
OMA PÄÄOMA	74 439 532,22	73 479 649,11
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	392 780,48	408 544,84
PAKOLLISET VARAUKSET	392 780,48	408 544,84
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	402 115,04	52 482,31
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	116 224,30	116 815,07
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 150,00	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	519 489,34	169 297,38
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	20 429 922,50	24 879 003,90
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	67 728,56	73 225,52
MUUT PITKÄAIKAISET VELAT		
PITKÄAIKAINEN	20 497 651,06	24 952 229,42
LYHYTAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	6 449 081,40	3 909 871,40
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	4 335,13	2 394,49
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA		
SAADUT ENNAKOT	2 286 141,86	3 504 459,82
OSTOVELAT	5 694 169,75	4 286 510,63
MUUT VELAT	878 175,15	833 325,63
SIIRTOVELAT	8 562 230,48	8 151 171,80
LYHYTAIKAINEN	23 874 133,77	20 687 733,77
VIERAS PÄÄOMA	44 371 784,83	45 639 963,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>119 723 586,87</u>	<u>119 697 454,52</u>

Konsernin tuloslaskelma

	2013	2012
Toimintatuotot	44 895 090,58	42 259 607,88
Toimintakulut	-132 209 931,95	-127 120 387,36
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	2 745,96	3 405,41
Toimintakate	-87 312 095,41	-84 857 374,07
Verotulot	49 922 941,83	47 094 365,56
Valtionosuudet	45 545 252,00	43 513 113,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	100 112,71	311 224,89
Muut rahoitustuotot	1 937 222,17	1 390 448,10
Korkokulut	-1 456 871,57	-1 808 671,48
Muut rahoituskulut	-88 770,12	-309 451,02
Rahoitustuotot ja kulut	491 693,19	-416 450,15
Vuosikate	8 647 791,61	5 333 654,34
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 310 355,47	-6 056 899,69
Tilikauden yli- ja alipariarvo	27,22	-5,68
Poistot ja arvonalentumiset	-6 310 328,25	-6 056 905,37
Tilikauden tulos	2 337 463,36	-723 251,03
Tilinpäätössiirrot	37 669,65	-33 625,56
Vähemmistöosuudet	-124 388,41	-57 620,56
Tilikauden yli/alijäämä	2 250 744,60	-814 497,15

Konsernin rahoituslaskelma

	2013	2012
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	8 647 791,61	5 333 654,34
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-709 000,04	-143 015,15
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 718 989,54	-12 235 735,41
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 098 424,95	977 845,27
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 789 359,91	433 735,98
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 107 586,89	-5 633 514,96
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-3 120,60
Antolainasaamisten vähennykset	1 565,43	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 649 898,50	8 187 588,14
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 925 119,72	-5 025 310,01
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 181 244,36	-1 264 275,51
Oman pääoman muutokset	-277 771,59	55 679,55
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	727,75	1 496,01
Vaihto-omaisuuden muutos	373,10	155 333,32
Saamisten muutos	61 837,89	826 770,36
Korottomien velkojen muutos	796 268,13	737 490,31
Rahoituksen rahavirta	-1 510 976,15	3 671 651,58
Rahavarojen muutos	596 610,74	-1 961 863,39
Rahavarojen muutos	596 610,74	-1 961 863,39
Rahavarat 31.12.	24 508 595,92	23 078 095,16
Rahavarat 1.1.	23 911 985,17	25 039 958,54

Konsernitase

VASTAAVAA	2013	2012
PYSYVÄT VASTAAVAT	125 877 644,94	125 510 277,29
Aineettomat hyödykkeet	2 411 150,21	2 033 908,02
Aineettomat oikeudet	171 467,90	214 310,19
Muut pitkävaikutteiset menot	2 182 527,10	1 733 895,89
Ennakkomaksut	57 155,21	85 701,94
Aineelliset hyödykkeet	119 057 452,47	119 090 503,50
Maa- ja vesialueet	17 208 448,33	16 740 655,67
Rakennukset	89 056 341,17	89 430 807,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 621 581,82	7 379 359,46
Koneet ja kalusto	3 749 189,20	3 937 145,83
Muut aineelliset hyödykkeet	61 467,64	53 695,08
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	1 360 424,31	1 548 839,86
Sijoitukset	4 409 042,26	4 385 865,77
Osakkuusyhteisöosuudet	23 886,19	24 747,04
Muut osakkeet ja osuudet	2 572 890,15	2 547 299,89
Muut lainasaamiset	1 580 375,87	1 581 928,79
Muut saamiset	231 890,05	231 890,05
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 787 522,65	1 489 686,23
Valtion toimeksiannot	902 206,68	224 763,69
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	36 316,30	36 309,60
Muut toimeksiantojen varat	848 999,67	1 228 612,94
VAIHTUVAT VASTAAVAT	35 175 868,34	34 787 266,16
Vaihto-omaisuus	517 947,31	517 878,36
Aineet ja tarvikkeet	462 844,01	462 951,76
Valmiit tuotteet	54 852,40	54 852,40
Muu vaihto-omaisuus	250,90	34,30
Ennakkomaksut		39,90
Saamiset	10 149 325,12	10 361 630,33
Pitkäaikaiset saamiset	2 594 650,77	2 848 079,73
Myyntisaamiset	1 236 682,94	1 490 111,90
Muut saamiset	1 357 967,83	1 357 967,83
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	7 554 674,35	7 513 550,60
Myyntisaamiset	4 059 615,45	3 791 642,82
Lainasaamiset	18,32	18,26
Muut saamiset	1 546 949,35	1 255 192,03
Siirtosaamiset	1 948 091,23	2 466 697,49
Rahoitusarvopaperit	18 431 756,71	17 393 719,22
Osakkeet ja osuudet	18 194 905,51	17 182 935,37
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	180 028,82	165 346,64
Muut arvopaperit	56 822,38	45 437,21
Rahat ja pankkisaamiset	6 076 839,20	6 514 038,25
VASTAAVAA	162 841 035,93	161 787 229,68

VASTATTAVAA	2013	2012
OMA PÄÄOMA	75 386 066,95	73 777 659,50
Peruspääoma	54 181 838,32	54 181 838,32
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	4 578,90	4 563,90
Arvonkorotusrahasto	2 425 000,00	2 425 000,00
Muut omat rahastot	11 840 569,31	12 084 854,68
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 683 335,82	5 895 899,76
Tilikauden yli-/alijäämä	2 250 744,60	-814 497,16
VÄHEMMISTÖOSUUS	1 273 895,08	1 077 836,57
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	1 723 587,15	1 399 493,24
Poistoero	100 157,86	3 677,31
Vapaaehtoiset varaukset	1 623 429,29	1 395 815,93
PAKOLLISET VARAUKSET	829 504,77	767 219,45
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	829 504,77	767 219,45
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 871 398,47	1 572 832,81
Valtion toimeksiannot	902 416,73	224 810,49
Lahjoitusrahastojen pääomat	116 610,25	117 261,41
Muut toimeksiantojen pääomat	852 371,49	1 230 760,91
VIERAS PÄÄOMA	81 756 583,51	83 192 188,11
Pitkäaikainen vieras pääoma	49 634 745,24	55 468 687,65
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	36 252 971,25	41 037 879,74
Lainat julkisyhteisöiltä	13 381 773,99	14 430 807,91
Lyhytaikainen vieras pääoma	32 121 838,27	27 723 500,46
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 008 413,10	5 414 503,74
Lainat julkisyhteisöiltä	1 046 598,29	890 621,18
Saadut ennakot	2 737 644,64	3 664 424,56
Ostovelat	6 627 818,07	5 796 433,57
Muut velat	1 817 160,71	1 623 939,20
Siirtovelat	10 884 203,46	10 333 578,21
VASTATTAVAA	162 841 035,93	161 787 229,68

Liitetiedot

10. LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Maankäyttö Sopimusten perusteella saatujen rahojen tuloutus (994.213,56 euroa) on kirjattu vastoin Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoa (70/25.10.2005) investointien rahoitusosuuksiksi oikeamman kuvan antamiseksi.

Tuloslaskelmaan kirjaaminen parantaisi tulosta väärin perustein. Maankäyttö Sopimuksissa on sovittu siitä, että varat käytetään ko. kaava-alueen investointeihin.

Lisäksi on v. 2013 maankäyttö Sopimusyksikön taseesta tuloutettu tuloslaskelmaan kaavateiden kunnossapitoon 10.000 euroa.

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennetty suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelmaa on tarkistettu siten, että ennen vuotta 2013 hankittujen hyödykkeiden osalta käytetään pisimpiä poistoajoja ja menojäännöspoistoissa pienimpiä prosentteja ja 1.1.2013 jälkeen hankittavilla hyödykkeillä käytetään lyhimpiä poistoajoja ja korkeimpia prosentteja.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitus-omaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisen lainan vaihtuvan koron turvavyöhykekoronvaihtosopimuksella. Sopimukset ovat voimassa 15.3.2021 asti.

2) Tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutos

Ei ole muutettu.

3) Oikaisut edelliseltä tilikaudelta

Edellisen tilikauden taseeseen ei ole tehty merkittäviä oikaisuja.

4) Edellisten tilikausien tietojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilikauden tilinpäätöksessä on korjattu edellisenä vuona virheellisesti kirjanpidossa käsitelty Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin tasauslasku. Tilikauden tilinpäätöksessä on tehty 544.823,72 euron korjaus ostovelkoihin ja edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

6) Yksittäisten tase-erien selvitykset

Ei ole.

7) Peruste, jonka mukaista kurssia on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset

Ei ole.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki yhteisöt, joissa Kuusamon kaupungilla on määräamisvalta ja kuntayhtymät, joissa kunta on osakkaana.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisön ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuunottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhtiöiden keskinäinen omistus on eliminoitu nimellis- eli pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on eroteltu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Negatiivisia vähemmistöosuuksia ei ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää "Edellisten tilikausien yli/alijäämä" ja "Tilikauden yli/alijäämä" vastaan. Poistojen oikaisu on yhteensä 357.640,20 euroa.

Osakkuusyhteisö

Ei ole.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoisia varauksia ei ole jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei ole.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Kaupungin tilikauden tilinpäätöksessä on korjattu edellisenä vuona virheellisesti kirjanpidossa käsitelty Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin tasauslasku. Tilikauden tilinpäätöksessä on tehty 544.823,72 euron korjaus ostovelkoihin ja edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot on korjannut v. 2012 tilinpäätöstä syksyllä 2013, korjaus on huomioitu konsernin vuoden 2012 vertailutiedoissa.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoidopiirin vuoden 2012 tilinpäätökseen on tullut muutoksia, jotka on huomioitu konsernin vuoden 2012 vertailutiedoissa.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin tasauslaskuun liittyvää korjausta ei ole tehty vertailuvuoden tuloslaskelmaan.

Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalojen korjatun tilinpäätöksen luvut on huomioitu konsernin vertailuvuoden 2012 laskelmissa.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin muutetun tilinpäätöksen luvut on huomioitu konsernin vertailuvuoden 2012 laskelmissa.

Tuloslaskelman liitetiedot

8) Toimintatuotot

(ulkoisista eristä)

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Yleishallinto	689 540,07	740 670,38	1 934 626,24	1 967 466,83
Perusturva	9 711 497,30	9 685 689,24	24 682 651,57	23 856 591,49
Kasvatus- ja sivistys	2 222 840,73	2 243 431,31	5 196 558,06	4 891 518,34
Yhdyskuntatekniikka	5 291 232,62	4 622 328,78	5 291 232,62	4 622 328,78
Muut palvelut	2 623 304,71	1 971 125,12	7 790 022,09	6 921 702,44
Toimintatuotot yhteensä	20 538 415,43	19 263 244,83	44 895 090,58	42 259 607,88

9) Verotulojen erittely

	Kaupunki	
	2013	2012
Kunnan tulovero	40 652 388,15	39 017 038,76
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 957 202,44	2 953 484,54
Kiinteistövero	6 313 351,24	5 123 842,26
Muut verotulot	0,00	0,00
Verotulot yhteensä	49 922 941,83	47 094 365,56

10) Valtionosuuksien erittely

	Kaupunki	
	2013	2012
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	40 473 669,00	38 837 865,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	8 650 032,00	8 221 152,00
Järjestelmämuutoksen tasaus	-579 084,00	-579 084,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-2 999 365,00	-2 966 820,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	45 545 252,00	43 513 113,00

11) Satunnaiset tuotot ja kulut

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole	

12) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poisto-suunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Ennen vuotta 2013 valmistuneet investoinnit:

Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	Tasapoisto	20 %
Muut pitkävaikutteiset menot, lentoasema	20 vuotta	Tasapoisto	5 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet		Menojäännöspoisto	7 - 20 %
Rakennukset ja rakennelmat	20 - 50 vuotta	Tasapoisto	2 - 5 %
Koneet ja kalusto	5 - 20 vuotta	Tasapoisto	5 - 20 %

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa on kirjattu vuosikuluksi.

Vuonna 2013 ja sen jälkeen valmistuneet investoinnit:

Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto	50 %
Muut pitkävaikutteiset menot, lentoasema	20 vuotta	Tasapoisto	5 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet		Menojäännöspoisto	10 - 25 %
Rakennukset ja rakennelmat	10 - 40 vuotta	Tasapoisto	2,5 - 10 %
Koneet ja kalusto	3 - 15 vuotta	Tasapoisto	6,7 - 33,3 %

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa on kirjattu vuosikuluksi.

13) Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina 2012 - 2016

	Kaupunki
	2013
Keskim. suunnitelman mukaiset poistot	4 621 248
Keskim. poistonl. investointien omahankintameno	4 217 003
Poikkeama (€)	404 245
Poikkeama %	9,6

14) Pakollisten varausten muutokset

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Varaus kaatopaikan sulkemiseen 1.1.	325 000,00	260 000,00	325 000,00	260 000,00
Lisäykset tilikaudella	40 000,00	65 000,00	40 000,00	65 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Varaus kaatopaikan sulkemiseen 31.12.	365 000,00	325 000,00	365 000,00	325 000,00
Metsän uudistamiskustannukset 1.1.	83 544,84	45 500,00	83 544,84	45 500,00
Lisäykset tilikaudella		50 000,00	0,00	50 000,00
Vähennykset tilikaudella	55 764,36	11 955,16	55 764,36	11 955,16
Metsän uudistamiskustannukset 31.12.	27 780,48	83 544,84	27 780,48	83 544,84
Eläkevastuu 1.1.			0,00	
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Eläkevastuu 31.12.			0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.			358 674,61	317 138,00
Lisäykset tilikaudella			78 049,68	41 536,61
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.			436 724,29	358 674,61
Muut pakolliset varaukset 1.1.			0,00	13 025,00
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				13 025,00
Vastuu 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	392 780,48	408 544,84	829 504,77	767 219,45

15) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	157 898,77	136 073,49	168 788,73	151 096,65
Rakennusten myyntivoitot	535 557,65	63 032,76	535 557,65	63 032,76
Muut myyntivoitot	202 560,00	75 805,34	208 028,21	75 805,34
Myyntivoitot yhteensä	896 016,42	274 911,59	912 374,59	289 934,75
Muut toimintakulut				
Rakennusten myyntitappiot	103 728,06		103 728,06	0,00
Muut myyntitappiot	34 845,29	4 728,16	34 845,29	4 728,16
	138 573,35	4 728,16	138 573,35	4 728,16

16) Muut rahoitustuotot, jotka saatu osuuksista muista yhteisöistä

	Kaupunki	
	2013	2012
Osinkotuotot ja ylij. jako muista yhteisöistä	40 009,24	40 439,26
Osuuspääoman korot	3 267,40	2 797,28
Yhteensä	43 276,64	43 236,54

17) Erittely poistoeron muutoksista

Kaupunki	
2013	2012
Ei ole	Ei ole

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

18) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Kaupunki	
2013	2012
Ei ole	Ei ole

19) Arvonkorotukset

Maa- ja vesialueet

Arvo 1.1.

Arvonkorotukset

Arvonkorotusten purku

Arvo 31.12.

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Arvo 1.1.	2 425 000	2 425 000	2 425 000	2 425 000
Arvo 31.12.	2 425 000	2 425 000	2 425 000	2 425 000

Rukan asemakaava-alueella kortteleissa 99, 104 ja 118 Kuusamon kaupungin omistamiin tontteihin tehty arvonkorotukset v. 2007. Arvonkorotuksen kohteena olevien maa-alueiden arvo on määritetty varovaisuuden periaatetta noudattaen. Arvonkorotus perustuu Länsi-Rukan asemakaava-alueella toteutuneiden kiinteistökauppojen hintatasoon, joka on ollut 250 €/k-m².

20) Aktivoidut korkomenot

Kaupunki	
2013	2012
Ei ole	Ei ole

21) Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä pysyvien vastaavien sijoitukset

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	93 894,48	1 715 208,81	31 575,62	1 840 678,91
Lisäykset tilikauden aikana				0,00
Rahoitusosuudet		85 876,35		85 876,35
Vähennykset tilikauden aikana				0,00
Siirrot tase-erien välillä		1 004 699,66	-31 575,62	973 124,04
Tilikauden poisto	47 056,02	467 029,08		514 085,10
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Poistamaton hankintameno 31.12.	46 838,46	2 167 003,04	0,00	2 213 841,50
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	46 838,46	2 167 003,04	0,00	2 213 841,50

	Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taidesitteet	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset	
Poistamaton hankintameno 1.1.	12 651 784,35	49 558 002,50	7 313 372,71	2 169 406,86	52 144,68	1 219 422,04	72 964 133,14
Lisäykset tilikauden aikana	870 033,36					5 751 026,12	6 621 059,48
Rahoitusosuudet		350 000,00	1 187 993,91			197 565,23	1 735 559,14
Vähennykset tilikauden aikana	520 050,23	407 864,53	3 318,37	42 506,58			973 739,71
Siirrot tase-erien välillä	27 270,00	1 662 195,40	2 399 263,68	425 583,99		-5 558 267,11	-1 043 954,04
Tilikauden poisto		2 156 747,99	962 266,89	513 143,78			3 632 158,66
Arvonlennukset ja niiden palautukset							
Poistamaton hankintameno 31.12.	13 029 037,48	48 305 585,38	7 559 057,22	2 039 340,49	52 144,68	1 214 615,82	72 199 781,07
Arvonkorotukset	2 425 000,00						2 425 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	15 454 037,48	48 305 585,38	7 559 057,22	2 039 340,49	52 144,68	1 214 615,82	74 624 781,07
Kertaluonteiset poistot		200 738,38					

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, laina- ja muut saamiset		Yhteensä
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt, liittymismaksut	
Hankintameno 1.1.	878 846,71	4 054 676,91	2 403 888,86	4 829 213,63	1 810 013,67	13 976 639,78
Lisäykset				233 800,00		233 800,00
Vähennykset			932,53	159 058,94		159 991,47
Siirrot tase-erien välillä	70 830,00					70 830,00
Hankintameno 31.12.	949 676,71	4 054 676,91	2 402 956,33	4 903 954,69	1 810 013,67	13 979 618,31
Arvonlennukset ja niiden palautukset						
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	949 676,71	4 054 676,91	2 402 956,33	4 903 954,69	1 810 013,67	14 121 278,31

Maa- ja vesialueet erittely

Maa- ja vesialueet

Kiinteistöjen liittymismaksut

Muut maa- ja vesialueet

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Kiinteistöjen liittymismaksut	75 886,99	48 903,99	1 588 964,39	1 471 293,59
Muut maa- ja vesialueet	15 378 150,49	15 027 880,36	15 619 483,94	15 269 362,08
	15 454 037,48	15 076 784,35	17 208 448,33	16 740 655,67

Olellaiset kuntayhtymäosuusien arvon muutokset

Ei ole

22-24) Omistukset tytäryhteisöissä, kuntayhtymissä ja muissa yhteisöissä

Nimi	Kotipaikka	Kaupungin omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin omasta pääomasta
Tytäryhteisöt				
Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokratalot	Kuusamo	100 %	100 %	255
Koillis-Suomen Aikuskoulutus Oy	Kuusamo	60 %	60 %	1 751
Koillismaan Yrityspalvelukeskus Oy	Kuusamo	--	60 %	17
Koillis-Suomen kehittämissyhtiö Naturpolis Oy	Kuusamo	79 %	79 %	230
Kuntayhtymät				
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	2,72 %	2,72 %	3 695
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	Oulu	4,88 %	4,88 %	42

25) Vaihuttavien vastaavien saamisen erittely

	Kaupunki			
	2013		2012	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		98 573,58		86 477,87
Lainasaamiset (sijoitusten ryhmässä)	4 796 789,05	107 165,64	4 820 154,69	9 058,94
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	4 796 789,05	205 739,22	4 820 154,69	95 536,81
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		30 940,50		264 995,35
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	30 940,50	0,00	264 995,35
Saamiset yhteensä	4 796 789,05	236 679,72	4 820 154,69	360 532,16

Kaupunginhallitus on 2.5.2012 § 107 tehnyt päätöksen korvata Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloille Vanhusten ryhmäkotihankkeen peruuntumisesta aiheutuneet kustannukset 150.000 euroa, jättämällä perimättä 20.6.2011 § 30 valtuuston myöntämästä 700.000 syntyneitä suunnittelukustannuksia vastaavan määrän. Kaupunginvaltuusto on vahvistanut kaupunginhallituksen päätöksen 27.5.2012. Lainan anteeksiannon vaikutukset kirjattu Kuusamon kaupungilla ja Kiinteistö Oy Kuusamon Vuokrataloilla tilikaudella 2013.

26) Siirtosaamiisiin sisältyvät olellaiset erät

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Siirtosaamiset				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	171,23	171,23	171,23	171,23
Kelan korvaus työterveyshuollosta	238 780,51	250 000,00	297 776,87	313 895,81
EU-tuet ja avustukset	47 387,65	73 816,65	865 656,46	1 024 140,95
Valtion avustukset ja korvaukset	211 741,15	516 195,72	211 741,15	516 195,72
Muut tulojäämät	352 182,40	371 676,88	572 745,52	612 293,78
Tulojäämät yhteensä	850 262,94	1 211 860,48	1 948 091,23	2 466 697,49
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	850 262,94	1 211 860,48	1 948 091,23	2 466 697,49

27) Rahoitusarvopaperit

	Kaupunki	
	2013	2012
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	19 594 338,53	18 622 561,47
Kirjanpitoarvo	18 117 109,70	16 352 989,56
Erotus	1 477 228,83	2 269 571,91
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	17 164,60	5 779,43
Erotus		
Yhteensä rahoitusarvopaperit	18 134 274,30	16 358 768,99

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

28) Oma pääoma

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Peruspääoma 1.1.	54 181 838,32	54 181 838,32	54 181 838,32	54 181 838,32
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	54 181 838,32	54 181 838,32	54 181 838,32	54 181 838,32
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.			4 563,90	4 563,90
Lisäykset			15,00	
Vähennykset				
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	0	0	4 578,90	4563,90
Arvonkorotusrahasto 1.1.	2 425 000,00	2 425 000,00	2 425 000,00	2 425 000,00
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	2 425 000,00	2 425 000,00	2 425 000,00	2 425 000,00
Muut omat rahastot				
Kuusamon kehittämisrahasto 1.1.	9 919 474,79	10 184 635,93	9 919 474,79	10 184 635,93
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-333 325,25	-265 161,14	-333 325,25	-265 161,14
Kehittämisrahaston pääoma 31.12.	9 586 149,54	9 919 474,79	9 586 149,54	9 919 474,79
Henkilöstön kehittämisrahasto 1.1.	286 671,12	311 218,92	286 671,12	311 218,92
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-22 066,06	-24 547,80	-22 066,06	-24 547,80
Henkilöstön kehittämisrah. pääoma 31.12.	264 605,06	286 671,12	264 605,06	286 671,12
Vakuutusrahasto 1.1.	407 040,53	407 040,53	407 040,53	407 040,53
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	0,00	0,00	0,00	0,00
Vakuutusrahaston pääoma 31.12.	407 040,53	407 040,53	407 040,53	407 040,53
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	0,00	0,00	1 471 668,24	1 495 576,05
Siirrot rahastoon			133 696,75	27 612,58
Siirrot rahastosta			-22 590,81	-51 520,39
Muut omat rahastot 31.12.	0,00	0,00	1 582 774,18	1 471 668,24
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	6 259 624,35	6 700 958,78	5 895 899,76	6 843 327,53
Muutos	-544 823,72		-1 212 563,93	-947 427,77
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	5 714 800,63	6 700 958,78	4 683 335,83	5 895 899,76
Tilikauden yli-/alijäämä	1 860 098,14	-441 334,43	2 250 744,60	-814 497,16
Oma pääoma yhteensä	74 439 532,22	73 479 649,11	75 386 066,95	73 777 659,50

29) Erittely poistoeroista

Kaupunki	
2013	2012
Ei ole	Ei ole

30) Pitkäaikainen vieras pääoma

	Kaupunki	
	2013	2012
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 940 487,00	13 163 309,00
Lainat julkisyhteisöiltä	57 036,15	62 025,21
	10 997 523,15	13 225 334,21

**31) Liikkeeseen lasketut joukko-
velkakirjalainat**

Kaupunki	
2013	2012
Ei ole	Ei ole

32) Pakollisiin varauksiin sisältyvät erät

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Muut pakolliset varaukset				
Kaatopaikan sulkeminen -varaus	365 000,00	325 000,00	365 000,00	325 000,00
Metsän uudistaminen	27 780,48	83 544,84	27 780,48	83 544,84
Potilasvakuutusmaksuvastuu			436 724,29	358 674,61
Muut pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	392 780,48	408 544,84	829 504,77	767 219,45

33) Vieras pääoma

	Kaupunki			
	2013		2012	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		75 515,39		8 929,71
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,0	75 515,39	0,0	8 929,71
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 001 309,19		1 268 039,47
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,0	1 001 309,19	0,0	1 268 039,47
Vieras pääoma yhteensä	0,0	1 076 824,58	0,0	1 276 969,18

34) Sekkilimiitti

Kaupunki	
2013	2012
Ei ole	Ei ole

35) Vuokrakohteen lunastusvelka

Kaupunki	
2013	2012
Ei ole	Ei ole

36) Muiden velkojen erittely

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Muut velat				
Liittymismaksut	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	878 175,15	833 325,63	1 817 160,71	1 623 939,20
Muut velat yhteensä	878 175,15	833 325,63	1 817 160,71	1 623 939,20

37) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	405,40	405,40	188 424,28	111 915,05
Menojäämät				
Palkkojen, lomapalkkojen ja hlösivukulujen jaks.	6 598 565,95	6 752 991,35	8 338 769,14	8 477 409,23
Eläkevakuutusmaksut	924 343,97	749 423,60	1 055 519,17	845 349,84
Korkojaksotukset	134 492,78	141 709,45	137 022,52	144 565,40
Valtionosuuden palautus OPM:lle	180 728,00	236 905,00	180 728,00	236 905,00
Valtionosuuden palautus VM:lle			0,00	0,00
Muut menojäämät	723 694,38	269 737,00	983 740,34	517 433,69
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	8 562 230,48	8 151 171,80	10 884 203,46	10 333 578,21

38) Huollettavien varat

Huollettavien varat 31.12.

Kaupunki	
2013	2012
Ei ole	Ei ole

39) Elatustuen takautumissaatavan laskennallinen korvaus

Taseen siirtosaamisiin merkitty määrä 31.12.

Kaupunki	
2013	2012
20 855,00	30 454,00

Vakuuksia ja vastuuitoumuksia koskevat liitetiedot**40) Kiinnitykset, panttaukset tai muu omaisuus velkojen vakuutena****Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin**

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			15 329 692,59	15 537 151,30
Vakuudeksi annetut kiinnitykset			395 261,99	393 966,80
Lainat julkisyhteisöiltä			18 128 610,20	18 890 680,12
Vakuudeksi annetut kiinnitykset			46 075 512,09	41 752 368,09

Velat, joiden vakuudeksi on annettu osakkeita

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				

41 - 43) Vakuudet

Kaupunki		Konserni	
2013	2012	2013	2012
Ei ole	Ei ole	Ei ole	Ei ole

44) Leasinvastuiden yhteismäärä

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	36 111,28	43 440,87	71 461,24	65 582,05
Myöhemmin maksettavat	36 775,72	57 811,63	96 874,87	94 211,48
Yhteensä	72 887,00	101 252,49	168 336,11	159 793,54

45) Vastuuitoumukset

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	26 130 208,00	24 130 208,00	26 239 107,60	24 238 750,76
Jäljellä oleva pääoma	15 634 359,60	15 723 725,15	15 814 043,94	15 832 267,91
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	7 247 260,00	6 423 660,00	7 247 260,00	6 423 660,00
Jäljellä oleva pääoma	3 957 297,40	3 935 791,24	3 957 297,40	3 935 791,24

46) Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kaupunki	
	2013	2012
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	70 448 265,20	61 163 803,11
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	47 246,47	43 210,31

47) Muut taloudelliset vastuut

	Kaupunki		Konserni	
	2013	2012	2013	2012
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset				
Käypä arvo	-159 206,00	-195 827,00	-168 385,12	-213 057,34
Kohde-etuuden arvo	3 000 000,00	3 000 000,00	3 782 715,88	3 570 021,34
Määkäyttö sopimuksista aiheutuvat vastuut n. 1,9 milj.	n. 1,9 milj.	n. 2,9 milj.	n. 1,9 milj.	n. 2,9 milj.
Pysäköintipaikkojen lunastus n. 15 paikkaa, sis em.	250 000,00	250 000,00	250 000,00	250 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 836 946,79	2 939 604,74	2 836 946,79	2 939 604,74
Sitoumus Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle (vanha jätteenkäsittelyalue)	1 447 000,00	1 447 000,00	1 447 000,00	1 447 000,00
Sitoumus Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle (uusi jätteenkäsittelyalue)	600 000,00	600 000,00	600 000,00	600 000,00
Hannu Hautala -säätiön sääntöjen 6 §:n mukaan Kuusamon kaupungilla on pääasiallinen vastuu ko. säätiön toiminnan käytännön järjestelyissä ja sen jatkuvuuden turvaamisessa (kaupunginhallitus 20.6.2007 § 151).				
Vuokravastuut	532 484,00	438 429,37	646 199,02	535 071,53
31.12. voim. olevat sitoumukset avustukseen	155 000,00	173 000,00	155 000,00	173 000,00
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	19 400,00	26 920,00	19 400,00	26 920,00

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

48) Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Kaupunki		
2013	2012	
Kaupunginhallitus	111	115
Perusturvalautakunta	505	497
Kasvatus- ja sivistyslautakunta	465	452
Yhdyskuntatekniikan lautakunta	128	131
Yhteensä 31.12.	1 209	1 195

- josta määräaikaiset (ei sisällä työllistettyjä 31.12.)

274 294

Työllistetyt

- hlöä/keskimäärin

42,8 38,3

- työpäiviä

9 418 8 066

49) Henkilöstökulut

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

40 817 861,84 41 853 918,86

Henkilösivukulut

13 904 952,82 13 459 033,07

Eläkekulut

11 521 286,76 11 119 109,18

Muut henkilösivukulut

2 383 666,06 2 339 923,89

Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset

696 468,38 865 212,92

Yhteensä tuloslaskelman mukaan

54 026 346,28 54 447 739,01

Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen

0,00 3 210,05

Yhteensä henkilöstökulut

54 026 346,28 54 450 949,06

50) Tilintarkastajan palkkiot

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Tilintarkastuspalkkiot

25 405 20 406

Tilintarkastajan lausunnot

1 135 1 205

Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät

Muut palkkiot

2 356

Palkkiot yhteensä

28 895 21 611

Eriytetyt tilinpäätökset

11. ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET

Nuorisokeskus Oivanki
Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
Liikevaihto		
Ulkoiset myyntitulot	599 843,19	430 476,99
Sisäiset myyntitulot	8 295,35	5 889,46
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	8 094,03	11 661,23
Muut tuet ja avustukset	398 865,97	442 813,98
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-249 618,13	-191 844,16
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-201 992,79	-153 472,15
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-390 878,48	-388 409,87
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-69 853,53	-65 919,42
Muut henkilösivukulut	-22 604,98	-21 754,46
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-29 907,04	-28 380,72
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-22 090,98	-13 406,46
Liikeylijäämä (-alijäämä)	28 152,61	27 654,42
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut		
Korvaus jäännöspääomasta		
Muut rahoituskulut	-139,59	-73,82
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	28 013,02	27 580,60
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	28 013,02	27 580,60
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (-)		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	28 013,02	27 580,60

Nuorisokeskus Oivanki
Tase

	31.12.2013	31.12.2012		31.12.2013	31.12.2012
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
A. PYSYVÄT VASTAAVAT			A. OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Jäännöspääoma	-5 076,52	8 340,00
1. Aineettomat oikeudet			II Liittymismaksurahasto		
2. Muut pitkävaikutteiset menot			III Edellisten vuosien ylijäämä (alijäämä)	531 348,94	503 768,34
3. Ennakkomaksut			IV Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	28 013,02	27 580,60
II Aineelliset hyödykkeet			POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
1. Maa- ja vesialueet			B VARAUKSET		
2. Rakennukset	477 290,89	501 862,10	1. Poistoero		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	101 621,04		2. Vapaaehtoiset varaukset		
4. Koneet ja kalusto	3 312,03	6 925,47	C PAKOLLISET VARAUKSET		
5. Muut aineelliset hyödykkeet			1. Eläkevaraukset		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset	2 380,78	64 241,42	2. Muut pakolliset varaukset		
B. VAIHTUVAT VASTAAVAT			D VIERAS PÄÄOMA		
I Vaihto-omaisuus			I Pitkäaikainen		
1. Aineet ja tarvikkeet			1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Keskeneräiset tuotteet			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
3. Valmiit tuotteet			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Muu vaihto-omaisuus			4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Ennakkomaksut			5. Saadut ennakot		
II Saamiset			6. Ostovelat		
Pitkäaikaiset saamiset			7. Muut velat		
1. Myyntisaamiset			8. Siirtovelat		
2. Lainasaamiset			II Lyhytaikainen		
3. Muut saamiset			1. Joukkovelkakirjalainat		
4. Siirtosaamiset			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lyhytaikaiset saamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
1. Myyntisaamiset	11 101,20	0,00	4. Lainat muilta luotonantajilta		
2. Lainasaamiset			5. Saadut ennakot		
3. Muut saamiset	20 891,22	411,38	6. Ostovelat	54 205,62	22 125,37
4. Siirtosaamiset			7. Muut velat		
III Rahat ja pankkisaamiset	316,65	136,31	8. Siirtovelat	8 422,75	11 762,37
	<u>616 913,81</u>	<u>573 576,68</u>		<u>616 913,81</u>	<u>573 576,68</u>

Nuorisokeskus Oivanki
Rahoituslaskelma

	2013	2012
Tulorahoitus		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	28 152,61	27 654,42
Poistot ja arvonalentumiset	29 907,04	28 380,72
Rahoitustuotot ja -kulut	-139,59	-73,82
Satunnaiset erät		
Muut tulorahoituksen korjauserät		
Sisäiset tuotot	-10 622,01	-6 747,33
Sisäiset kulut	62 953,88	34 282,37
- josta kiinteistöjen ylläpito	-17 382,58	-7 647,49
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-41 482,79	-34 742,27
Rahoitusosuudet investointimenoihin		63 000,00
Käyttöomaisuuden myyntitulot		
Sisäiset katteet		
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	51 386,56	104 106,60
Rahoitustoiminta		
Lainankannan muutokset		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Pitkäaikaisten saamisten muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	-31 761,38	37 731,75
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	28 740,63	-42 910,16
Rahoitustoiminnan netto	-3 020,75	-5 178,41
Vaikutus kunnan kassavaroihin	48 365,81	98 928,19

Tuloslaskelma
Maankäyttösopimusyksikkö

	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
Liikevaihto		
Ulkoiset myyntitulot		
Sisäiset myyntitulot		
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot	20 000,00	14 590,00
Muut tuet ja avustukset		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana		
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot	-10 000,00	0,00
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	0,00	0,00
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	0,00	0,00
Muut henkilösivukulut	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-101,53	-4 796,44
Liikeliikettyjä (-) alijäämä	9 898,47	9 793,56
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00
Korkokulut		
Muut rahoitustuotot		
Korkotuotot	13 125,00	13 125,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korkokulut		
Korvaus jäännöspääomasta		
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	23 023,47	22 918,56
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	23 023,47	22 918,56
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (-)		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä	23 023,47	22 918,56

Tase
Maankäyttösopimusyksikkö

VASTAAVAA	31.12.2013	31.12.2012	VASTATTAVAA	31.12.2013	31.12.2012
A. PYSYVÄT VASTAAVAT			A. OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Jäännöspääoma	147 487,62	147 487,62
1. Aineettomat oikeudet			II Liittymismaksurahasto		
2. Muut pitkävaikutteiset menot			III Edellisten vuosien ylijäämä	1 338 083,04	1 315 164,48
3. Ennakkomaksut			IV Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	23 023,47	22 918,56
II Aineelliset hyödykkeet			POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
1. Maa- ja vesialueet	123 110,12	1 833 410,12	B VARAUKSET		
2. Rakennukset			1. Poistoero		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet			2. Vapaaehtoiset varaukset		
4. Koneet ja kalusto			C PAKOLLISET VARAUKSET		
5. Muut aineelliset hyödykkeet			1. Eläkevaraukset		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset	0,00	0,00	2. Muut pakolliset varaukset		
B. VAIHTUVAT VASTAAVAT			D VIERAS PÄÄOMA		
I Vaihto-omaisuus			I Pitkäaikainen		
1. Aineet ja tarvikkeet			1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Keskeneräiset tuotteet			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
3. Valmiit tuotteet			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Muu vaihto-omaisuus	54 852,40	54 852,40	4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Ennakkomaksut			5. Saadut ennakot	2 284 537,86	3 285 992,88
II Saamiset			7. Ostovelat		
Pitkäaikaiset saamiset			8. Muut velat		
1. Myyntisaamiset			9. Siirtovelat		
2. Lainasaamiset			II Lyhytaikainen		
3. Muut saamiset	1 357 967,83	1 357 967,83	1. Joukkovelkakirjalainat		
4. Siirtosaamiset			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lyhytaikaiset saamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
1. Myyntisaamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta		
2. Lainasaamiset			5. Saadut ennakot		
3. Muut saamiset	0,00	5 000,00	6. Ostovelat		
4. Siirtosaamiset	13 125,00	13 125,00	7. Muut velat		
	1 549 055,35	3 264 355,35	8. Siirtovelat		
Laskennalliset rahavarat	2 244 076,64	1 507 208,19			
	<u>3 793 131,99</u>	<u>4 771 563,54</u>		<u>3 793 131,99</u>	<u>4 771 563,54</u>

Rahoituslaskelma
Maankäyttösopimusyksikkö

	TP 2013	TP 2012
Tulorahoitus		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	9 898,47	9 793,56
Poistot ja arvonalentumiset		
Rahoitustuotot ja -kulut	13 125,00	13 125,00
Satunnaiset erät		
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-994 213,56	-473 016,48
Rahoitusosuudet investointimenoihin	994 213,56	473 016,48
Käyttöomaisuuden myyntitulot	1 710 300,00	0,00
Sisäiset katteet		
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	1 733 323,47	22 918,56
Rahoitustoiminta		
Lainankannan muutokset		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	4 800,00
Pitkäaikaisten saamisten muutokset	0,00	-367 000,00
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	5 000,00	13 532,14
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	-1 001 455,02	-103 335,36
Rahoitustoiminnan netto	-996 455,02	-452 003,22
Vaikutus kassavaroihin	736 868,45	-429 084,66
Laskennalliset rahavarat 31.12.	2 244 076,64	1 507 208,19
Laskennalliset rahavarat 1.1.	1 507 208,19	1 936 292,85
	736 868,45	-429 084,66

Tuloslaskelma
Rukan pysäköintilaitos

	1.1.-31.12.2013	1.1.-31.12.2012
Liikevaihto		
Ulkoiset myyntitulot	631 791,38	584 328,62
Sisäiset myyntitulot		
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Valmistus omaan käyttöön		
Liiketoiminnan muut tuotot		
Muut tuet ja avustukset		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-41 201,14	-44 650,23
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		
Palvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	-61 691,92	-54 609,47
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-7 081,30	-10 457,01
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-932,11	-1 367,98
Muut henkilösivukulut	-330,73	-495,00
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-176 834,64	-176 238,72
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	343 719,54	296 510,21
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkokulut		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut	-235 647,64	-265 669,60
Korvaus jäännöspääomasta		
Muut rahoituskulut	-943,63	-839,67
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	107 128,27	30 000,94
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	107 128,27	30 000,94
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (-)		
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		
Tilikauden ylijäämä	107 128,27	30 000,94

Tase
Rukan pysäköintilaitos

VASTAAVAA		31.12.2013	31.12.2012	VASTATTAVAA		31.12.2013	31.12.2012
A.	PYSYVÄT VASTAAVAT			A.	OMA PÄÄOMA		
I	Aineettomat hyödykkeet			I	Jäännöspääoma	831 512,93	727 936,93
	1. Aineettomat oikeudet			II	Arvonkorotusrahasto	2 425 000,00	2 425 000,00
	2. Muut pitkävaikutteiset menot			III	Edellisten vuosien ylijäämä	-814 933,73	-843 741,17
	3. Ennakkomaksut			IV	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	107 128,27	30 000,94
					POISTOERO JA VAPAAEHTOSET		
II	Aineelliset hyödykkeet			B	VARAUKSET		
	1. Maa- ja vesialueet	2 425 000,00	2 425 000,00		1. Poistoero		
	2. Rakennukset	6 702 462,91	6 874 772,57		2. Vapaaehtoiset varaukset		
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet			C	PAKOLLISET VARAUKSET		
	4. Koneet ja kalusto				1. Eläkevaraukset		
	5. Muut aineelliset hyödykkeet				2. Muut pakolliset varaukset		
	6. Ennakomaksut ja keskeneräiset			D	VIERAS PÄÄOMA		
	7. Osakkeet ja osuudet	555,50	555,50	I	Pitkäaikainen		
	8. Muut saamiset	50 846,28	50 846,28		1. Joukkovelkakirjalainat		
B.	VAIHTUVAT VASTAAVAT				2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 419 225,00	2 549 995,00
I	Vaihto-omaisuus				3. Lainat julkisyhteisöiltä		
	1. Aineet ja tarvikkeet				Sisäinen laina kaupungilta/rahoitusosuus	4 059 467,89	4 317 008,04
	2. Keskeneräiset tuotteet				4. Lainat muilta luotonantajilta		
	3. Valmiit tuotteet				5. Saadut ennakot		
	4. Muu vaihto-omaisuus				7. Ostovelat		
	5. Ennakkomaksut				8. Muut velat		
					9. Siirtovelat		
II	Saamiset			II	Lyhytaikainen		
	Pitkäaikaiset saamiset				1. Joukkovelkakirjalainat		
	1. Myyntisaamiset				2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	130 770,00	130 770,00
	2. Lainasaamiset				3. Lainat julkisyhteisöiltä		
	3. Muut saamiset				4. Lainat muilta luotonantajilta		
	4. Siirtosaamiset				5. Saadut ennakot		
	Lyhytaikaiset saamiset				6. Ostovelat	14 975,56	9 901,93
	1. Myyntisaamiset	0,00	1 130,00		7. Muut velat	11 642,27	11 489,44
	2. Lainasaamiset				8. Siirtovelat	3 961,39	4 467,94
	3. Muut saamiset	5 427,89	3 914,70				
	4. Siirtosaamiset	0,00	0,00				
	Rahat ja pankkisaamiset						
	1. Pysäköintilaitoksen kassatili	4 457,00	6 610,00				
		9 188 749,58	9 362 829,05			9 188 749,58	9 362 829,05

Rahoituslaskelma
Rukan pysäköintilaitos

1.1.-31.12.2013 **1.1.-31.12.2012**

Tulorahoitus		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	343 719,54	296 510,21
Poistot ja arvonalentumiset	176 834,64	176 238,72
Rahoitustuotot ja -kulut	-236 591,27	-266 509,27
Satunnaiset erät		
Muut tulorahoituksen korjauuserät, sisäinen korko	103 576,00	127 066,00
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-5 718,48	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Käyttöomaisuuden myyntitulot		
Sisäiset katteet		
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	381 820,43	333 305,66
Rahoitustoiminta		
Lainankannan muutokset	-130 770,00	-130 770,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Pitkäaikaisten saamisten muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	1 769,81	3 112,16
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	4 719,91	2 541,21
Rahoitustoiminnan netto	-124 280,28	-125 116,63
Vaikutus kunnan kassavaroihin tilikaudella	257 540,15	208 189,03
Vaikutus kunnan kassavaroihin edell.tilinpäätös	-4 317 008,04	-4 525 197,07
Vaikutus kunnan kassavaroihin yhteensä	-4 059 467,89	-4 317 008,04

Allekirjoitukset ja merkinnät

Luettelot ja selvitykset

12. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Kuusamossa 24.3.2014

KUUSAMON KAUPUNKI

Tuomo Hänninen
Kaupunginhallituksen
puheenjohtaja

Leena Mustonen
Kaupunginhallituksen
I varapuheenjohtaja

Liisa Siikaluoma
Kaupunginhallituksen
II varapuheenjohtaja

Mika Flöjt
Hallituksen jäsen

Heikki Kallunki
Hallituksen jäsen

Elina Kempainen
Hallituksen jäsen

Joukamo Kortesalmi
Hallituksen jäsen

Vuokko Käsmä
Hallituksen jäsen

Mika Määttä
Hallituksen jäsen

Ulla Parviainen
Hallituksen jäsen

Jyrki Saarela
Hallituksen jäsen

Martti Turunen
Hallituksen jäsen

Timo Halonen
Kaupunginjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kuusamossa päivänä kuuta 2014

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

Paula Hellén-Toivanen
JHTT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Kuusamon kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Kuusamon kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2013–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätös sisältää kaupungin eriytettyjen yksiköiden erillistilinpäätökset. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kaupungin sisäinen valvonta ja konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Kuusamossa 20. toukokuuta 2014

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy
JHTT-yhteisö

Paula Hellén-Toivanen
JHTT

12. LUETTELOT JA SELVITYKSET

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Tasekirja, säilytetään sidottuna kirjana keskusarkistossa pysyvästi
Päiväkirja, atk-tuloste Rondo-palvelimen tietokannassa WORM-levyillä
Pääkirja, atk-tuloste Rondo-palvelimen tietokannassa WORM-levyillä
Palkanlaskennan palkkaluettelot ja tiliraportit paperitulosteena keskusarkistossa
Laskutusten laskutuslistat paperitulosteena hallintokunnittain
Myyntireskontran suorituspäiväkirjat ja suorituslistat paperitulosteena
Perhehuollon, elatusurvan, varastojen, palvelukassojen, käyttöomaisuus-
kirjanpidon ja konekeskuksen kirjanpitokirjat paperitulosteina hallintokunnittain

KÄYTETYT TOSITESARJAT

Rondo-palvelimen tietokannassa WORM-levyillä		
Rondo-laskut	80	800001 - 832405
Paperitulosteina kirjausjärjestyksessä		
Kirjanpito	1	000001 - 002212
Pegasos palkat	60	300000 - 300313
Myyntireskontrasuoritukset	3	030001 - 031981
Ostoreskontra/keskushallinto	8	200000 - 200542
Kassanhoito	10	240000 - 241194
Ostoreskontrasuoritukset	11	260000 - 260750
Yleislaskutus/keskushallinto	15	500000 - 500085
Yleislaskutus/terveyskeskus	17	502001 - 502207
Yleislaskutus/perusturva	18	503700 - 503948
Yleislaskutus/sivistystoimi	19	504001 - 504204
Yleislaskutus/kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi	20	505001 - 505172
Yleislaskutus/tukipalvelukeskus	21	506001 - 506141
Yleislaskutus/yhdyskuntatekniikka	22	507001 - 507606
Palvelukassa/henkilöstöravintola	26	610000 - 610222
Palvelukassa/yhteispalvelupiste	28	640000 - 640042
Palvelukassa/terveyskeskus	27	650000 - 650252
Käyttöomaisuuskirjanpito	9	700000 - 700011
Konekeskus	50	750000 - 750012
Lääkekeskus	31	920200 - 920223
Tk:n tarvikevarasto	32	920400 - 920420
Perhehuollot	40	005001 - 005061
Populus matkalaskut	23	220000 - 220024